

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 120 Din, za inozemstvo 140 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III
Telefoni uredništva: dnevna služba 2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2993

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Kaj storiti?

Zadnjič smo na tem mestu obravnavali krizo rudnikov in rudarjev v dravski banovini. Danes se hočemo vprašati: Kaj bi se naj v omiljenje te krize storilo?

Predvsem bi morali imeti pripravljena za slučaj takih kriz znatna denarna sredstva. Samo za prehrano 100 rudarjev in njih svojcev je treba dati na mesec skoro milijon dinarjev!

Nimamo pa na razpolago skoro nič.

Četudi ne spada pobiranje brezposelnosti prvenstveno v delokrog Delavskih zbornic, — saj imamo za to borze dela — ima naša zbornica za brezposelne rudarje v svojem proračunu znesek 100.000 Din. Seveda je to le kapljica v morju.

Zakon o pobiranju prispevkov za slučaj brezposelnosti velja v prvotnem besedilu tudi za rudarje. A ta zakon se v rudnikih že leja sem ne izvaja, ker ministristvo za šume in rude ni izdalo izvršilnih naredb.

Vsaj to bi se dalo za bodoče popraviti. Zakonska baza je tu, treba je zakon le izvesti in prikrojititi posebnim, rudarskim razmeram.

Brez dvoma pa je, da pravilnik za podpiranje brezposelnih ni ravno prikladen za omiljevanje takih in podobnih kriz. V rudnikih je treba zbrati za take krize velike vsote in jih uporabljati tedaj, ko nastane potreba za to. Vendar bi bilo tudi teh 360.000 Din, ki bi se zbrali po veljavnih predpisih v naših revirjih za pobiranje brezposelnosti, nekaj več kot nič. Mora pa se poudariti, da bi bilo treba zbirati za te slučaje izdatnejše vsote.

V novem rudarskem zakonu je bilo to v prvotnem predlogu za ta slučaj dobro preskrbljeno. V njem je bila določba, ki jo vsebuje tudi romunski rudarski zakon, po kateri naj bi bila vsa podjetja dolžna, da plačujejo za podpiranje brezposelnih 5% svojega čistega dobička. Če upoštevamo, da so v naših rudnikih čisti dobički zelo veliki in da radi racionalizacije stalno rastejo, — leta 1923. so znašale delavske plače 49,5%, leta 1924. 40%, leta 1925. 41%, leta 1926 34%, leta 1927. 31%, leta 1928. 32%, — potem bi vkljub navidezno visokim obremenitvam podjetij to ne bila previsoka obremenitev.

Kot minimalno predlagano, da se odredi takoj, da se pobira od delavstva zakoniti prispevek za borze dela, da se pa določi, da prispevek, ki ga ima dajati za borzo dela podjetje, ne bo enak prispevku delavstva (180.000 Din), ampak da bo gotov mnogokratnik tega zneska.

Če imajo rudarske oblasti interes na tem, da se vrši zavarovanje rudarjev za rudarske delavce posebej, bi se moglo poveriti to zavarovanje mesto borzi dela, bratovskim skladnicam ali pa kaki drugi rudarski ustanovi.

Večji prisilni prispevek, kakor ta, ki ga pobirajo borze dela, je rudarjem težko nalagati. Že sedaj se odbija rudarjem okrog 10% zaslužka, to je okrog 90—100 Din na mesec kot prispevek za bolniško, starostno zavarovanje, prispevek za Delavsko zbornico in II. rudarsko skupino. Ta odbitek pa se utegne še povečati, ako bo to sanacija bratovske zbornice v bodoče zahtevala.

Poleg tega bi morale priti v državni budžet in v samoupravne budžete gotove vsote za omiljevanje takih in sličnih kriz, ki zadevajo prebivalstvo enako, če ne hujše, kot recimo poplave, toča in druge nezgode.

Vse to bi imelo za posledico, da bi se take krize za bodoče lažje premagale. Za sedaj rudarji na kako izdatnejšo denarno pomoč ne morejo računati, ker za to ni predvidenih sredstev. Lakota bo silila brezposelne rudarje za delom kamorkoli.

Nam bi bilo najljubše, ako bi mogli dobiti naši brezposelni rudarji delo v drugih rudnikih naše države. Ker so državne dobave samo prenele, je gotovo, da odgovarja depresiji v rudnikih dravske banovine dobra konjunktura v nekaterih drugih rudnikih.

Tako preseljevanje bi mogel organizirati Centralni odbor za posredovanje dela, če bi bili rudarji z njimi v zvezi, ker bi lahko imel preko krajevnih organov pregled čez vsa delovna mesta, tako z dobro in tako s slabo konjunkturo.

Danes se vrši to preseljevanje popolnoma neorganizirano. Zastopniki naših rudarskih organizacij so pregledali pred kratkim nekaj rudnikov v Srbiji, kjer je baje konjunktura dobra. Prinesli so pa seboj tako neugodna poročila o tamošnjih stanovanjskih, socialnih in higijenskih razmerah, da ni mogoče priporočati izseljevanja v ondote rudnike. K rudniku in tovarni spadajo tudi zdrava delavska stanovanja. Naš delavec pač ne bo spal s tovarišem v eni zamazani postelji. Zato se naravno naš izseljeniški tok ne bo usmerjal na jug države, kakor bi to bilo v socialnem interesu želeti, ampak drugam. Prav zato pa moramo merodajne faktorje opozoriti na to, da je nujno potrebno, da se rudniki v naši državi dvignejo na primerno socialno in higijensko stopnjo.

Novi bloki v Nemčiji

Meččanski liberalizem se skuša rešiti — Centrum neomajen — Moč idejnih pokretov narašča

München, 30. julija. pp. Skozi kaos, v katerega se je Nemčija pogreznila po razpustu parlamenta, se začenjajo počasi obrisovati jasnejše oblike. V svojih dosedanjih depesah sem poročal o obsežnem gibanju za novo koncentracijo strank. Konzervativci so že formirani, sedaj ji je sledila tako zvana državna stranka. Sledile bodo še druge kombinacije. Državna stranka se sestavlja iz demokratov (liberalcev) in nekaj poslancev ljudske stranke. Potegnili je za seboj tudi nekaj mladine. V inozemskih listih se ta pojav netočno komentira. Tako smo z začudenjem čitali v nekaterih čeških listih, da je ustanovitev Državne stranke zasluha demokratov. To ni res, in vsak kdor biva v Nemčiji, se bo čudil taki nevednosti. Klic po koncentriranju je izšel iz vrst ljudske stranke in oprijeli so ga z vso vno demokrati zato, da rešijo pogibelj še svoje zadnje moče. Od sprejetja waimarske ustave pa do danes je liberalna stranka v Nemčiji padala. Takrat je imela za seboj 5 milijonov volilcev in 75 poslancev, v zadnjem parlamentu jih je pa imela samo še 25. Po razpustu se je v njenih vrstah pojavila panika ko pri nacionalističnih Hugenbergovcih in bati se je bilo, da demokratska stranka popolnoma ne podleže v volitvah meseca septembra. Demokratska stranka, ki je vestno sodelovala pri vsaki vladi, da se reši pogina, boleha na ostarelosti; akoravno se je rada imenovala napredna, ni vsebovala mla-

dega idejnega polža kot ga poznajo desničarske stranke ali centrum ali levica, in je bila v socialnem stoletju brez socialnega programa. Klic ljudske stranke je prišel v pravem momentu. Tako se bo demokratska stranka rešila v čolnu Državne stranke, v kateri naj bi se v stalnem stiku z mladino zopet okrepila in osvežila.

V novo državno stranko ljudska stranka najbrže ne bo vstopila, da si je indirektno novo stranko omogočila. Ljudska stranka je mnenja, da je bil korak demokratov zahrbtn in da ne odgovarja želji po obsežnem sodelovanju vseh narodnih plasti za veličino domovine. V Monakovem se smatra ta poskus, da se reši meččanski liberalizem končnega propada, kot jalov, najsi demokratje nadejeno še bolj državno firmo in še bolj patrijotičen naslov.

Jaz sem takoj po prvih novicah o novi stranki šel med centurmske pristaše, da bi mogel poizvedeti, kako se od te strani položaj presoja. Centrum je ostal nedotaknjen. Centrum ni treba šele danes klicati po združitvi vseh stanov, zato ker se, odkar ostoja, v njem zbirajo vse plasti nemškega naroda. Razvoj, ki se pojavlja v nemškem notranje političnem življenju, se torej centurmu ne tiče in nanj ne more vplivati. To je za sluga njegovega delovanja za vseobči blagor, za sluga pa še posebej krščanskih idej, ki jih uveljav-

lja v javnem življenju. Tako stoji danes centrum neomajen na volivnem torišču in nobeni poskusi od strani nekaterih krogov, ki bi radi postavili proti katoliškemu centru protestantovskega (pojav, katerega so nekateri inozemski listi beležili z nepotrebnim zadovoljstvom), ne bodo na moč centurmu imeli nikakega vpliva, zato ker se ne naslanja samo na število svojih volilcev, ampak predvsem na notranjo moč svojih idej.

Iz Essena v Porurju, kjer je dne 27. julija Stegerwald, minister za delo, imel prvi programatični volivni govor, posnemam, in se mi zdi zadosti važno, da o tem poročam, da bo centrum v volivni borbi osobito naglašal svoj socialni program. Urejeno državno gospodarstvo je predpogoj za zadovoljno delavstvo, kakor je solidaristično pojmovanje države predpogoj za njeno ureditev. Stegerwald ima v Porurju nešteto prijateljev. Centrum ima tam svoje stebre. Od tam bo začel s svojo ofenzivo, ki ima namen ustvariti v Nemčiji močan krščansko-socialni blok, ki se bo postavil na stališče, da mora v državi uveljaviti krščansko etiko v vseh panogah javnega življenja.

olivni boj postaja vedno bolj zanimiv, ker se vse vsak dan bolj kristalizirajo in ker moč idejnih pokretov narašča, med tem ko demagogija izginja kot privlačna sila za ljudstvo, ki hoče pošteno živeti in biti pošteno vladana.

Pomembna manifestacija jugoslovansko-romunskega zavezništva

Bukarešta, 30. jul. AA. Jugoslovanska delegacija z g. Kumanudijem na čelu, sestavljena iz gg. ministrov dr. Frangeša, Šibenika in Demečtroviča je v spremstvu našega poslanika g. Čolaka Antiča, jugoslovanskega vojnega odposlanca polkovnika Klobučarja in tajnika poslanstva Protiča položila danes ob 9 in pol velik venec na grob romunskega Neznane junaka. Na traku venca je bil v zlatih črkah napis: »Romunskemu narodnemu junaku Jugoslovanska vlada«.

Ob 10 je delegacija sprejel predsednik romunske vlade Maniu, ki je delegatom voščil dobrodoščilo. V svojem pozdravnem govoru je g. Maniu poudaril dejstvo, da je Romunija v Transilvaniji še za dobe avstro-ogrske monarhije v tesnem prijateljstvu sodelovala s srbskimi, češkimi in slovaškimi strankami, in da je današnja Mala antanta takorekoč nadaljevanje in učvrščenje tega tesnega sodelovanja med tremi državami.

Ministrski predsednik Maniu je dalje izjavil, da je z velikim zanimanjem podrobno proučil me-

morandum dr. Marinkoviča in da je uverjen, da bo na temelju tega memoranda zanesljivo moči doseči sporazum v vseh vprašanih, ki jih navaja memorandum. Na koncu je g. Maniu želel jugoslovanski delegaciji prijetno bivanje v zavezniški in prijateljski Romuniji.

V imenu jugoslovanske delegacije je predsedniku Maniju odgovoril minister Frangeš, ki se mu je zahvalil za lepe in optimistične besede, ter izrazil v imenu jugoslovanske delegacije vero v to, da bo konferenca rodila dobre plodove.

Ob 11 in pol je jugoslovansko delegacijo sprejel kralj Karol II.

Jugoslovanski delegaciji na čast je minister za trgovino Madgearu priredil danes ob 13 obed v restavraciji Cini; na kosilu sta bila razen delegacije tudi ministrski predsednik Maniu in Vajda Vojvoda. Popoldne ob 14.55 je jugoslovanska delegacija odpotovala v Sinajo, kamor prispe ob 18.05. Svečana otvorilna konferenca je določena za 19. uro.

Po sodbji g. Madgeara bo konferenca v Sinaji končala svoje delo v petek zvečer.

Hud spor med Turčijo in Perzijo

Carigrad, 30. jul. as. Napetost med Perzijo in Turčijo se je poostila, ker je Perzija s posebno moč protestirala proti kršitvi meje po turških četah, ki zasledujejo kurdske vstaše na perzijsko ozemlje, in zahtevala odškodnino. Turčija je upala, da se bo konflikt mirno poravnal in je zato oficijelno demantirala vest, da bi bile turške čete prekoračile mejo. Pri tem je naglašala, da sta oba naroda med seboj zvezana po nerazdružljivem plemenskem bratstvu in prijateljstvu. Perzijska protestna nota je zato povzročila v Angori veliko nevoljo. Tur-

ška vlada je sklenila, da protest odkloni z ostro noto in prevali odgovornost za dogodke na meji na Perzijo.

Fakt pa je, da so Turki res hote in namenoma prekoračili mejo in harčili po perzijskem ozemlju. Na perzijski meji je zbranih 50.000 mož turške vojske s 100 aeroplani.

Res je tudi, da se kljub nečloveški krutosti turških čet ni posrečilo kurdske vstaje zadušiti in da se le-ta širi. Zato je spor s Perzijo Kemal-paši tem bolj neljub. Turki listi dolže neko veselelo, da neti kurdski upor.

Grozovitosti komunistov v Kitaju

Šangaj, 30. jul. p. Mesto Čang Ša, prestolnica provinc Honan, je 20. julija padlo v roke rdečih in mu grozi nevarnost popolnega uničenja. Iz mesta, ki ima pol milijona prebivalcev, je zelo težko dobiti vesti. Izvedelo se je, da so vsi tujci, med njimi tudi Japonci, zapustili mesto na britanskih in ameriških oklopnjakah, razven 4 ali 5 misijonarjev, ki so se branili zapustiti mesto. Po najnovejših vestih so uporniki zažgali in razdejali v Čang Šu vse vladne palače in imovino inozemcev, izvzemši

poštno palačo in bolnico Yale. Medtem ko mesto še gori, tolpe vsepovsod plenijo. Uporniki so upeli tudi pisarniške prostore družb Standard Oil in Texas Oil. Guvernerjevega brata in druge višje uradnike so obglavili. Komunisti zasledujejo vladne čete, ki beže proti zapadu. 10.000 prebivalcev je na begu. V rokah rdečih krutčev je italijanski misijonar, frančiškan p. Bajno in še trije drugi, kojih imena niso znana. Rdeče čete vršijo nečuvna grozodejstva.

Kandidati za predsedstvo francoske republike

Pariz, 30. jul. as. Leon Blum izjavlja v »Populairu« o kandidaturi za prihodnje volitve predsednika republike meseca junija 1931, da je Poincaré predlagal, naj se pri prihodnjih volitvah pošlje v Elizej Briand kot mož Locarna in Evropske zveze, Tardieu pa da je proti Briandu predlagal kot zaupnika desnice lorenškega senatorja Lebruna, predsednika senatove vojne komisije. Lebrun stoji na stališču, da locarna politika in predčasna izpraznitev Porenja ni bila nenevarna za Francijo in da se Francija mora sedaj zanašati samo še na moč svoje vojske.

Bombe odločajo moderno vojsko

London, 30. jul. ff. Poročajo, da je afganski kralj Nadir kan vstaše, pristaše bivšega uzurpatorja Baka in Saquao, odločilno porazil. Bitka se je vršila pri Murat begu, 50 milj daleč od Kabula. Bitko so odločili aeroplani, ki so kupljeni na Angleškem. Bombe so ubile veliko vstašev, 3000 so jih pa ujeli in odvedli v Kabul, kjer jih bo veliko obešenih. Aeroplanske bombe so tudi popolnoma uničile štiri vstaške vasi.

Selma Lagerlöf odlikovana

Stockholm, 30. jul. as. Selma Lagerlöf, ki je kot prva ženska dobila Nobelovo nagrado, je bila imenovana za častnika častne legije.

Atlantiški polet R 100

London, 30. jul. ff. V torek, 29. t. m. se je dvignil angleški zrakoplov »R 100« iz Cardingtona v smeri proti Kanadi, kamor je namenjen. To je drugi britanski zrakoplov, ki plove preko Atlantika. Prvi je bil »R 34«, ki je napravil pot v Ameriko in nazaj l. 1919 pod poveljstvom majorja Scotta, ki se nahaja zdaj tudi na zrakoplovu »R 100«. Tz zrakoplov je veliko boljše opremljen nego »Grof Zeppeline«, ki za angleškim zaostaja. »R 100« je dosegel pri poskusih hitrost 140 km na uro, dočim jih je »Grof Zeppeline« dosegel 130. »R 100« je dolg 704 čevljev, to je 211 m. Predstavlja torej v resnici največjega zračnega velikana, kar jih je dozdaj plulo po zraku. Ima šest močnih motorjev »Rolls Royce«, ki razvijajo vsak po 650 HP, torej 3900 HP skupaj. Pot, ki jo bo preplul iz Gardingtona do Montreala, znaša nekaj čez 5000 km. Posadka sestoji iz 6 častnikov in 32 moč. Živeža ima ladja 1000 kg za pet dni. Kuha se na elektriko. Vsak častnik ima priljage za 15 kg, vsak matroz pa za 7 kg. Voda je major Booth, s katerim se pelje tudi konstruktor zrakoplova sir Burney.

London, 30. jul. AA. Zrakoplov »R 100« nadaljuje svoj polet v Kanado s dobrim uspehom. Davi ob 7.40 je letalsko ministrstvo prejelo potem parnika »Caledonia«, s katerim je »R 100« v brezzični zvezi, sledečo brzojavko: »Imamo ugodno potovanje. Vreme je zelo jasno z lahkim severnimi vetrovi. Vse gre dobro.« O polnoči je bil zrakoplov oddaljen 450 milj od irske obale. »R 100« je tedaj sporočil, da se oblači in da je veter lahko popustil. Začetkom je zrakoplov vozil južneje kot je prvotno nameraval. V Kanadi so civilne in zvezne oblasti vse pripravile za sprejem zrakoplova, ki bo pristal na stolpu za pristajanje 12 milj izven mesta. Kakor računajo, bo prisostvovalo prihodu zrakoplova naj 100.000 ljudi. Računajo, da »R 100« dospe v Montreal v petek.

London, 30. julija. AA. Poslednje radio-brzojavke z angleškega zrakoplova »R 100« poročajo, da leti zrakoplov z brzino 100 km brez vsakega defekta v smeri proti Montrealu.

London, 30. jul. as. Zrakoplov »R 100« se je opolnoči nahajal 450 milj zapadno od Irske. Veter se je polegel in je sedaj vreme ugodnejše kakor pri startu.

Komunisti na Finskem

Stockholm, 30. jul. as. Kljub vladni prepovedi izhaja v Helsingforsu komunističen dnevnik na 6 straneh, ki se v velikih množinah razpečava po ulicah, ne da bi policija mogla najti izdajatelja ali tiskarno. List napoveduje veliko komunistično revijo 1. avgusta.

Vesti iz vsega sveta

Rim, 30. jul. AA. Poročajo iz Civita Vecchia, da so na Marconijevi jahti »Electra«, ki je vsidrana na Debelem morju, izvedli zanimiv radiofonski poskus. Dva ameriška novinarja sta javila v Newyork brezžično izbrpno poročilo nedavnega potresa v Južni Italiji. Poročilo je trajalo 15 minut. Čuli se ga dobro v vsej severni Ameriki.

Sofija, 30. julija. AA. Poročajo iz Burgasa da so tamkajšnji pristaniški delavci v stavki in da se vrše poizvedovanja ali ni ta stavka političnega značaja.

Madrid, 30. julija. AA. »Heraldo« objavlja listo sedanjih parlamentarnih strank v državi. Iz te liste se vidi, da imajo desničarji 15, levičarji pa 21 strank.

Ob baltiškem morju se pripravljajo

Alarmanтна izjava angleškega zunanjega ministra — Rusija kupuje orožje — Poljska potrjuje, da gre preko njenega teritorija veliko municije v Estonijo

Varšava, 30. julija. rr. Izjava angleškega zunanjega ministra Hendersona v poslanski zbornici, ki jo je povzročila interpelacija Kirkwooda, češ, da so sovjeti v resnici uvažajo municijo in da je treba položaj med sovjeti in baltičskimi državami smatrati kot resen, je tukaj zbudila splošno senzacijo. Sicer so tu vajeni enakih vesti, ki krožijo zelo pogosto med prebivalstvom, toda ugotovitev nevarnosti od strani britanske vlade mora vznemiriti največjega optimista. Vzporedno s to novico je vznemirila poljsko glavno mesto še druga, ki je prišla iz Estonije. Veliki transporti municije so namreč prispeli v to državo, in sicer preko nemške vzhodne Prusije in Poljske. Javnost je za to izvedela in vlada je bila primorana pojasniti zadevo v toliko, da je konstatirala, da municije ne kupuje Poljska, ampak da jo je naročila estonska vlada. Po mestu vlada veliko razburjenje in novinarji kar oblegajo državni tiskovni urad za novicami. Zanimivo je tudi dejstvo, da so prispeli v Varšavo tudi mnogostevilni inozemski novinarji, ki jih neki tukajšnji Anglež imenuje »vultures« (jastrebe), češ, da se vedno tam zbirajo, kjer je vohati mrhovino. Sicer se zavedamo, da nevarnost ni iminentna, ampak ozračje je postalo takšno v teh zadnjih dneh, da pričakujemo pomembnih dogodkov. O odhodu maršala Pilsudskega se sedaj širijo najbolj fantastične govorice, češ, da je začasno predal vodstvo vojnega ministrstva

svojemu pomočniku, sam pa žel tajno inspicirat sovjetsko-poljsko mejo, kjer da je koncentriranih več armadnih zborov.

Novice, ki se stekajo iz vseh baltičskih držav, nervoznost le še povečujejo. Tako se sliši, da na Finskem odpor proti komunistom postaja vedno silnejši in to kljub večkratnim ostrim protestom sovjetskega poslanika v Helsinkforsu. V Estoniji je gospodarski položaj postal naravnost kritičen. Estonska nima denarja in nima trga za svoje pridelke. Od sovjetske strani pa ji preti vedna nevarnost. Z veseljem je lansko leto sklenila z Rusijo trgovinsko pogodbo, ki pa ni prinesla nikakega dobička. Letos se je hotela približati Poljski, prišlo je do sestanka med predsednikom Ignacyem in predsednikom Mosckim v Revalu. Sestanka se je udeležil tukaj zel znani in agilni ravnatelj vzhodnega oddelka poljskega zunanjega ministrstva Holovkov. To naj pomeni, da bodo trgovinska pogajanja med obema državama tudi politično pobarvana in da se je takrat baže govorilo tudi o skupnem nastopu proti sovjetom.

V Litvi je notranje politično položaj dobil svojo izrazito karakteristiko s tem, da so starega sovražnika Poljske Voldemarasa vendar enkrat zaprli in s tem podali možnost poljsko-litovskega zblizanja. Sicer je letošnje slavlje nacionalnega junaka Vitautasa zavzelo tako nacionalističen značaj, da se je bilo bati poostrenja odnošajev

med Poljsko in Litvo. Temu pa hvala Bogu ni bilo tako. Mogoče je litovsko vlado streznilo pretirano zanimanje sovjetskih krogov v Moskvi za vprašanje Memeln. Sovjetski poslanik je dobil nalog, da v Kovnu povpraša, kakšni so nameni vlade z Memelnom.

Tako so se naenkrat zbrali na baltičskem obrežju temni oblaki, ki napovedujejo nevihto. Po vseh teh državah obstoje krogi, ki k vojski hujskajo. Morda bi tudi sovjeti sami ne odklonili kakšnega vojaškega eksperimenta. Vendar pa prevladuje mnenje, da do krvavega spopada ne bo prišlo in da bo sedanja težka situacija rodila spoznanje, da nobena baltičska država, med katere spada tudi Poljska, kljub temu, da Poljaki tega ne slišijo radi, ne sme stati sama proti sovjetom. Nevarnost od vzhoda bo te države potisnila k negotovosti in neodločnosti v jasno definirano linijo zunanje politike. Baltik se mora strniti v enoto in iskati potem zveze proti jugu, kjer vlada enake težave in enake skrbi. Naprečno pa bi bilo misliti, da se pripravljajo olenzivna fronta proti sovjetom. Ampak resnično je po vsem, kar se je do sedaj na severu zgodilo, da se pod pritiskom razmer sestavlja obrambna linija proti komunistom, z čim kar je dal inicijativo pokret protestantskega kmetijskega pokreta finskega ljudstva, kateremu se bo pridružil poljski narod in za njim mogoče še drugi.

Eucharistični kongres

Zagreb, 30. jul. p. Osrednji odbor za eucharistični kongres prosi vse posamezne župnike, da čimprej natančno sporoče dan prihoda in vrnejo vprašalne pole, ki so jih prejeli. Dubrovačka plovilna je izdala naredbo o kupovanju kart. Ob odhodu se kupi cela karta z duplikatom, ki velja za povratek. Tudi »Jadranska plovitba« je dovolila 50% popust. Po kongresu se bodo organizirali izleti na morju. Pri tej priliki se bodo lahko udeleženci poslužili teh popustov.

Kongres gospodarskih zbornic

Belgrad, 30. julija. AA. Prirediteljski odbor za VIII. redni letni kongres gospodarskih zbornic in organizacij kraljevine Jugoslavije je obvestil danes vse gospodarske organizacije v državi, da bo kongres, ki je bil določen za 6. julij, preložen na 13. in 14. septembra t. l.

Belgrad, 30. jul. z. Na inicijativo šefa zavoda za pospeševanje zunanje trgovine bo 1. avgusta konferenca gospodarskih organizacij, na katerih se bo obravnavalo vprašanje napredka našega izvoza sadja. Tej konferenci bodo prisostvovali zastopniki te industrije. Sklepi, ki se bodo na tej konferenci napravili, se bodo predložili trgovinskemu ministru v odobritev.

Kobilice v Bosni

Banja Luka, 30. jul. p. V nekaterih občinah so se ponovno pojavile kobilice, ki so napravile veliko škodo. O prihodu kobilic je bil obveščen fitopatološki zavod in banska uprava v Sarajevu, ki bosta ukrenila potrebno.

Naša rudniška produkcija

Belgrad, 30. jul. z. Po uradnih podatkih ministrstva za šume in rude je bila rudniška in topilniška produkcija v maju 1930 za 5% večja, nego v maju 1929. Največja je bila produkcija ružavega premoga, 297.000 ton, črnega premoga 30.000 ton, železne rude 87.000 ton, topilniških proizvodov, to je surovega železa in bakra, 5000 ton. V rudarski in topilniški stroki je bilo v maju 1930 37.000 delavcev, 800 uradnikov, inženjerjev in nadzornikov.

Srednjeevropski eksportni institut

Belgrad, 30. jul. z. Na merodajnem mestu se proučuje sedaj vprašanje ustanovitve srednjeevropskega eksportnega instituta. V njem bi bile poleg Jugoslavije Poljska, Rumunska in Madjarska.

Belgrajske vesti

Belgrad, 30. jul. z. Vse banske uprave so nabavile za svoje kmetijske oddelke filmske aparate in filme za propagando kmetijstva. Aparati se bodo razdelili referentom, ki bodo imeli predavanja s pomočjo filmov.

Belgrad, 30. jul. z. Zastopniki svilarške industrije bodo v začetku avgusta prišli v našo državo. Proizvajalci svile v naši državi se pripravljajo na svečan sprejem. Program sprejema in bivanje zastopnikov v naši državi bo izdelal poseben odbor, v katerem bodo poleg zastopnikov našega svilarstva tudi zastopniki ostalih gospodarskih organizacij iz Belgrada, Zagreba, Novega Sada, Ljubljane in Sarajeva. Vlada bo določila svoje delegate.

Belgrad, 30. jul. z. Oddelek za nakup in fermentacijo tobaka je izdal naredbo vsem skladiščem, da se dela za prvo in drugo štetje tobačnih stebel opravi do 15. avgusta.

Belgrad, 30. jul. AA. Minister prometa je dovolil 50% popust vozne cene posetnikom in razstavljalcem na sejmi v Osijeku, ki bo od 30. avg. do 9. sept., v Zagrebu (od 13. do 22. sept.) in v Ljubljani (od 31. avg. do 15. sept. t. l.).

Zagrebske vesti

Zagreb, 30. jul. p. Včeraj se je poročil v cerkvi sv. Blaža v Zagrebu Ljubomir Radić, sin Pavla Radića, z gospodično Vero Škarda iz Tabora v ČSR.

Zagreb, 30. jul. p. Gradbeni poltelja je ustavila nadaljevanje gradnje kakih 10 novih hiš ir sicer zato, ker so gradili ljudje, ki nimajo zato postavnega dovoljenja. Razven tega so ustavljene gradnje tistih zgradb, pri katerih se niso izvajali vsi varnostni predpisi, da bi se zaščitilo življenje delavcev.

Volivna reforma na Madjarskem

Budimpešta, 30. jul. p. Kakor se je izvedelo iz zanesljivega vira, grof Bethlen s svojimi intimnimi prijatelji pripravljajo nov volivni zakon, s katerim bi znižal število narodnih poslancev na 200. Tajnost glasovanja bi se s sedežih vseh županij razširila, toda tudi nadalje bi ostale volilne liste, ki bi jih moralo podpisati najmanj 500 volivcev. S tem bi se seveda tajnost zopet izigrala.

Proti MacDonaldu

London, 30. jul. as. »Daily Telegraph« doznava iz socialističnih krogov, da se širi pokret, nadomestiti MacDonalda v vodstvu delavske stranke, češ da sta on in finančni minister Snowden odgovoren za neuspeh pri pobujanju brezposelnosti. Kot njegov naslednik se imenuje Henderson. Tudi »Exchange Telegraph« poroča, da bo ta stvar prišla na zborovanju stranke meseca oktobra na razpravo.

Huda nesreča v romunskem rudniku

Bukarešt, 30. jul. as. Iz Petrocanuja se poroča, da se je tam preteklo noč pripetila huda rudniška nesreča. Ko so delavci zažgali vžigalno vrvice za dinamični naboj, je vrvice veliko hitreje pregorela, kakor so delavci pričakovali, in je eksplozija nastala prekmalu ter ubila 1 delavca, 3 pa težko ranila.

Zunanjepolitična debata v angleškem parlamentu

Vojna nevarnost na vzhodu Evrope

London, 30. jul. AA. Po egiptski debati, ki jo je sprožila opozicija, je spodnja zbornica na snočni seji odobrila politiko zunanjega ministrstva.

Churchill je v svojem govoru ostro napadel vladno politiko v Egiptu in dejal, da je sedanja delavska vlada kriva, da vladate v Egiptu dve nasprotni avtokraciji.

Ministrski predsednik Macdonald je odgovoril, da mora angleška vlada braniti v Egiptu imovino in interese inozemcev. Bilo bi zločinsko zane-marjati to dolžnost. Zato so odšli v Aleksandrijo vojne ladje, da pomagajo v slučaju potrebe. To se bo vedno zgodilo, kadar bo potrebno in dokler ne bo v tej točki dosežen sporazum. Ker se je položaj pomiril, so angleške vojne ladje danes zapustile egiptske luke. Zadnji dogodki v Egiptu so prekoračili meje notranjepolitičnih egiptskih zadev. Angleška vlada je interesirana na ustavnih izjemah v Egiptu le v toliko, v kolikor so z ustavnimi izjemami ogroženi inozemski interesi. V zadnjih nemirih so nastopile izključno egiptске čete. Angleške čete se niso vmešavale. Inozemske vlade se niso pritožile pri angleški vladi zaradi nezadost-

ne zaščite inozemcev. Angleška vlada je imela prav, da je opozorila egiptsko vlado in opozicijo na njuno odgovornost za varnost inozemcev. Angleška je pojasnila, da bo izpolnila svoje obveznosti in da se ne bo mešala v egiptsko notranjo politiko.

Debato je zaključil parlamentarni tajnik za zunanje zadeve Dalton, ki je izjavil, da ostanejo angleške posadke še nadalje v Egiptu.

Nadalje je Dalton odgovoril na izvajanja konservativnega poslanca Rooda, ki je obtoževal Sovjete, da v zameno za svoje proizvode, ki jih izvažajo v inozemstvo, kupujejo in uvažajo vojni material, nedež v vzhodnem delu Evrope vojno nevarnost. Dalton je na to odgovoril, da vsakdo, ki se bavi z vprašanjem zunanje politike, res vidi vojno nevarnost v vzhodnem delu Evrope, ki utegne povzročiti velik nemir in ogroziti bodočnost Velike Britanije in drugih držav. Prav zato je britska vlada, ki je podpisala pakt Društva narodov, Kelloggov pakt, haško fakultetno klavzulo in londonski pomorski sporazum, sklenila, da še nadalje dela na vsem onem, kar bi moglo zajamčiti trajen mir.

Agrarna kriza v Franciji

Slaba letina bo prisilila vlado, da zniža carino na uvoz žita

Pariz, 30. julija. ra. Vsa javnost je razburjena nad draginjo, ki se oznanja na krušne pridelke. Francoz je znan po svoji veliki ljubezni do kruha. Noben drugi živežni pridelek ga tako živo ne interesira kakor ravno kruh, nobenih drugih cen on tako ne zasleduje ko cene kruha. Sedaj je cena temu važnemu produktu poskočila za 25% in izgleda, da je to le začetek velikega navijanja cen, ki pohaja od vednega napredovanja cen na žitni borzi. In kakor vsakokrat, tako tudi sedaj diskutira o tem vprašanju vsak, po tramvajih, po podzemeljskih železnicah, na terasah kavarn, v med-aktiv in kinu, v privatnih večernih sprejemih, vse govori o kruhu. Parlamentarci seveda ob teh prilikah interelirajo ali pa groze z interpelacijami. Vlada je napravila nekaj ukrepov, naslovila na kmete po deželi kopo najlepših nasvetov, naj v interesu domovine ne prodajajo žita predrago, veriznikom pa najljubeznivejše prošnje, naj se zado-

voljujejo z malimi dobički. Borzam za žito misli predpisati višino, katera se ne sme prekoračiti, peke pa prisiliti, da ne bodo prodajali kruha nad gotovo predpisano ceno. Časopisje počenja ostro kritizirati te ukrepe. »Journal des Debats« pravi, da so velika šimera, češ, kako naj država z dekreti regulira zakone narave. »Ami du Peuple« pa pravi, da imajo sicer vladarji vse v rokah, samo vetra ne. Časopisje začenja torej zahtevati, da naj se pusti pri miru kmet, ki bi rad svoje blago v denar spravil, če ga le more, in naj vlada rajši ukrene edino, kar je v tem slučaju koristno, da odpravi carinske tarife na uvoz žita, da bo tujina mogla priti s svojimi velikimi zalogami žita, ki bo sicer šlo v nič, ter da da konzumentom cenega kruha. Položaj je zaenkrat tako napet, da se pričakujejo manifestacije proti prekupčevalcem, ki kruh podražujejo.

Češki diplomat o gospodarski antanti srednje Evrope

Praga, 30. julija. AA. »Lidove Noviny« pri-našajo članek češkoslovaškega poslanika na Dunaju Vavrečke o gospodarskem zblizanju v srednji Evropi, v katerem Vavrečka piše: Konferenca Male antante je ta problem postavila zopet v ospredje, tako da pričakujejo v najbližji bodočnosti službenih razgovorov v tem oziru. To ne pomeni, da se bo ta akcija takoj realizirala, ker težkoče, ki jih je treba v praksi prekoračiti, ne dopuščajo, da bi se to vprašanje rešilo drugače, kakor v etapah. Vsi projekti, ki imajo za cilj kooperacijo med državami srednje Evrope, se imajo vedno boriti s političnimi in gospodarskimi notranjimi zaprekami. Nove države so zgradile aparat svoje produkcije in morajo iskati nove orijentacije za svojo trgovinsko politiko ter tako začasno ovirajo stremjenja ostalih držav.

Avtor citira primer iz saintgermainске in tri-anonske pogodbe, ki dopušča Češkoslovaški, Avstriji in Madjarski, da za pet let uvedejo sistem recipročne zaščite carin, zato pa niso vezane, dopustiti kakršni državi prednosti največje ugodnosti. Praktični razvoj pa ni dopustil tem državam, da se poslužijo tega dovoljenja. Brez solidne fundacije v notranji politiki ostanejo problematične vse tendence, ki gredo za gospodarskim zblizanjem. Naj-

večja zapreka gospodarskega zblizanja držav centralne Evrope je režim mednarodne trgovinske politike, ki je osnovana na sistemu največje ugodnosti in ki ni dosti elastičen. V tem oziru je treba prav tako iskati nove baze.

Na koncu pravi avtor, da se gospodarsko zblizanje držav srednje Evrope ne more drugače realizirati, kakor na ta način, da ne posegajo v življenjske interese ostalih držav pa da najdejo formulo, katero bodo mogle zainteresirane države sprejeti in ki ne bo na preobčutljiv način kršila načela najboljši favoriziranih držav.

Stoletnica julijske konference

Pariz, 30. julija. AA. Ob priliki stoletnice julijske revolucije leta 1930. se je vršila danes svečana komemoracija, kateri je prisostvoval predsednik republike Doumergue, predsednik vlade, vsi ministri ter številne civilne in vojaške osebnosti. Predsednik vlade Tardieu je imel spominjski govor, v katerem je dejal, da se mora francoski narod izkazati vrednega vseh žrtv in krvi, prelite za svobodo.

Bukarešt, 30. jul. as. Kralj Karel se bo 1. avgusta preselil v Sinajo na poletno bivanje.

Rezultati plinsko-napadalnih manevrov

Pariz, 30. jul. as. Včerajšnji veliki manever v Lyonu za obrambo proti plinskemu napadu je pokazal zanimive rezultate. Pokazalo se je, da se spričo sedanega stanja vojaške tehnike velika mesta ne morejo uspešno braniti proti napadom iz zraka. Pri tem manevru je bil napadalec 35. letalski polk iz Grenobla. Sicer se je obrambi posrečilo, da je pravočasno ugotovila prihod sovražnih letalcev in mesto alarmirala. Bilo pa je nemogoče, zabraniti vsem sovražnim letalcem prihod nad mesto. Kljub največjemu ognju obrambnih topov in energičnim protinapadom lyonske zračne obrambe, se je sovražnim letalcem zopet in zopet posrečilo priti nad mesto. Pri tem pa je postajala zračna obramba vedno slabšeja, iz čim večje višine je sovražnik napadal. Izkazalo se je, da je zračna obramba zadostna le do višine 1500 m. Potem pa je učinkovitost obrambe hitro padala in je postala pri višini 2500 metrov popolnoma brez moči. Pri nočnih napadih je bila možnost obrambe še veliko manjša.

Kanadska vlada demisionirala

Pariz, 30. julija. AA. »Havas« poroča iz Ottawe, da je zaradi poraza liberalcev v korist konservativcev pri poslednjih glavnih volitvah vlada Mackenzija Kinga predala ostavko.

Poincaré se boji Nemčije

Pariz, 30. jul. as. Poincaré izraža v svojem tedenskem uvodniku v »Excelsior« svoj strah radi obnašanja Hindenburga, nemške vlade in vrga nemškega naroda. Opozorja na to, naj ves svet točno zasleduje razvoj stvari v Nemčiji, od česar je največ odvisen mir na svetu. Obenem izjavlja Poincaré, da je grožnja centroma, da bi izstopil iz vladne koalicije v Prusiji, že predrevolucionarna revolucija, ki hoče olajšati pohlepe desnoradikalne diktature. Ta korak provocira preskušnjo moči med desnice in levico, ki bi lahko postala katastrofalna.

Begunstvo iz Italije narašča

Pariz, 30. jul. as. V zadnjem času prehaja vedno več Italijanov čez mejo v Švico. Včeraj popoldne je zopet več Italijanov prekoračilo mejo na ledeniku Goulac, južno od masiva Mont Blanca. Ko so bili ravno na najbolj nevarnem mestu, jih je opazila italijanska obmejna straža in jih zasledovala. Italijani so na vso moč bežali proti bližnji francoski meji, pri čemer si je eden izmed njih zlomil nogo. Tovarši so ga še pravočasno rešili in spravili čez mejo. Tekom meseca junija je zbežalo v Švico nad 300 italijanskih beguncev, in sicer čez Matterhornov ledenik. Pri tem se je neka ženska ponorečila. Njen mož ji je skušal pomagati, pa se je pri tem zgubil in ga niso mogli več najti.

Anglija dela z Rusijo dobre kupčije

London, 30. jul. as. Henderson je sporočil v poslanski zbornici, da vlada misli na to, da bi se razširili krediti za Rusijo. Angleški izvoz v Rusijo je znašal v prvi polovici lanskega leta 1.98, letos pa 3.26 milijonov funtov. Seveda pa vlada ni trdno prepričana, ali se bo sovjetska vlada točno držala svoje obljube glede propagande. Foreign Office bo na prihodnji seji ministrskega sveta, potem ko bo preiskava končana, podal svojo izjavo o vprašanju ruske propagande.

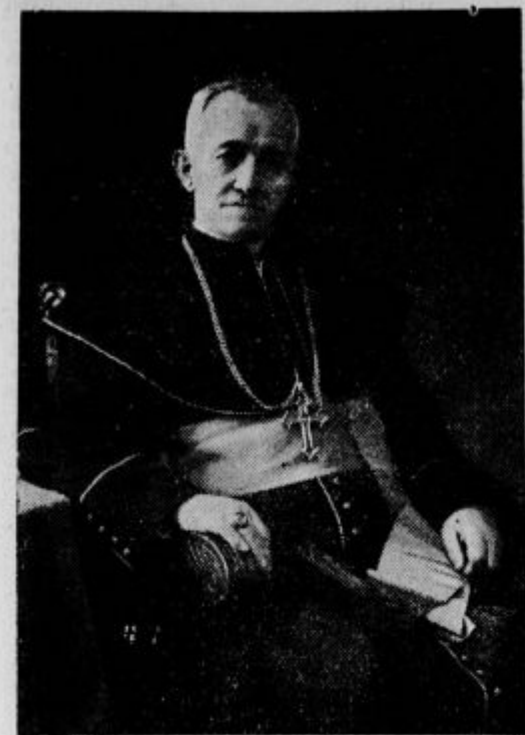
Velik vaški pretep

Pariz, 30. julija. AA. »Havas« poroča iz San-Flaga v severni Španiji, da je za časa neke vaše veselice prišlo do spopada med vaškimi mladenci. Pri pretepu, ki je nastal, je bilo več oseb ubitih ter 20 ljudi ranjenih, med njimi nekateri hudo.

Zagrebska vremenska napoved: Spremenljivo, oblačno, toplo, še precej stalno.

Dunajska vremenska napoved: Menjaje oblačno, hladno, nevihte verjetne.

Slovo prevzu. nadškofa dr. A. B. Jegliča od ljublj. škofije

Prihodnji petek, dne 1. avgusta odide prevzvišeni gospod nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič iz ljubljanske škofije. Ob 9 bo imel ta dan v stolni cerkvi tiho sveto mašo. Po sv. maši se zbere ljubljanska duhovščina s stolnim kapituljem, zastopniki teološke fakultete in podeželske duhovščine v škofijskem dvorcu, kjer bo gospod stolni prošt prelat Andrej Kalan v imenu navzočih in vse duhovščine ljubljanske škofije govoril poslovljne besede.

Po tem slovesu bo imel stolni kapitelj kratko sejo, na kateri se bo prebralo pismo svete stolice in se bo vzel na znanje odstop dosedanjega škofa dr. Antona Bonaventura Jegliča od vlade ljubljanske škofije in nastop novega vladike dr. Gregorija Rožmana.

Okoli tri četrti na dvanaest bodo zazvonili zvonovi ljubljanskih cerkva v znamenje, da ljubljani nadpastir zapuščajo Ljubljano. Ob 12 se odpelje z brzovlakom v Celje, kjer bo ostal nekaj dni v samostanu gg. lazaristov, da opravi duhovne vaje. Potem pa odide v Gornji grad, ki si ga je izbral za kraj svojega počitka.

Pred kočevsko šeststoletnico

Zastopnik Nj. Vis. kraljeviča Andreja in drugi odlični gostje
Spored svečanosti

Kočevje, 30. julija.

V petek 1. avgusta pričenjajo jubilejni dnevi za kočevsko šeststoletnico. Mesto se pripravlja za mrzlično naglo, da dostojno sprejme odlične goste, ki bodo prisostvovali svečanostim. Hišni posestniki krake hiše z zelenjem in cvetjem in tudi okolica tekmuje s pripravljalnimi deli.

Dosedaj je najavljenih nad tisoč gostov izven Kočevja. Pripeljali se bodo v petek in soboto z vlakom. Na kolodvoru jih bo sprejemal pripravljani odbor. Železniško ministrstvo je, kakor smo že poročali, dovolilo polovično vožnjo po vseh državnih železnicah v dnevnih jubilejnih svečanostih.

Med najavljenimi odličnimi gosti so avstrijski poslanik v Belgradu dr. Plönes, nemški poslanik, minister dr. von Hassel in poslanik Zedinjenih držav severne Amerike, g. minister Prince, dalje zastopnik danskih narodnih manjšin dr. Callesen. Z gotovostjo se pričakuje, da dope te dni v Kočevje predsednik društva narodnih manjšin Slovenec dr. Wilfan iz Trsta, skupno s tajnikom dr. Amende. Pripravljani odbor je nadalje prejel pismo ministra za šume in rude dra. Antona Korošca z Mrzlega studenca, v katerem sporoča, da se bo svečanosti po možnosti udeležil. Nadalje pričakujejo avstrijskega generalnega konzula iz Ljubljane, nemškega konzula iz Zagreba ter gen. konzula severoameriških združenih držav.

Na zborovanju bodo zastopani sledeči inozemski listi: Neue Freie Presse, Wienerjournal, Tatrasse, Berliner Lokalanzeiger, Münchner Neueste Nachrichten in Berliner Börsen Zeitung.

Častnega pokrovitelja kraljeviča Andreja bo zastopal komandant 16. artiljerijskega polka, polkovnik g. Radivoj Jovanović.

Znana berlinska filmsko podjetje »Uffa« se je ponudilo, da snima vse važnejše prireditve v dnevnih jubileja. Naprosila je našo državo za dovoljenje, da sme uvoziti svoje filmske aparate in filmati, kar je tudi dobila.

Pripravljani odbor je izdelal posebne jubilejne znake, cena 10 Din, s katerimi bo imel vsakdo prost vohod na vse prireditve. Znake prodajajo po vseh trgovinah.

Slavnostna dvorana je dograjena in pripravljena, da sprejme do 2000 ljudi. Veselični prostor okrog Hauffovega poslopja je že urejen in bo nudil pet do šest tisoč ljudem prostora.

Dekan Anton Skubic:

Kočevska šeststoletnica

Z velikim slavljem kanijo Kočevci prve dni avgusta proslaviti 600 letnico, odkar se je njih narodil naselil v sedanji pokrajini. V ta namen so izdali knjigo »Jubiläums-Festbuch der Gottscheer 600-Jahrfeier«. Mnogi odstanki se berejo kot novele, zgodovinski sestavki pa kot zgodovinski romani. V velikim veseljem smo knjigo pričakovali, upajoč, da bo prinesla kaj nove luči v precej nejasno zgodovino te pokrajine. V tem pa smo se dodobra zmotili. Ker so zgodovinski podatki preveč ovenčani s fantazijo, knjiga raziskovalcem kočevske zgodovine pač ne bo mogla služiti kot vir kočevske in ribniške povestnice.

Ze razlaga imena Gottschee, ki naj prihaja po mnenju in prepričanju pisca od Gottes See (božje jezero), kaže zelo bujno domišljijo. Odkod pa naj potem prihaja ime vasi Kočevje v občini Loka pri Črnomlju? Je tudi ta vas nekako »božje jezerce? Ali pa Skočji dol na slovenskem Koroškem, ki ga Nemci nazivljejo »Gottsthal«? Kakor ima ime Skočji dol malo opraviti z Bogom, ravno tako malo Kočevje. Toda ime je poglavje samo zase in nas ob tej priliki ne zajemlje v prvi vrsti. Precej luči pa bi vrgel v to vprašanje prvotni kočevski grb, ki stoji v košu, spletenem iz kolov in pa beseda »Pfahlbaut«. (Kočevje = kolčevje)

Toda vseh pogrškov v knjigi n' mogoče navesti. Punctum saliens vsega je 600 letnica. Ali je res letos 600 let, odkar so se Nemci naselili na Kočevskem? Pisatelj Festbucha sami tega ne ugotavljajo, ampak samo hipotetizirajo; nočejo pa pristiati na dokument, ki bi jim dal neko gotovost. In ta je zapisek oziroma izpisek škofa Tomaža Hrena. Če pa slavimo kako zgodovinsko obletnico, moramo točno vedeti, zakaj jo slavimo. V nasprotnem slučaju samo potvarjamo zgodovino in samo kalimo zgodovinske vire. Poglejmo, kaj je kočevsko 600 letnico.

Spored prireditve je sledeč:

V petek, 1. avgusta. Ves dan sprejemanje gostov na kolodvoru. Zvečer ob pol devetih svečana razsvetljava mesta in bakljada po mestu z lampijončki. Pred glavnim trgom pozdrav mestnega župana na došle goste.

V soboto, 2. avgusta:

Popoldne od 11.—12. promenadni koncert pred župno cerkvijo, ki se ponovi popoldne od 5.—6. pred zavodom za slepo deca. Zvečer od 7.—8. svečano zvonjenje po vseh kočevskih cerkvah. Ob isti uri se prižgo po vseh hribskih kresovi. Na Fridrihštajnu bo gorel trideset metrov visok kres, ki bo viden skoraj po vsej Kočevski.

Ob 8. zvečer pozdravni večer v slavnostni dvorani, na katerem nastopi dunajski operni pevec g. Schuster.

V nedeljo, 3. avgusta:

Zjutraj ob 5. budnica. O devetih slovesna služba božja v mestni župni cerkvi, ki jo bo opravil kanonik in dekan g. Ferd. Erker ob asistenciji vse kočevske duhovščine. Slavnostni govor bo imel koprniški župnik g. Avgust Schauer. Po sv. maši koncert na veselilnem prostoru in na vrtu gostilne »Harde«.

Ob enajstih slavnostni banket, ki ga priredi na čast došli odlični gostom v dvorani hotela »Trste« mestna občina. Na banketu bo govoril duhovni svetnik g. Josip Eppich.

Ob dveh slavnostni sprejemi narodnih noš od gostilne »Union« (Fr. Verderber) skozi mesto do veselilnega prostora, kjer se vrši nato ljudska veselica.

V ponedeljek, 4. avgusta:

Izleti v bližnjo okolico. V Stari cerkvi pri Kočevju razstava zgodovinskih posebnosti Kočevske v osnovni šoli, nato istotam vprižoritev veseloirge: »Naselitev Kočevja« (spisala Amalija Erker). Igrajo igralci iz Stare cerkve.

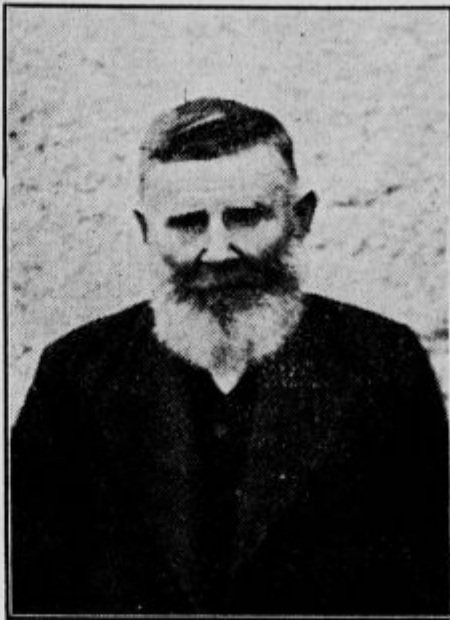
Pri vseh prireditvah sodeluje godba Dravske divizije pod vodstvom višjega kapelnika dr. Čerina. V soboto bodo na pozdravnem večeru nastopili vsi nemški pevski zbori iz Jugoslavije.

Še v 14. stoletju so pokrivali širno ortenburško posestvo južno od Ribnice pa do hrovaške meje ob Kolpi obežni gozdovi. Pač so že prej obstajale večje slovenske naselbine okrog Kostela, Osilnice in Poljan ob Kolpi, kjer je bila že leta 1248. tudi cerkev slovenskih vernikov. Tudi so obstajale naselbine Slovencev po kočevski in reški dolini, ki pa so bile manj številne; vendar v notranjost kočevskega gozdoma še niso prodri: številnejši naselenci. Ves ta svet pa je spadal v prastaro ribniško župnijo, ki je segala do črnomaljskih meja. Čisto naravno je, ako so ortenburški grofje, ki so imeli v Ribnici središče svojih dolenjskih posestev, stremeli za tem, da tako razsežne gozde, kakor so bili od Ribnice do Kolpe, tudi gospodarsko izrabijo. Industrije takrat ni bilo, les ni imel cene, ker ga je bilo povsod dovolj, pa tudi prometnih sredstev ni bilo, zato jim gozd ni donasal dovolj dohodkov; za sam lov ga pa tudi niso mogli rabiti, ker je bil preobsežen, in lov je bil sama zabava brez dohodkov, ki pa so jih ortenburžani potrebovali mnogo, ako so hoteli vzdrževati svoj sijajni dvor. Izrabiti so mogli te obširne pokrajine samo s kolonizacijo. Tako so delali tudi stiški menihi po velikolaški in dobrepoljski okolici. Ta sistem je bil vzgleden tudi za ortenburžane. Edinole kmet, ki bi zemljo obdeloval, bi mogel grajski gospodi z desetino in tlako donášati dobrih novcev, ki jih je rabila v veliki meri, in tako povzdigniti vrednost njenega grajskega posestva. Tudi oglejski patriarhi kot duhovni gospodje ribniške pokrajine so bili naklonjeni kolonizatorjem in kultivatorjem in so jih ščitili s posebnimi predpravicami.

Treba je torej bilo to gozdnoto pokrajino naseliti s kmeti. Toda kje jih dobiti? Kar je bilo bližje, so najprej vzeli, in to so bili kmetje okrog Ribnice in Loža (Ime Ložar in Loser je kaj pogosto okrog Ribnice in po Kočevskem.) Kar je bilo okrog Ribnice odvečnega prebivalstva, ki ni moglo ostati na domačem gruntu, — in ribniška dolina je bila že takrat zelo goste naseljena, — je šlo na delo v gozdove. Kako goste je bila ribniška dolina naseljena že v 13. stoletju, nam priča pismo, pisano

† Ivan Majcen

Dne 26. julija t. l. je, kakor smo že poročali, v Trzišču pri Mokronogu umrl znani gospod Ivan Majcen, po domače Šmicek, Verni krščanski mož tihega značaja in blagega srca, je učkal dobrih 91 let, kakor že dolgo nihče ne v teh krajih. Njegova domačija je bila ena najstarejših v vsej okolici, a se mu je pred leti razdrobila zaradi nenadnih gospodarskih in drugih nepravil in nadlog. Oženjen je bil dvakrat in imel 16 otrok; devet jih še živi. Lojze, najmlajši, je žel. restavrater na Pragerskem, to je tisti po dobrotljivosti in usluž-

nosti znani gospod Majcen, ki je pred kratkim tako ginjaivo in nesebično samaritaniil presenečeni porodnici in s svojo ljubeznivo gospo soprogo botroval mlademu zemljanu, da so listi po vsej državi slavili vrliga dobrotnika. Tega izvrstnega sina je rajni Majcen imel najrajši, še na smrtni postelji je to priznaval.

V zadnjih letih je živel pri svoji hčerki Ivanki, ki je omožena z uglednim mizarjskim mojstrom g. Ignacijem Strmoletom v Trzišču. Tu so ga obiskovali iz Trzišča 87letni Anton Gačnik, iz Dola 83letni Martin Stuček in še drugi starčki, ki so z njim uživali prelepo mladost in mu tudi drugovali v davnih laških vojnah.

Vse življenje je živel trezno, ni kadil in ni nikoli bil bolan. Prestal je bridkosti sto in sto, užil sladkosti tega komaj pol, voljno trpel nadložnosti starosti — Bog mu zato v delež daj nebeško veselje!

Med fanti

Brežice, 29. julija.

Zalostna je navada med našimi fanti, da morajo vsaj nekateri vse nedelje in praznike zapiti po raznih gostilnah in vinotocih, katerih je sedaj pri nas povsod dovolj. Tako je bilo tudi preteklo nedeljo na vinotocih pri G. v Brezovici na Bizeljskem, prav veselo, kako pa tudi ne, saj se tu toči pravi Bizeljsčan. Med drugimi je bil tu tudi 23letni Drinkovič Franc, sin posestnika iz Vitavasi v družbi še treh drugih fantov. Proti večeru je prišel tja tudi A. v družbi še treh drugih, kateri so bili še precej vinjeni, in je Gabrov začel takoj izživati. Vendar je bilo vse dobro, dokler se ni okrog 11 ponoči dvignila prva družba, da gre domov. Ko je G. to videl, je stekel prvi iz hiše, za njim pa tudi ostali njegovi, da jih zunaj počakajo. In res, ko je prišel Drinkovič iz hiše, ga je udaril najprej po glavi z palico, da je padel nezavesten na tla, od ostalih ga je pa še nekdo sunil z nožem v levo stegno; Drinkovič je moral najprej iskati pomoči pri domačem zdravniku, nato pa še v bolnišnici.

Podoben junak je bil tudi nekdo, ki je v ponedeljek zvečer pred gostilno Bogovič v Selah pri Brežicah napadel s palico 18letnega Strnada Karla, mesarskega vajenca iz Pišec in ga pobil po glavi tako, da je moral Strnad v bolnico. Strnad je namreč ta dan šel v Dobovo v mlin. Ko se je zvečer vračal domov, sta se z mlinarjem K. oglašila v tej gostilni. Ko sta se kmalu nato odpravila, da gresta domov, je Strnada nekdo napadel, ko je stopil iz gostilne, nato pa zbežal.

— PEGE —

odstrani takol in brez sledu »Creme Orizol«
(dobliva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Založnik »Cosmochemia, Zagreb, Smičklasova 23. Telefon 49-99

Obmejni incident v Zelšah pri Cerknici

Cerknica, 29. julija.

Nekako pol ure od Cerknice v smeri proti Raketu leži idilično lepa vasica Zelše. Od te vasi do italijansko-jugoslovanske meje je le še dobrih 5 minut. Zato je razumljivo, da imajo posestniki iz Zelš svoja posestva: njive, travnike, zlasti pa še gozdove na italijanski strani. Da smejo hoditi čez, ima skoro vsaka hiša »prelaznico«, s katero se lahko svobodno giblje na svojem svetu, ki leži v Italiji. Tako prelaznico sta imela tudi zakonca Furlan iz Zelš. V nedeljo popoldne ob 5 gre soproga omenjenega Leopolda F., ki je čevljarski mojster ter obenem cerkvenik pri podružnični cerkvi v Zelšah, v spremstvu svoje štiriletnice hčerke na italijansko stran gledat krompir na njivo, seveda z legitimacijo. Komaj stopi kakih deset korakov, ju obkolita dva italijanska obmejna stražnika, ji vzameta legitimacijo in jo zgrabita; eden se je oddaljil, drugi je pa ostal pri njej. Zena se mu iztrga iz zbeži na najo stran in gre povedat dogodek svojemu možu. Ta vzame drugo družinsko prelaznico, ki so jo poleg osebnih tudi imeli v hiši in gre čez mejo tudi kakih deset korakov. Tedaj ga pa napadejo kar štirje fašisti. Nekaj časa se prepirajo, ker zahteva legitimacijo svoje žene nazaj, nato pa zakliče eden izmed dveh fašistov: »Udri!« nakar so ga začeli vsi štirje obdelovati s puškinimi kopiti. Dobil je poleg manjših poškodb po glavi dva močna udarca s kopitom, prst na levi roki so mu pa z bajonetom ranili. Po daljšem trudu se mu je posrečilo, da je strgan in zbit pobegnil na jugoslovansko stran. Klobuka, ki so mu ga izbili z glave, še ni dobil nazaj, dočim so mu legitimacijo v ponedeljek vrnili. Vse to so morali mirno gledati naši obmejni stražniki in zelški pastirji, ki so v bližini pasli; incident se je pač vršil na italijanskem ozemlju, kamor pa ne smejo streljati naši stražniki v nobenem slučaju. Poškodovani Leopold Furlan je vložil pritožbo na občini. Tožbi je bilo priloženo tudi zdravniško spravevalo o poškodbah prizadetega.

Komisija za pravno-zgodovinski izpit na univerzi

Minister za prosveto je z razpisom od 30. junija 1930, P. br. 22.811 na osnovi določb §§ 15. in 17. naredbe celokupne deželne vlade za Slovenijo od 1. aprila 1920, Ur. list 172-48 ex 1920 po zashšanju fakultetnega sveta postavil sledečo izpraševalno komisijo za pravno-zgodovinski državni izpit na juridični fakulteti univerze Kralja Aleksandra I. v Ljubljani za triletno poslovno dobo, od 1. junija 1930 do 31. maja 1933:

Za predsednika dr. Majarona Danila, advokata in predsednika odvetniške zbornice v Ljubljani;

za prvega podpredsednika dr. Kreka Gregorja, rednega profesorja pravne fakultete v Ljubljani;

za drugega podpredsednika dr. Kušaja Rada, rednega profesorja pravne fakultete v Ljubljani;

za izpraševalne komisarje:
1. za rimsko pravo dr. Hacin Josipa, advokata v Ljubljani;

2. za cerkveno pravo dr. Rožmana Gregorja, ljubljanske škola in izrednega profesorja na teološki fakulteti v Ljubljani;

dr. Golio Vladimira, podpredsednika višjega deželnega sodišča v Ljubljani;

dr. Sajovica Rudolfa, deželnosodnega svetnika v Ljubljani;

3. za zgodovinski razvoj sedanjega javnega in zasebnega prava in za pravno zgodovino južnih Slovanov: dr. Dolenca Metoda, rednega profesorja v Ljubljani, dr. Kosa Milka, izrednega profesorja v Ljubljani;

4. za pravno zgodovino južnih Slovanov dr. Polca Janka, rednega profesorja v Ljubljani.

**Še boljša in cenejša je
PALMA
zdravilna grenka voda.
DOBIVA SE POVŠOD!**

Herbartu Turjaškemu vso desetino v ribniški okoliščini 8. maja 1241 na Perovem pri Kamniku, s katerim Konrad Sovneški izročila svojemu zvestemu lici, in sicer v dveh vaseh, ki se imenujeta v domačem jeziku Zapotok (t. j. Zgornji in Spodnji Zapotok) in v drugih vaseh, namreč na Vintcah, v Sušju, na Bregu, v Gorenji vasi, Gorici vasi, Dolenji vasi in Hrovači, katero desetino je imel sam od oglejskega patriarha Bertolda v leno. (Knjiga kopij v turjaškem gradu, fol. 59 a. Mitt. d. Mus. Ver. f. Kr. XVIII. 124. — »Chunradus de Sowne« (izročil svojemu zvestemu) domino Herborde de Awersperch omnem decimam sitam in contrata Reiffentz, scilicet in duabus villis, que vulgariter dicuntur Zapatoch, et in aliis villis subscriptis, scilicet in villa Weinitz et in Dürre et in Willinginnrain et in Oberdorf et in Weichardt et in Nyderdorf et in Chrawaczach.)

Da so se po dolini proti Kočevski Reki res naseljevali najprej Slovenci, kažejo imena skoro vseh večjih selišč, ki so v korenini slovenska: tako Gotenica (Kotnica), Reka (Rieg), Borovec (Morobitz), Topli vrh (Tepfelverch), Morava (Mrauen), Brezje (Pröse), Brezulja (Prösullen), itd. Došli Nemci so obstoječa poimenovanja kratkoma po svoje sprejeli. V 13. stoletju sta stala ob Kolpi tudi že poznejša ortenburška gradiča Kostel in Poljane s slovenskimi prebivalci. Stara naselbina Osilnica je bila ravno tako slovenska, kakor je še danes. S tem so hoteli ortenburžani napraviti tudi ugodnejšo pot do Ribnice, kjer so prebivali, do Kostela, ki je bil tudi njihova last. Mala selišča so se zatem razvila v večje naselbine, ki so bile zvezane s cesto do Kostela. Vsi kraji ob cesti od Ribnice skozi Kočevsko Reko, Moravo, Banjo loko do Kostela so bili naseljeni po Slovincih, kar dovolj pričujejo vsa krajevna imena. Od Morave do Kostela so še danes sami Slovenci. Enako je tudi to dolino od Ribnice proti Kočevju naselili najprej Slovenci, odtod imena Slovenska vas (Windischdorf) pri Stari cerkvi, Mala gora (Malgern), Kleče (Kletsch), Seče (Setsch), Selo (Seele), Stari log (Alltag) itd.

V 13. veku pa še nikjer ne beremo imena Kočevje. Iz tega pa ne smemo sklepati, da se ta pokrajina ni že takrat imenovala. Kočevje je namreč collectivum, kakor n. pr. grmovje. Le naselbine še ni bilo s tem določenim imenom. (V Suhli Krajini, ki je sosed Kočevja, še danes ljudje ne pravijo, da gredo v Kočevje, ampak v kočevsko mesto.) Spadala pa je vsa pokrajina v ribniško župnijo, kakor Osilnica, Kostel, Poljane ob Kolpi itd. V plačilnem imeniku iz leta 1323, ki našteva kranjske fare, plačujoče papeževemu legatu pristojbino, ne nahajamo niti ene kočevske fare, kar dokazuje, da jih takrat še ni bilo, ali pa da še niso bile samostojne (Steska, Zgod. Zbornik, 1985, št. 30). Samo o Poljanah (Starem trgu pri Poljanah) beremo že leta 1248, da je bila tam cerkev, ki pa je bila ribniška podružnica s slovenskim prebivalstvom.

Res pa je bilo o se bje nemških ortenburških grofov v Ribnici večinoma nemško: uradniki, oskrbniki, pisarji, stavbeniki so bili gotovo Nemci, in le nižje služabništvo je bilo slovensko. Ti uradniki so grofom, ki so imeli v pokrajini sedanjega kočevskega mesta že dosti slovenskih podložnikov, uredili v Mošvaldu pristavo (villa in Mooswald), da so tam spravljali poljske pridelke in vodili kultiviranje zemlje.

Kaj znači beseda villa? Frankovski kralji in drugi cerkveni in svetni mogotci, katerim se je klanjala Kranjska, so imeli navado ustanavljati na svojih zemljiških velike kmetije, ki so jim donosale desetino. Te so imenovali villa. Na takim velikem posestvu in prostorih (na farmi) so dali tu in tam zgraditi manjša in večja gospodarska poslopja, v katerih so stanovali in opravljali svoje posle njih podložniki. Najvažnejše med temi poslopji je bilo ono, v katerem je stanoval nadzornik ali oskrbnik vseh kmetij, imenovan tudi »Praeceptor« (zapovednik). Učitelj agrikulturne pa je bil »magister«. Kmetovalci pa niso bili edini ljudje, ki so prebivali po teh kmetijah. Ze Karol Veliki je bil ukazal, da se mora naseliti na njih razen kmetovalcev po najmanj 30 rokodelcev in obrtni-

Navodila

stanovanjskega odseka kongresnega odbora
Jugoslovanske gasilske zveze v Ljubljani za
udeležence vseslovenskega prostovoljnega
gasilstva.

Stanovanjski odsek je končal s svojimi pripravljalnimi deli in prosi, da se prijavljenci za skupna prenočišča in prenočišča v hotelih in po privatnih stanovanjih ravnaajo natančno po sledečih navodilih. Ko prispejo društva ali župe na glavni kolodvor, naj takoj izstopijo in se postavijo v dvorec na mesta, katera jim odkažejo reditelji. Nato naj se zglase župni delegati v stanovanjskem odseku, ki bo posloval od petka od 8 zjutraj naprej v permanentni (noč in dan) v prostorih barake med restauracijskim vrtom in skladiščem, kjer dobe stanovanjske liste in vse potrebne informacije. Načelnik stanovanjskega pododseka dotičnega poslopja, kjer jim je določeno skupno prenočišče, prevzame posamezna društva ali župe in njegova skrb je, da pridejo na svoja prava mesta. Načelniki žup ali društev naj imajo natančno preštete svoje člane, ker dobe pri stanovanjskem odseku za vsakega posebno stanovanjsko legitimacijo, na kateri bo označeno poslopje nastanitve. Te legitimacije naj se po možnosti razdelje že na kolodvoru, in je isto dobro shraniti, ker brez njih vstop ni dovoljen v poslopje skupnih ležišč. Skupna prenočišča za prijavljence so brezplačna. Reflektanti za privatna stanovanja in hotele dobe istotako v stanovanjskem uradu svoje stanovanjske nakaznice proti plačilu posredovalnine 5 Din za osebo za celo dobo slavnosti. Oziralo se pa bo v prvi vrsti na one, ki so se pravočasno javili. Za ostale, ki se niso prijavili pravočasno stanovanjskemu odseku, ne prevzame ta garancije, da dobe prvovrstne sobe v centru mesta, gledal pa bo, da ne ostanejo brez strehe.

Vsaka župa naj si postavi v poslopih, kjer bo nastanjena, svojega nadziralca, katerega naloga je, da vzdržuje red v poslopih in stik z nadzornikom poslopja, ki je v naši službi. To je po večini šolski sluga dotičnega zavoda.

Gledati je posebno na to, da se v sobah in v poslopih sploh ne bo kadilo. Vlada mora mir in red, zvečer in ponoči pa mora biti pred poslopijem, v veži, na hodnikih in v sobah absolutno popoln mir. Gleda naj se na snago po sobah, hodnikih, posebno pa na straniščih. Paziti je, da se ne poškodujejo predmeti poslopja; povrnitev škodo se bo zahtevala od dotičnika, ki škodo povzroči; ako se ga ne izsledi, so za povrnitev odgovorni vsi, ki so nastanjeni v sobi. Umivanje v sobah je zabranjeno, po možnosti naj se to opusti na hodnikih; najbolje je, da se vsaj večina umiva na dvoriščih in za to pripravljene škafih. Snaženje obleke ali čevljev je v sobah zabranjeno. To preskrbe proti mali odškodnini snazilci na hodniku v prtiličju. Kdor zapusti zadnji sobo, naj jo zaklene in ključ spravi na mesto, ki se naj določi sporazumno z nadzornikom. Odrdbam nadzornikov in nadziralcev se je brezpogojno pokorovati. Vrhovno nadzorstvo v poslopih skupnih prenočišč ima načelstvo stanovanjskega odseka, ki bo podnevi in ponoči posečalo ta poslopja in se imajo event. želje, odnosno pritožbe pismeno izročiti šolskemu slugi.

Skupna prenočišča za posamezne gasilske župe bodo sledeča:

v šoli pri sv. Jakobu: martijanska, ormoška, posavska, ptujska in radovljiska;
v šoli na Prulah: ribniška, slovenigradska, strukovska, šentjernejska, trboveljska, Mar. Gorica, Korošci (v telovadnici);
v šoli na Cojzovi cesti: beltinska, cirknjska, savinska, kozjanska, križevska, krška, ljutomerska, logaška, mariborska;
v šoli na Vrtači bo nastanjena korotanska gasilska župa;
v šoli na Ledini bodo nastanjeni Čehi;
v obeh šolah učiteljskega so nastanjeni gasilci-telovadci in naraščaji;
v šoli v Spodnji Šiški bo nastanjena gasilska župa Zalec in Bosanci.
Ker prihajajo še nadaljnje prijave, sta določeni za rezervno I. in II. drž. gimnazija.
Nadalje bodo nastanjeni:
v Gluhonemnici: godba iz Djakova (70 mož);
v Akademskem kolegiju (Kolodvorska ulica 22): Savez hrv.-slav. vatrogasne zajednice;
v Mladiki: gasilke-samaritanke iz Djakova (30);
v areni Narodnega doma (vhod iz Bleiweisove ceste): Čehinje (telovadke).

Vse reklamacije v stanovanjskih zadevah naj se sporoče stanovanjskemu odseku, ki posluje, kakor povedano, od petka zjutraj do nedelje do polnoči nepretrgoma na glavnem kolodvoru. Telefonska številka stanovanjskega odseka je 2720.

kov. Temu ukazu in navodilu so sledili očaki, grofje in vsi tedanji velikaši in poleg kmetovalcev naseljevali tudi rokodelce in obrtnike (Izv. muz. dr. XVIII. 6.). Ti pa so bili čisto pri nas drugod, zato narod povečini še danes označuje obrtnike in rokodelce z nemškimi imeni: židar, žušlar, štanecar, bognar, birt, tišler, cimerman, šlosar itd.

Torej tudi v Mošvaldu je bila taka pristava. Ime Mošvald pa ni dokaz, da so tam že nastanili Nemci, ampak so kraj tako imenovali le nemški grofje in njihovi nemški uradniki, dočim so ga Slovenci imenovali morda Čret ali Čretež (od črt, zma), pogubonosni močvirski plini; še danes se imenuje več krajev Čretež, Četež, Čatež). Ako bi ime Mošvald dokazovalo, da so bili ne prebivalci Nemci, bi morali sklepati, da so bili n. pr. tudi v Sušju pri Ribnici, ki se v listini, kakor sem zgoraj omenil, navaja kot Dürre, sami Nemci, dasi nikdar ni bilo nobenega in ga danes ni.

Do leta 1339. se je ta naselbina razvila že tako močno, da se je pokazala nujna potreba vsled oddaljenosti od župniške cerkve v Ribnici — saj je bilo štiri ure hoda — ustanoviti ekspozituro ali lokalno kaplanijo na tem ozemlju. Za to je zaprosil Oton senior Ortenburški pri oglejskem patriarhu dovoljenje. Dne 1. septembra 1339. je oglejski ožak Bertrand dovolil temu grofu, da sme pri kapeli sv. Jerneja v Mošvaldu, ki jo je bil sam zgradil in je bila začetkom bržkone samo lesena, nastaviti kaplana, ker so prebivalci preoddaljeni od župniške cerkve. Kraj je bil torej že toliko obljuden, da je bila potrebna dušnopastirska postaja (Steska, I. c.). Kaplan naj bi maševal, delil vs. zakramente in pokopaval na mošvalskem pokopališču, kadar bo dodelano. Farne pravice (ribniške) pa morajo ostati nedotaknjene (salvis iuribus dictae parochiae. lis ecclesiae). Kaplana naj prezentira grof ribniškemu župniku v potrjenje, ker je popolnoma od njega odvisen. (Izv. muz. dr. I. 10., kjer je za pomotoma zabeleženo, da naj kaplana potrdi kočevski župnik.) (Dolge.)

Zopet nesreča v planinah?

Ljubljana, 30. julija.

Prejeli smo z Jezerskega dopis, da se tam širijo vesti, da so se dne 29. julija okrog štirih popoldne ponesrečili pri plezanju na Kočno od Češke kočje trije dijaki turisti. Po mnenju orožniške postaje, kjer so se vsi trije legitimirali, so baje vsi trije z ljubljanskega Posavja. Kakšno je stanje vseh treh, na Jezerskem še ni znano, menda pa ni nevarno.

Obrnili smo se tudi na Ježico. Od tam so nam sporočili, da so res odšli na planine okoli Jezerskega trije študentje in sicer abiturijent Vinko Čerin, filozof Ivan Krečič in učiteljček II. letnika Franc Perko. O kaki nesreči pa ni še ničesar znanega.

Obrnili smo se tudi na pisarno Slovenskega planinskega društva in na TS Skalo, vendar pa v Ljubljano ni bilo do večernih ur še nikakega obvestila o kakšni nesreči na Jezerskem.

Kmetijski odbor v Murski Soboti

M. Soboti, 29. julija.

Pretekli teden smo na tem mestu poročali o delu kmetijskega odbora v Dolnji Lendavi, sedaj pa se oziramo nekoliko na delo kmetijskega odbora v M. Soboti.

Živnorej je v Slov. krajini najboljši vir dohodkov, radi tega je kmetijski odbor ravno živnorej posvetil največ pozornosti in si je postavil za nalogo povzdigo živnorej. Koncem avgusta (30.) se priredi v Puconcih velika razstava plemenske živine. Kot prispevek h kritju izdatkov je odbor odobril 3000 Din. Za premovanje konj, ki se bo vršilo 19. avg. v Beltincih, je določil odbor dve nagradi po 500 Din. S tem postopanjem hoče odbor vzbuditi še večje zanimanje za živnorej. Odborova skrb pa se ne razteza samo na rejo goveje živine in na konjerejo, marveč hoče dvigniti tudi svinjerejo in celo perutninarstvo. V ta namen namerava kupiti večje število prvovrstnih plemenskih merjascev in petelinov štajerske pasme ter jih razdeliti med ljudstvo.

Druga skrb kmetijskega odbora je povzdigo poljskega gospodarstva. Za povzdigo je predvsem potrebna odbrisa semen. V ta namen se porabi zrne (zlasti pšenica) s semenogojске postaje v Beltincih. Jeseni kmet. odbor to pšenico razdeli med posilce.

Kako si zamišlja kmetijski odbor sploh povzdigo celokupnega kmetijskega gospodarstva, je razvidno iz namere, da ustanovi okrajno vzorno posestvo, ki bo redilo plemenske merjase, peteline, gojilo razna semena in sadna drevesa ter bo delalo poizkuse. S tem bo kmečkemu ljudstvu zelo pomagano, ker bo imelo pri rokah vse, kar bo potrebovalo v gospodarstvu.

Odbor bo storil tudi potrebne korake, da se zniža zemljiški davek, ki je v Slovenski krajini mnogo višji kakor v ostali Sloveniji.

Koledar

Četrtek, 31. julija: Ignacij (Ognjeslav) Lojola. Dan je danes dolg 15 ur 7 minut in se je ta mesec skril za 55 minut.

Osebnosti

— Himen. Poročil se je dr. Jakob Mlinar, pristav pri upravnem sodišču v Celju, z gospo Anico Sešek, roj. Skrbec, posestnico v Mariboru. — V Celju se je poročil g. Ivan Ašič, ekonom iz Koprivnice, z gđno Lojzko Delago, učiteljico v Koprivnici. Za priči sta bila Maks Ašič, sodni pristav v Mariboru, ter Vinko Ravtner, sodni pristav v Celju. — Naše čestitke!

Novi grobovi

† V Zavodni pri Celju je umrl 29. t. m. g. Franc Hrušovar, bivši dolgoletni paznik v kemični tovarni v Gaberju pri Celju in posestnik. Pogreb bo v četrtek ob 4 popoldne. Bil je splošno priljubljen širom celjske okolice. Umrl je v 70. letu starosti. Blag mu spomin!

Mala kronika

★ Neljuba pomota. V včerajšnji številki našega lista od 30. t. m. je bilo v telegramu iz Belgrada pod naslovom »Nemški Kulturbund pri banu Serneču« objavljena vest, da so se omenjeni zastopniki zglasili pri banu dravske banovine inž. Serneču z nekaterimi željami in da jim je ban dal glede tega odgovor. Danes smo bili od merodajne strani opozorjeni, da se ta deputacija ni zglašila pri banu dravske banovine inž. Serneču, ampak pri banu donavske banovine Dunjuhu. Napaka je nastala v naši redakciji sami po napačnem, razume se, nehotenem prenosu belgrajskega telefona v pisalni stroj, v katerem je iz donavskega bana postal »dravski« in je potem urednik, spreješi diktat, v katerem se ime bana ni imenovalo, dostavil k »dravskemu« sam ime g. inž. Serneča, kar bodi s tem popravljeno.

★ Ameriški izletniki na povratek. Naši ameriški zletniki, ki so nas posetili tokom letošnjega leta, so začeli misliti na povratek. Sinoči je z ve-

černim vlakom odpotovalo okoli 20 ameriških izletnikov-Slovencev. Vkrkali se bodo Havru na sloveči brzoparnik Francoske linije »Paris«. Dragim izletnikom kljemo: Srečno pot in na ponovno svidenje.

★ Graverska in kovinsko-filigranska šola v Ljubljani. Z odlokom ministrstva trgovine in industrije od 14. maja je državna puškarska šola v Kranju premeščena iz Kranja v Učice. Z odlokom istega ministrstva od 14. julija je ves inventar graverskega in kovinsko-filigranskega oddelka puškarske šole dodeljen Tehniški srednji šoli v Ljubljani in se bo tukaj že v letošnji jeseni otvorila graverska in kovinsko-filigranska šola. Preselitev inventarja se je včeraj izvršila. Vpisovanje se bo vršilo začetkom septembra kakor na vseh drugih strokovno-obrtnih šolah pri Tehniški srednji šoli v Ljubljani. Sprejemni pogoji: 14 let starosti in šolska izpustnica. Pri večjem številu prijavljencev se bo oziralo v prvi vrsti na učence z višjo šolsko predizobrazbo. — Solanje traja tri leta. Odhodno izpričevalo nadomešča obrtniško učno pismo.

★ V Službenem listu št. 15 z dne 30. julija t. l. je objavljena »Uredba o ureditvi obmejne prometa z Madžarsko«, dalje »Uredba o izvrševanju nadzorne oblasti nad občinami s sedežem banskih uprav«, »Pravilnik o katastrskem premerjevanju«, »Popravek v zakonu o položajih in o zvanjih itd. uradnikov ministrstva za trgovino in industrijo«, »Popravek k uredbi o tarifah za upravitelje konkurznih mas«, »Pravilnik seje za sklep ustave islamske verske zajednice«, »Izpremembe in dopolnitve o pravilih za drž. strok. izpit uradnikov ministrstva za trgovino in industrijo«, »Razpis — uvožno carinjenje gnatij«, »Razpis o potrdilu o izvozu blaga naše trg. zbor. v Solunu«, »Izpremembe v pravilniku o zbiranju prispevkov za požodovanje«, »Imenovanje članov v banski svet dravske banovine« in »Naredba o pobiranju taks v zdravilišču Bled«.

★ V Službenih novinah št. 170 od 29. julija je objavljen »Zakon o izmenjavi in dopolnitvah zakona o poslovnem redu v državnem svetu in upravnih sodiščih« in »Izmenjave in dopolnitve uredbe o draginskih dokladah duhovnikom vseh z ustavo priznanih veroizpovedi«.

★ Pevski tečaj za učitelje v Ljubljani. Vsi, ki žele posestati pevski tečaj gđne Angele Trostove na državnem konservatoriju, a se dosedaj še niso prijavili, naj pridejo 1. avgusta v poslopje Glasbene Matice, Vegova ulica 7. II. nadstropje.

★ Kurja kuga v Mokronogu se silno širi. Celi dvorci so že decimirani. Zival težko oboli, glava in greben postaneta zelenoplava, žival polega in v par dneh pogine. Mrtve živali imajo črnikasto meso, dihalo in prebavila vneta. Mladina hitreje podleže. Če bo šla kuga naprej po deželi, potem bo zelo hudo. Zdravila ne vemo.

Ljubljana

Someščani!

Jutri bo prvi dan gasilskih kongresnih slavnosti! Iz tu- in inozemstva prispejo v Ljubljano množice gasilcev in zastopniki raznih zvez in držav. Naša dolžnost je, da jih kar najpriščneje in najdostojneje sprejemo!

Someščani! Obračam se do vas s prošnjo, da greste našim milim gostom v vsem na roko, da jim izkažete pristno našo jugoslovansko gostoljubnost, v pozdrav pa okličite svoje domove s cvetjem in razobesite raz hiš zastave.

Bela Ljubljana naj se izkaže vredno sprejeti toliko število tu- in inozemskih najodličnejših predstavnikov pravega človekoljubja v svojo sredo.

V Ljubljani, dne 31. julija 1930.

Josip Turk.

starosta jugoslovanske zveze.

Poraba vode v Ljubljani

Ljubljana, 30. julija.

Včasih so dejali, da je poraba mila merilo za kulturno stopnjo vsake dežele. Gotovo je bilo to malo pretirano, držalo pa bi, če bi rekli, da je poraba vode merilo za higiensko stanje mest. V tem oziru se Ljubljana naglo dviga, zakaj njena poraba na dan in glavo prebivalca naglo raste. Skropljenje cest, čim dalje večja uporaba zaprtih kopališč in zasebnih kopalnic, splošen dvig zasebne in javne higijene, vse to stavlja vedno večje zahteve in vsako porabo vode. Zato pomenjajo v Ljubljani vsakokratne številke o porabi vode vedno nove rekorde in vsako leto padajo stari in nastajajo novi, še višji rekordi v porabi vode.

Na razpolago imamo številke o porabi vode v prvi polovici letošnjega leta. Iz teh številk je dovolj razvidno, kako ogromno delo zmaguje mestni vodovod, ki ga bo treba časoma še razširiti in modernizirati.

Meseca januarja je Ljubljana s priključeno okolico porabila 450.230 kub. metrov vode ali povprečno 14.500 kub. metrov na dan; meseca februarja 399.852 kub. metrov ali povprečno 13.800 kub. metrov; meseca marca 430.220 kub. metrov ali povprečno 14.200 kub. metrov na dan; meseca aprila 402.868 kub. metrov ali 13.200 kub. metrov na dan; meseca maja 429.948 kub. metrov ali 13.800 kub. metrov na dan in meseca junija 471.913 kub.

★ Mlad tatinski hlapec. Pri posestniku Beja Janezu v Polšenski fari je služil za hlapca 30letni Trost Ignac, pristojen v občino St. Jurij pod Kumom, ki je svojemu gospodarju izmaknil iz nezaklenjene spalne sobe rjavo listino, v kateri je bilo 1926 Din. Odsel je v Zagorje, kjer je v veseli družbi brezposelnih rudarjev kmalu vse denar potrošil. Kupil si je v Zagorju tudi obleko, nato pa izginil neznan kam. — Litjski orožniški kaplar g. Franc Bučar pa ga je iztaknil v Gradiških Lazih, kjer se je skrival pod tujim imenom. Izročen je bil v litjske sodne zapore, kjer mladega uzno- viča čaka občutna kazen.

★ Priložnostne pesmi za razne slovesnosti, sestavil Anton Grum. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Part. Din 20. — Zbirka obsega 13 mešanih in 8 moške zbere, kakor ob razvilu društvenega prapora, otvoritvi društvenega doma, blagoslovitvi novih zvonov, pozdravu, godu predstojnika, mašnikovem jubileju (za srebrno, zlato in biserno mašo), za novo mašo, ob inštalaciji novega župnika, škofovem obiskovanju, za Miklavžev večer, ob poroki, zahvalno pesem, pri mrtvaškem odru in 1 nagrobnico. Vedno je povpraševanje po priložnostnih napevih! Evo jih! Vsi napevi so lahki in melodiozni, dostopni našibkejšim zborom. Ker se tovrstne svečane prilike, katerim so pričujoči zbori namenjeni, večkrat vršijo, opozarjamo naše zbere na to zbirko, da ne bodo ob takih prilikah v zadregi.

★ Največji reveži so slepci. Spominjajte se jih! »Dom slepih« ima polnočnico 14.672.

★ I. mlečna in brezalkoholna restavracija v Ljubljani. Opozarjamo p. n. čitatelje našega lista na oglas I. mlečne in brezalkoholne restavracije, katere se je otvorila v Ljubljani v palači »Vzajemne posojilnice«, Miklošičeva cesta 7. Otvoritev te vsem higijenskim predpisom odgovarjajoče restavracije treba posebej pozdraviti že zato, ker bo vsem slojem nudila ceno in zdravju koristno prehrano, obenem pa odvajala narod od uživanja alkoholnih pijač. Varnost prehrane naroda z mlekom in mlečnimi izdelki leži v zdravju in redilni vrednosti. Za zglede nam lahko služijo druge narodnosti. Priporočamo p. n. občinstvu obisk te Ljubljani prepotrebne mlečne restavracije, a lastnici iste mnogo uspeha in razvoja.

★ Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenju h krvavenju v možganih ter napadom mrtavnica zagotavlja naravna »Franz-Josef« grenčica lahko odvajanje brez napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih žil so dognala, da »Franz-Josef« voda posebno starejšim ljudem zelo dobro služi. — »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

metrov ali 15.800 kub. metrov na dan. Skupno je torej znašala poraba vode v prvi polovici tega leta 2.585.026 kub. metrov vode ali povprečno 14.843 kub. metrov vode na dan. Poraba vode je seveda precej odvisna od vremena, kdaj je treba škropiti ceste in pa tudi od drugih vzrokov, zato nekoliko niha med posameznimi meseci, vendar pa, kakor že rečeno, se splošna linija porabe vode stalno dviga. Dosežena je bila tudi že dnevna poraba nad 18.000 kub. metrov.

Moremo tudi reči, da postaja vprašanje elektrifikacije vodovoda vedno bolj aktualno. Ze če bi se Kleče elektrificirale s tokom mestne centrale, bi prišlo to mnogo ceneje, kakor pa z dosedanjim dragim dovozom premoga iz mesta s tovornim avtomobilom v Kleče. Kaj šele s cenejšim tokom, kot je mestni!

Mestni vodovod je tudi nekako merilo, kako napreduje gradbena akcija v Ljubljani. Dnevno prihajajo na vodstvo želje zaradi priključka novih stanovanj na vodovod.

Pa tudi ekstenzivno se vodovodno ozemlje vedno bolj širi. Razen mesta samega obsega tudi Moste, Zgoranja Šiško, del Ježice in lani se je vodovod razširil na Vič. Letos se ta dela še nadaljuje in bo dobila tudi Rožna dolina svoj vodovod. Pa tudi še do St. Vida sega mestni vodovod. Tako ima že vsa vsa Poljane vodovodno napeljavjo. Kakor smo že poročali, se je letos napeljal vodovod v dolžini 2500 m tudi v Črno vas in se bo sedaj podaljšal še za 500 metrov. Tako bo uresničena stara želja Barjanov po vodi iz Kleč.

V najbližjih prihodnjih letih nameravajo izkopati v Klečah še dva vodnjaka, 20 m oddaljena od dosedanjih. Ta dva vodnjaka bosta pa že elektrificirana. Morda ni več daleč čas, ko bo tudi vsi obrat mestnega vodovoda elektrificiran, kar bi bilo pametno in bi mestni občini prihranilo lepe denarje.

○ Poveljnik dravske divizijske oblasti divizijski general g. Sava Tripkovič je odsel danes na daljše inspekcijsko potovanje v svrhu pregleda podrejenih mu povelstev, ustanov itd. Dan povratka s potovanja se bo svoječasno objavil.

○ Koroški Slovenci pridejo v Ljubljano. Vseslovenskega gasilskega kongresa se udeležijo tudi večja deputacija koroških Slovencev, med katero bo okrog 80 gasilcev. Omenjati moramo ob tej priliki, da so to zavedni slovenski gasilci s Koroške, ki kljub velikemu pritisku niso hoteli vstopiti v avstrijska nemška društva. Upajmo, da bodo naši koroški Slovenci odnesli iz Ljubljane najboljše vtise. Del koroških Slovencev pride v Ljubljano v večji skupini s kolesi preko Jezerskega.

○ Okrasitev Krekovega trga. Za slavnostne gasilske dni bo Krekov trg prav lepo okrašen. Včeraj so pričeli postavljati na tem trgu, kjer bo zbirališče gasilcev, 10 drogov, visokih 6 metrov, na katerih bodo vihrale velike zastave. Montirana sta tudi že dva žarometa, ki bosta osvetljevala Mestni dom. Stolp Mestnega doma sam pa bo žarel v nešteto lučeh.

○ Ljubljanske pevce pozivamo, da se udeležijo v petek dne 1. avgusta ob pol 2 podoknice kumici gasilske zastave gospe Franji dr. Tavčarjevi. Zbirališče pred Glasbeno Matiko (Vegova ulica) točno ob 20. Arhivari naj prinesejo sledeče note s seboj: »Bodi zdrava« in »Divna noč«.

○ Veličasten ognjemet, kakor ga Ljubljanci še niso videli, priredi v času Vseslovenskega gasilskega kongresa kongresni odbor v srboto 2. avgusta na sportnem prostoru SK Ilirije pri gorenskem kolodvoru točno ob 9 zvečer. Ta ognjemet bo po svoji privlačnosti ena najboljših točk kongresnih dni in je že sedaj veliko povpraševanje po vstopnicah. Poleg nešteti raket, ognjenih strel, žarečih solnc, Niagara slapa, rimskih sveč, pal, bengaličnih luči itd. bo vzbujala posebno pozornost velika žareča slika Nj. Vel. kralja Aleksandra, pokrovi- telja kongresa, ter sliki gasilskega patrona sv. Florjana in gasilca v polni opremi. Vstopnice se dobijo v trafikah: Praprotnik, Prešernova ulica; Šever, Selenburgova ulica; Pogačnik, Du-

Nesluteno delovanje muholovca

»Aeroxon« muholovec, poznan kot najboljši na svetu, opravi za ceno 1 dinarja sledečo službo:

1. »Aeroxon« polovi vse muhe ter Vas reši vsake mušje nadloge. To opravlja skozi 4—5 tednov, tudi kadar Vi spite.
2. Neki nemški učenjak je dokazal, da se vsled zračne struje pilepi na enem »Aeroxon« muholovcu tudi na milijone nevidnih bacilov in prahu.
3. »Aeroxon« prepreči onesnaženje Vaših zaves, lustrov, pohištva in slik z mušjo nesnago.
4. »Aeroxon« pripomore Vam in Vašemu otročičku do zdravega in nemotene spanja.

To so ogromne prednosti v primeri z marsikaterimi novimi metodami pri uničevanju muh, ki pa so predrage, nepriročne, nehigijenične in nevarne zavoljo ognja.

Zahtevajte izrecno »AEROXON«, ker se nahaja v prodaji mnogo ponaredb,

najska cesta in v trgovinah: »Sana«, Selenburgova ulica; Ivan Bonač, Selenburgova ulica; Joso Gorec, Dunajska cesta; Slavko Rus, Dunajska cesta; A. Rasberger, Miklošičeva cesta; Ivankina Smalc, Marijin trg; Bogomir Motoh, Vodnikov trg in pri »Putniku«. Cene so za stojišča 10 Din, za sedeže pa 20 Din.

Poljske dijakinje v Ljubljani. Jutri, v petek, ob 14. zjutraj pride v Ljubljano 24 poljskih akademkinj in abiturientk iz Krakova in Katovle. Bile so en mesec na poletnih na otoku Pagu. Diakinje si ogledajo Ljubljano, nato pa se odpeljejo v Škofjo Loko, kjer bodo ostale štiri dni. Iz Škofje Loke bodo napravljale izlete po Gorenjski, v soboto zvečer pa pridejo v Škofjo Loko poljsko-slovenski prijateljski večer.

Počitniška kolonija mestne občine. — Druga skupina otrok — morje — Kraljeva: Odlod dne 1. avgusta ob 19. uri glavni kolo: Černič Darinka, Orlova 21; Est Majda, Jegličeva 10; Ferrario Marija, Jenkova 10; Gorkič Dušan, Vič; Jakopič Vladimir, Vilharjeva 1; Jenko Malči, Ulica stare pravde 5; Kern Marjan, Tesarska ul. 3; Kostanjevec Jožica, Pred Škofijo 9; Kunaver Mihael, Glince XVII-3; Kuret Vanda, Izanska c. baraka; Lipar Stanko, Suvoborska 22; Lipar Marjan, Suvoborska 22; Lesar Hedvika, Grad; Medič Radislava, Sv. Petra c. 64; Oman Marija, Grad; Renčelj Danica, Suvoborska 15; Repež Antonija, Poljanški nasip 40; Sešek Ljudmila, Trnovska 7; Slapar Nada, Ravnikarjeva 4; Slapar Mila, Ravnikarjeva 4; Stefe Matevž, Svabičeva 15; Tabernik Vinko, Opekarska 45; Virant Deža, Rimska 23; Zima Vincencija, Tržaška c. 4; Sušteršič Stanko, Svabičeva 15; Avguštin Stefanija, Čopova 19; Repotočnik Marjan, Poljanška c. 54; Repotočnik Marija, Poljanška c. 54; Kenda Stanko, Med hmeljniki 2; Kolesa Majda, Izanska c. baraka; Kontelj Bojan, Križevniška 3; Ravnikar Bruno, Rožna dolina; Ravnikar Karlo, Rožna dolina; Gorjup Zvonko, Zaklorkarjeva 16; Porenta Micika, Vidovdanska 1; Jenček Lado, Gosposvetska 15; Müller Viktor, Kolodvorska 18.

Včerašnji živilski trg je v vrsti tržnih dni v zadnjih tednih tvoril izjemo; bil je zelo slabo založen, med prodajalci so zvečala občutne praznine. Izgleda, da gre zlasti sezona borovnic h kraju; na včerašnjem trgu jih je bilo le 68 kosar. Prodajale so se po 2.50 Din liter, dočim so bile v torek celo po 3 Din in jih je celo po tej ceni kmalu zmanjkalo. Tudi gob je manj na trgu; v nasprotju s precejšnjimi tržnimi dnevi, ko je bilo vzdolž semenišča in Jugoslovanske knjižarne razpostavljenih par sto kosar gob, jih je bilo večeraj občutno malo; samo 76 kosov. Cene gob se drže, ker so uradno določene: po 3 Din merica, 8–10 Din kilogram. Prodajale so se zlasti gobe za ukuhanje; lahko recemo, da so v zadnjih par tednih ljubljanske gospodinjke kupile in vkuhale do 10.000 kg gob. Ob tem kupovanju in glihanju se zlasti močno občuti

varčnost naših gospodinj, pa čudovita neodoljivost ter vztrajnost kmetice, ki prodajajo; zlasti za borovnice in gobe je toliko prerokanja, glihanja, dokazovanja z obeh strani, da se človek v resnici vpraša, če se ljudem vse to izplača za nekoliko par. »Štiri ure daleč sem jih prinesla, mitnico moram plačati, tržnino pobirajo, in če računam še ves dan, ki ga zamudim v gozdu z nabiranjem, pa še en dan, ki ga zgubim na trgu s prodajanjem, ali se mi sploh izplača... Tako je z vnueno dokazovala ženska, ob kateri se je kar gnetlo kupoval. Rdeče maline so po 6 Din liter ter po 7–8 Din kilogram. Črne maline po 3 Din liter. Domača jabolka, zgodnja, lepa, za kuho in za takojšnje porabo, po 5 in 6 Din kilogram. Čebula 2 Din, stročji fižol 5–6 Din, krompir 1.25 Din kilogram. Krompirja je bilo večeraj sila malo, v torek ga je bilo več in po dražji ceni, po 1.50 kilogram. — Pri branjevkah je grozdje popustilo v cenah; črno se dobi za 12 Din, belo pa 14–16 Din kilogram. Tudi hrušk vseh vrst je na trgu v izobilju že po 6 dinarjev.

Ureditvena dela v Pražakovi ulici se pridno nadaljujejo. Delavci hite izravnati cestni temeljni teren, ki ga je deloma utrdil tudi že težki mestni valjar. Vse napeljave pod temeljem ceste ter vsi odvodni kanali so že gotovi, tudi robniki ob hodnikih so že postavljeni. Zdaj izravnava se temelj v hodnikih, prihodnji teden pa bodo že najbrž pričeli z asfaltiranjem hodnikov. Kakor že znano iz oglasov v dnevniki, je bil tudi že objavljen razpis za prevzem del pri asfaltiranju cestišča samega; upajmo tedaj, da bo Pražakova ulica v par tednih popolnoma urejena. — Ko se že ureja ta del mesta, bi bilo nemara dobro, ko bi se istočasno uredila tudi bližnja Cigaletova ulica, ki vodi ob sodišču na Pražakovo ulico. Vsaj hodnik ob sodišču bi se lahko uredil vzdolž ceste, s tem bi bila vsa okolica sodišča lepo urejena ter bi mnogo pridobila na okusnosti.

Kopalnice v hotelu Slon bo od jutri nadalje odprto.

Zobozdravnik specialista dr. Lojze Brenčič se je vrnil s svojega študijskega potovanja in ordinira zopet redno: Marijin trg 3, II. nadstropje. Telefon 27-82. 8406

Lekarni: Nočno službo imajo: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1; Mr. Bohinec ded., Rimska cesta št. 24 in dr. Stanko Kmet, Dunajska cesta št. 41 (Sv. Krištof).

Mnogo misli

imate pri nakupu kuhinjske posode, zato si prej ogledajte bogato zalogo katero Vam nudi po najnižjih cenah trdka s železino

STANKO FLORJANČIČ

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 35

Maribor

Veliko slavlje bo 8. septembra v St. Ilju v Slov. gorah. Obhajala se bo namreč na zelo slovesen način 20. letnica »Slovenskega doma« in 30. letnica tamošnje hranilnice in posojilnice. Znamenitega slavlja se bodo udeležili tudi Mariborčani v velikem številu. Društva se naprošajo, da ne stavijo za navedeni dan v program svojih morebitnih prireditvev.

Poslednja pot. Ob veliki udeležbi sorodnikov, znancev in prijateljev se je večeraj popoldne vršil pogreb blagopokojne ge. Elizabete Lešnik. Po blagoslovitvenih obredih, ki jih je ob asistenci šparlja in Petelinske opravil vseuč. prof. dr. Lukman iz Ljubljane, stari prijatelj Lešnikove rodbine, se je razvil žalni sprevod iz kapelice na frančiškansko pokopališče. Pogreba so se med drugimi udeležili mestni župan dr. Juvan, bivši oblastni predsednik dr. Leskovar, predsednik Prosvetne zveze mariborske dr. Hohnjec, civilni sodniki in sodni uslužbenci pri tukajšnjem okrožnem sodišču s predsednikom okrožnega sodišča dr. Ziharjem na čelu, upravnika pošte I. in II. Irgolič in Klemenčič ter mnogi drugi odlični prijatelji in znanci ugledne in čislane Lešnikove rodbine, ki so v tako lepem številu spremili ljubljeno in blago pokojnico na njeni poslednji poti. Plemeniti in vzorni ženi časten spomin!

Na zelenem polju. V nedeljo se spoprimeta na Mariborskem igrišču za pokal JNS prvak Slovenije »Ilirija« in prvak mariborskega okrožja »Maribor«. Za tekmo, ki se prične ob pol 18, je naravno pri Mariborčanih opazili precejšen firbec.

Čisto pravilno. Vodja mestnega tržnega nadzorstva nadzvetnik dr. Hinterlechner je večeraj dal zapleniti tri jerbare gob in pa večjo količino gnilih marelic. Upamo, da bo ob teh in drugih umestnih ter strogih odredbah mestnega tržnega nadzorstva v poslednjem času izginilo slabo, gnilo ter ničvredno blago z mariborskega trga, ki je ogrožalo zdravje mestnega prebivalstva. Tudi se bo higijenskim predpisom primerno preuredil razstavljeni red na stojnicah, in sicer tako, kakor je urejena stojnica trgovca s sadjem Mežare na Aleksandrovi cesti.

Usoda obokov. Pa so to drugi oboki; tisti pod državnim mostom so že docela zavzeti. Na vrsto so prišli sedaj oboki mestnega magistrata na Rotovškem trgu. Presuniti mora človeka usoda družine kovaškega pomočnika Ignacija Ferša, ki je stanoval v hiši na Koroški cesti 43, ki je last F. Lampeta. V noči na sredo se je naselila pod navedenimi oboki njegova šestoročlanska družina. Ferš je že 11 mesecev živno bolan ter se nahaja 14 dni v bolnišnici. Ker je bil 2 meseca bolan in ni imel nobenega zaslužka, je ostal dolžan najemnino za dva meseca. Njegova žena Julijana je prosila za uito na dvorišču, pa se je morala s svojim revnim pohištvom in četvorico otrok, starih 1–7 let, naseliti pod oboki mestnega magistrata na Rotovškem trgu. Na intervencijo mestnega socialno političnega urada se je vendar pod oboki državnega mostu še našel prostor za Feršetovo rodbino, ki se je večeraj popoldne tja preselila, tako da znaša število rodbin pod oboki drž. mostu 18, vseh stanovalcev skupaj je 74.

V Krčevini bo v nedeljo ob pol 9 dop. slovesen sprejem presvetlega škofa dr. I. Tomažiča, in sicer pri drugem slavlolu. Ob devetih bo blagoslovil prevz. škof povečano in prenovljeno Marijino kapelo na Aninem hribu, nato sledi sv. maša s pridlo. Zvonovi za prenovljeno kapelo se bodo blagoslovili v soboto ob 5 pred baziliko Matere Milosti, na kar se v slovesnem sprevodu prepeljejo v Krčevino.

Pred senatom trojice. Zagovarjali so se večeraj v razpravni dvorani 53: 43 letni delavec Josip Duler iz Zagreba, ker je 2. decembra v Ribnici na Pohorju vzel Petru Švajgerju srebrno uro in razno druge predmete. S tem je zakrivil zločinost latvine. — 27 letni rudar Vincenc Delopst iz Topolšice je v času od novembra 1929 do maja 1930 vzel sedmerim strankam na Breznici, v Jamnici pri Prevaljah, St. Janžu, St. Vidu pri Topolšici in Javorju raznih predmetov v skupni vrednosti 2042.50 dinarjev. Delopst je večkrat predkaznovan. — 33-

lelni Lovrenc Puc iz Ruš ter 22 letni delavec Konrad Podgornik iz Ruš sta nevarna vlomilca. V noči na 26. februarja t. l. sta odprla potniško blaginjo ter vzela iz nje, kar je bilo denarja (172 Din); v noči na 1. marca t. l. sta v Bistrici pri Limbušu vlomila v gozdu Ludovika Rodnerja; v noči na 11. marca t. l. sta vlomila v mesnico Julija Robiča v Limbušu ter odnesla 11 kg mesa; v noči na 22. marca t. l. sta v Laznici vlomila v stanovanje Mihaela Lešnika ter pobrala masti, zabele in mesa v skupni vrednosti 1850 Din. Razen tega se obtožuje Puc, da je v noči na 19. februarja t. l. vlomil v prodajalno konzumnega društva za Slovenijo v Rušah in pa v prodajalno prvega delavskega konzumnega društva v Rušah. — Razpravo je vodil sodnik okrožnega sodišča Zemljič, dr. Tombak in Habermut prisedelnici. Obsojeni so bili: Duler na šest tednov ječe; Delopst na 19 mesecev robije in triletno izgubo častnih pravic; Puc na dve leti robije in pet let izgube častnih pravic; Podgornik pa na 18 mesecev robije in tri leta izgube častnih pravic.

Gadje zalege v mariborski okolici (Kamnica — Bresterica — Sv. Križ) še ni konec, dasi ga ni dneva, da ne bi ta ali drugi pokončal po dvoje ali troje eksemplarjev. Dogaajo pa se tudi nesreče. 24letnega Friderika Kapuna iz Bresterice je zvečer, ko se je vračal domov, pičil gad v levo nogo; Ker je rana precej nevarna, je bila o tem obveščena tukajšnja reševalna postaja ter je nje moštvo prepeljalo Kapuna v tukajšnjo splošno bolnico.

Posvečeni praznik. Prejeli smo: Doslej so hodili samo mnogi odrasli ob nedeljah in praznikih na izlete — brez sv. maše. V poslednjem času pa se opaža, da vodijo nekateri mladino na izlete; mladina, večinoma osnovnošolska, pa ostane preko nedelje in praznika brez sv. maše. Če se vodi že mladino na izlete, potem naj jo peljejo k sv. maši, in sicer ali doma ali pa na kraju izleta. To je pa tudi zadeva staršev, katerih dolžnost je, da zabranijo otrokom udeležbo na izlete brez sv. maše.

Ljudski oder ima drevi ob 20 svoj redni letni občni zbor.

Dražba razvanskega občinskega ribolova bo v nedeljo 3. l. m. ob 10 popoldne, in sicer pred gasilskim domom v Razvanju. Nekaj za mariborske ribiče.

Viničarski tabor bo v nedeljo 3. avgusta na Gorci pri St. Petru niže Maribora. Ob 9 je na Gorci sv. maša, po maši tabor, na katerem govori Peter Rozman, Marija Knuplež in Jos. Rozman.

Govoriti nič, pa narediti. So, ki zelo kritizirajo upravo mestne občine, ker nič ne zida; in pozabljajo pri tem, da je pač mestna občina storila za rešitev stanovanjske krize v Mariboru toliko, kakor ni mogla več storiti. Navzlic temu se hudejejo in nergajo vsepovsod in ničesar ne naredi. Nasprotno temu ravnajo železničari, člani novo ustanovljene stavbne zadruge »Železničarska družina«, ki je že kupila stavbne parcele na Betnavski cesti, kjer si bodo njeni člani postavili svoje enodružinske stanovanjske hišice, ki se bodo pričele graditi bržčas v septembru, tako da bi bila možna vselitev že pred zimo.

Kolesarski malheur. Na Koroški cesti sta trčila skupaj pred Robavsovo pekarno 28letni slikarski pomočnik Matija Blaznik in pa mizarski pomočnik Albin Somšek. K sreči ni bilo nerodnejših posledic; teletnija sta na tla, nato se prav hudo pogledala ter oddirjala vsak v svojo smer.

Kolesočitje je posebna bolezen, ki se javlja v prizadevanju, priti v posest tujega kolesa. Gusti B. iz Grabrovec je po poklicu brivski pomočnik, po bistvu »kolesočitist«. 4. oktobra lani je odpeljal kolo Cirilu Zabavniku iz Središča; dne 28. novembra lani Josipu Rataju v Mariboru; dne 7. maja letos Josipu Avariju v Varaždinu; dne 18. maja letos Martinu Trstenjaku v Središču; istega dne končno tudi Jožetu Jelenu v Ljutomuru. Včeraj se je Gusti zagovarjal pri tukajšnjem okrožnem sodišču radi petorice sunjenih koles. Obsojen je bil na 5 mesecev strogega zapora, pogojno na pet let.

POLETNA OKASIONSKA PRODAJA!

USNIMATE SANDALE RAZNE BARVE

78 PLATNE

128 MODERNE BARVE

147 ČRNE IN V BARVAH

168 POLETNI ČEVLJI V RAZNIH BARVAH

HUMANIK

Ljubljano, Dunajska c. 1a »Petoviac
Celje, Aleksandrova 1a.

Maribor, Gosposka ulica
Ptui, Slovenski trg »Petoviac

Celje

Škof dr. Srebrnič v Savinjski dolini. Z zagrebškimi brzovlakom je dospel v ponedeljek, dne 28. julija na povratku z zlatomašniških svečanosti mariborskega knezoškofa v Celje prevzvišeni g. škof dr. Josip Srebrnič iz Krka. V Celju ga je vodila prva pot k njegovemu staremu prijatelju g. p. Linu Prahu, kapucinskemu provincijalu. Iz kapucinskega samostana se je prevzvišeni odpeljal v avtomobilu k svoji sestri ge. Mariji, soprogu odvetnika dr. Josipa Godniča na Vranskem, kjer je ostal do torka popoldne. V torek zjutraj ob 7 je daroval prevzvišeni v župni cerkvi na Vranskem sv. mašo, ki se je je kljub delavniku udeležilo zlasti v obilnem številu vransko okoliško prebivalstvo, dočim je domači cerkveni zbor presenetil prevzvišenega z ubranim petjem med sveto mašo. V torek popoldne so se prevzvišenemu poklonili predstavniki tamkajšnjega našega kmečkega ljudstva, pozdravili pa so med drugimi prevzvišenega tudi domači župnik g. dr. Mörtl, župnik hribovite Marije Reke g. Agrež ter predstojnik okrajnega sodišča na Vranskem sodni svetnik g. Zdošek. V torek popoldne je prevzvišeni z avtom dospel zopet v Celje in se z zagrebškim brzovlakom odpeljal proti domu. Na celjskem kolodvoru sta se od vladike poslovila celjski opat g. Jurak ter kapucinski provincijal g. p. Lin Prah.

Notar Avgust Drukar. V torek 29. julija popoldne je na zagrebški kliniki neadoma umrl celjski notar g. Avgust Drukar na posledica težke operacije. Njegovo truplo so prepeljali v Kranj, kjer se vrši danes 31. julija ob 5 popoldne z Glavnega trga štev. 127 pogreb na kranjsko mestno pokopališče. Povodom smrti notarja Drukarja je Celjski dom razobesil žalno zastavo. Naj počiva v miru, preostali pa na naše talno sočutje!

Doktor Fon že spet na delu. V juniju smo bili poročali o aretaciji bivšega doktorja prava Rudolfa Fohna, ki se je takrat skrival po raznih gozdnih brlogih in kradel kot sraka. Sodišče pa je aretiranca kot vsled psihičnega defekta neodgovornega izpustilo. Sedaj se spet klati po deželi in uganja svoj tatinski posel. Tako je nekje pri Motniku izvalil neki ženi kolo znamke »Gritzer«. Skoro gotovo pa je obiskal tudi braslovsko osnovno šolo, kjer so izginile razne nagačene ptice, za katere predmete kaže Fohn posebno zanimanje. Mož spada vsekakor v kak primeren zavod, ne pa v svobodo.

Iz policijske torbe. Skerbinček Josip, 27-letni stavec, je sicer poročen in ima tri otroke, vendar ima stalno opraviti s paragrafi rad ipijancevanja. Te dni se ga je bil spet nalezil in v Gaberju je tako razgrajal, da je začelo policijski presadati ter bo predlagala sodniji. nai Skerbinčeku prepove poset gostiln. — V torek, 29. jul. okoli 20 je bila na Novi cesti v Gaberju aretirana 30-letna slaboumna sirota Stefanija Kobale, rojena v Kirchlinde na Nemskem, pristopina pa v St. Jurij ob Taboru. Nekdo jo je nekoliko opil, naker je uganjala vprico radovednih ljudi razne neumnosti. Kobale je sirota, ki jo brezvestni ljudje morda tudi izrabljajo. Pred tedni je bila aretirana na nekem kozolcu v bližini Celja. Takrat je hotela uiti, pri skoku s kozolca pa si je zlomila nogo. Sedaj jo odpravili v domovinski občini, ki pa si tudi ne ve kaj prida z njo pomagati.

V celjski bolnici sta umrla večeraj dne 30. t. m. 49-letni Martin Pišek, posestnik ob Sv. Pongraci pri Grižah, ter 74-letni Martin Pesko, kočijaž pri baronici Puthon v Gorici pri Petrovčah. N. p. v. m.!

Žepni avtobusni vozniki red je izdalo mestno avtobusno podjetje. Dobi se za Din 3 pri šoferjih mestnih avtobusov ter v Mohorjevi in knjigarni Goričar in Leskovšek.

Tudi sodnija mu ne more do živega. O mojstru Matiji smo bili zadnjič zapisali, da mu je sodišče za lepo vrsto mesecev prepovedalo poset gostiln. Pa si mojster Matija tega ni vzel preveč k srcu. V ponedeljek 28. julija so ga našli pijanega kot klado na Vrazovem trgu. Bil je pravcati živ mrlič. Morali so ga z vozičkom prepeljati na stanovanje.

Uradni dan Zbornice za TOI v Ljubljani za Celje in okolico. Gremij trgovcev Celje naznanja vsem gospodarskim krogom v Celju in okolici, da uraduje referent zbornice v torek 5. avgusta od 8 do 12 v posvetovalnici gremija v Razlagovi ulici 8, pritličje, levo. Stranke, ki žele kako pojasnilo v zadevah, ki jih zastopa zbornica, se v ljudno vabijo, da se pri njem zglašijo v omenjenem času.

Velenje

Rudarska godba ponovno opozarja na slavnost društvene desetletnice, ob kateri priliki priredi v nedeljo 3. avgusta ob 4 popoldne na vrtu in v vseh prostorih Rudarskega doma veliko ljudsko veselico s koncertom, tombolo, pristo za bavo, bajno razsvetljavo, umetnim ognjem itd. Iz prijaznosti sodeluje godbeno društvo »Zarja« iz Šostanja. Tombola je bogato založena s krasnimi dobroti; med glavnimi je kompleten radio aparat Telefunka 4 z zvočnikom, 25 kg butnega olja, vreča moke, platno, električni kuhališni in gladilniki itd. v vrednosti več tisoč dinarjev, in bo prizidev gotovo zadovoljila vsakega posetnika. Zvečer na razpologo prevoz z avtobusom na vse strani. Obilen obisk naj bo agilnemu društvu nova pobuda za nadaljnje delo na elastičnem in narodno-kulturnem polju.

Jesenice

Stavbeno gibanje je na Jesenicah tudi letos zelo živahno, dasi vsako leto po vojni zraste po več tucatov hiš. Mlado mesto se razvija posebno proti Plavžu, do kamor tudi pravzaprav tudi sega mestna meja. Na polju, kjer pred dvema letoma še ni bilo nobene strehe, razun na kozolcu (stogu), je zdaj na desni strani v smeri proti Kranjski gori več lepih hiš, tik ceste pa lepa hiša g. Pavlina, založnika unionskega piva. A tudi višje gori na levi strani je že postavljenih troje lepih hišic. Poleg rezervarja v Novi vasi zida lepo hišo gosp. Heine, tovarniški elektromojster, tudi g. Torkar je svojo hišo povečal, oziroma prizidal. Vsepopovsod samo nove hiše, ali kljub temu stalno pomanjkanje stanovanj. Stari, dosluženi tovarniški delavci, ki imajo seveda povečini tovarniško stanovanje, samo radi tega ne gredo v pokoj, ker jih skrbi, kje in kako bodo dobili stanovanje. Onkraj Save pod Možakljico je v dveh, treh letih bilo zgrajenih nebroj hišic. Človeka naravnost presune, ko gleda te borne, male hišice, ki so s trudom lastnih žuljev znešene skupaj, pri katerih navadno ni bilo drugega obrtnika kot zidar, ki pa je opravil svoje delo v nekaj urah. Vse drugo, od temelja pa do cementnih kvadratov je delo lastnika hišice samega. Majhne so, skromne, da se Bogu usmili, ali vendar so njih last in marsikateri je svoje hišice, v kateri se komaj suče in obrača, mnogo bolj veseli, kot pa milijonar najlepše palače. Marljivost in vztrajnost teh ljudi je obudovanja vredna. Pojdi tam mimo v opoldanski uri, pa boš videl, s koliko ljubeznijo si vsak poišče koncu hišice kosček sence, v kateri bo povžil svojo skromno južino. V hišici je namreč v teh pasjih dneh prevroče. Spoštovanje in klobuk doli pred takimi ljudmi.

Dobrava. Ako se pripelješ na kolodvor Dobrava in hočeš zaviti proti Vintgarju, te nemilo dirne, ko zagledaš na cesti kol, na katerem je pritrjena tabla z kažipotom in napisom »Vindgar«. Nikjer, v nobenem opisu, ali kjerkoli še ni bilo brati, da se piše Vintgar z d, celo Nemci so svoječasno pravilno pisali Vintgar, danes pa tak napis še posebno ni na mestu. Olepševalno ali kako drugo društvo naj bi poskrbelo, da ta napaka takoj izgine, da se nam ne bodo Nemci, ki baš sedaj v obilnem številu prihajajo semkaj, posmehovali, češ, kakšen Vind (veter) mora biti tam doli. — Gorenjski popotnik.

Kranj

Prijava motornih vozil. Okrajno načelstvo v Kranju obvešča vsa županstva, naj na krajevno običajen način pozovejo vse lastnike motornih vozil, da morajo svoja vozila nemudoma prijaviti kr. banski upravi dravske banovine v Ljubljani v svrhu odmere banske davščine po § 48 uredbe banskih davščin. V prijavi mora biti označeno: 1. vrsta vozila, 2. teža vozila, 3. vrsta pnevmatik, 4. pri motornih kolesih, ali imajo priklopec ali ne, 5. lastniki avtomobilov in tovornih avtomobilov, ki opravljajo ta vozila sami brez najetih moči, se morajo sklicevati v prijavi na tozadnji obrtni list. — Opozorja se, da so kazni radi opustitve ali premalo natančne prijave zelo občutne.

Stičice z delovnega trga. Borza dela, podružnica v Kranju, nudi delo: 2 mizarjema, 1 čevljarju, 1 prikojevalcu čevljev, 1 mlajšemu hlapecu, 3 tovarniškim delavkam, 4 šiviljam, 4 služkinjam, 1 dekletu k otrokom. Brezposelnih se na borzi dela javlja vedno več, ker zelo manjka naročil. Vobče je sedaj kritičen čas in tudi druge borze ne posredujejo veliko. Eno se pa lahko podčrta: na kmetih zelo primanjkuje delovnih sil, v mestih je pa polno brezposelnih, ki nočejo na kmetih delati.

Predoslje pri Kranju

Dela okrajnega cestnega odbora za dvignjenje ceste pred kapelico in ponizanje klanca pred gasilnim domom so dobro izpadla. Vendar pa pravega uspeha ne bo, če ne bo vsaki gospodarski odbor poskrbel, da se bo voda, ki priteče pod cesto, tudi odvajala. Ako bo voda imela stalno oviro in se ne bo mogla odtehati, se bo kanal zamašil in voda bo morala zopet preko ceste.

Mlekarska zadruga je napeljala v svoje prostore telefon. Bil je z ozirom na njene kupčijske zveze neophodno potreben, posebno radi Bleda in Ljubljane. Številka telefona je Kranj 47. Bo pa koristen za vsa tukajšnja okolica in do dane možnosti tudi gospodarskim in drugim korporacijam, da se ga morejo poslužiti, seveda proti primerni odškodnini.

Nad vso občino leži vprašanje splošne elektrifikacije. Završnica ozir. Kranjske deželne elektrarne so ponudile, da napeljejo svoje omrežje v celo občino. Proti temu seveda ničesar nima nihče. Zahtevajo pa, da se k omrežju prispeva 350.000 Din. Ker pa je dandanes trda za denar in ker nekateri nikakor nočejo sebi dobro in so mnenja, kakor so večini prestali brez elektrike, bomo pa še mi, je zelo težko tako vsoto zbrati. Končne odločilo bo gotovo: boljše drži ga, kot pa lovi ga; če to priliko zamudimo, bomo na elektriko morali še dolgo čakati.

Pokopali so v soboto, 26. julija, Jožeta Ušla karja, p. d. Kvedrovec. Bolehal je že 10 let na pljučih. Bil je pri fantih zelo priljubljen. Pri pogrebu smo našli 11 vencev. Materi in ostalim naše sožalje!

Boh. Bistrica

Tat v župnišču. Predzadnji nedeljo je med popoldansko službo božjo nepoklican gost g. župnika v Bohinjski Bistrici odnesel 5000 Din v gotovini — vse drugo je pustil v miru. Tatu, v osebi nekega K., so orožniki že prišli. Ta si je gotovo za vedno premislil še kdaj bogateti s tujim denarjem.

Nevihta. Zadnji četrtek je zopet divjal močan vihar, ki je to pol poruval precej dreves in tudi sicer občutno škodoval. Pa so nekateri rekli: Saj smo vedeli, da bo. So prav, kakor pred zadnjim nevihto videli čez jezero leteti dolgo vrsto galeb. Prihodnji dan pa je hotel sv. Jakob imeti lepše vreme. Ta dan je potočil sever in spet se je po dolgem času pokazalo jasno nebo in sonce. Res lep pogled na gore, kakor oprane po dolgotrajnem deževju. Izletniki so seveda tako v nedeljo in že v soboto izbrali. Kar v procesijah so se dvigali k Savici; lepo število pa jih je šlo čez Komarčo na Triglav. Značilno je, da so med »romarji« na Triglav vedno pogostejše tako zvani »nedeljski maloturisti«. Morebiti pa so zvedeli, da je bil, to je resnično, zadnji teden na vrhu Triglava neki g. B. iz kraja B., ki je s svojo težo 115 kg v zadnjih letih gotovo dosegel rekord med turisti. Zato le korajšje tudi »maloturisti«.

V nedeljo 3. avg. bo pri sv. Janezu služba božja ob 10, na kar opozarjamo zlasti one, ki prihajajo s turističkim vlakom. Sicer pa bi želeli, da bi vso sezono bila sv. maša ob tem času, kot je to pokazala res obilna udeležba od strani letoviščarjev zadnji nedeljo.

Kamnik

Pevski koncert. Pevski zbor »Gorenjci« priredi v soboto 2. avgusta 1930 ob pol 9 zvečer v Kamniškem domu pod vodstvom akademika g. Cererja koncert, ki bo brez dvoma prvovrsten glasbeni dogodek in bo v prvi vrsti namenjen številnim letoviščarjem v Kamniku. Zbor šteje trideset svežih grl in je v zadnjem času pod vodstvom agilnega dirigenta akademika g. Cererja lepo napredoval. Na sporedu so skladbe naših najboljših skladateljev dr. Schwaba, Adamiča, Ocvirka, Klemenčiča, Jerebca itd. Predprodaja vstopnic v trafiki g. Bremšaka na Šutni. Prijatelji lepe pesmi vljudo vabljeni!

Vrhnika

Razmere na vrhniški železnici. Takle naslov je bil že marsikaterikrat napisan v kakem listu. Ne mislimo se tu pritoževati na kake zamude, saj hvala Bogu naš vlak prav hitro vozi. Do Ljubljane rabi dobre pol ure. Ampak neko drugo prošnjo imamo in bomo prav veseli, če bi jo uslišali pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. Stvar je ta-le: Jutranji vlak vozi redno veliko število delavcev na delo v Ljubljano. Popoldanski vlak ima pa manj promet, zato izostane nekaj posebnih vozov doma. To se pa občutno pozna pri odhodu vlaka iz Ljubljane ob 13.25 ob sobotah, ker imajo delavci povečini takozvano »angleško« soboto in gredo ta dan že popoldne domov mesto zvečer, kakor ob delavnikih. Prosimo direkcijo, naj odredi, da bo vrhniški vlak imel ob sobotah popoldan več osebnih vozov, ker so dosedaj vsi pločniki polni.

Novo pekarijo bo otvoril v prostorih bivše Rutenjeve trgovine s 1. avgustom g. Rotar Ignacij. Prostore je popolnoma preuredil in tudi zunaj pobelil hišo.

V Zagreb! Vsi, ki žele potovati na evharistični kongres v Zagreb, kateri se vrši od 14. do 17. avgusta, naj se prijavijo župnijskemu uradu, da dobe legitimacije za polovično vožnjo in druge informacije.

Borovnica

Himen. V ponedeljek se je na Brezjah poročila gđ. Režika Strajher, sestra borovniškega g. župnika Ivana Strajherja, z g. Luko Krekom. Bilo srečno!

Zvonik popravljajo. Začeli so sedaj s popraviljem zvonika. Oder za delavce so že napravili. Izgleda, da bo popravilo temeljito, kar je tudi na mestu.

Nemirna kri. Je ni skoro nedelje, da bi orožništvo ne imelo kaj opravka z nemirneži in pretepači. V nedeljo so morali orožniki posredovati, da ni prišlo v gostilni do pretepa. Najhujšega prenapeteža, ki je hodil od mize do mize in gostom, hoteč jih izzvati na pretep, pljuval v kozarce, so orožniki prišli in ga postavili v temen prostorček za toliko časa, da se mu je jezica ohladila in kri umirila. Nato so ga odpravili iz vasi.

Rakek

Javno perišče namerava zgraditi tukajšnji gospodarski odbor. To pa zato, ker je prejšnje leto zaradi velike porabe vode te občutno primanjkovalo. Zgodilo se je, da je bil vodovod pri pranju. Skušali bodo to omejiti na ta način, da bodo preuredili star vodnjak pri gasilskem domu, po domače »štirnec«, v javno perišče in je tozadevno delo že razpisano. Proračunska vsota je 17.179 Din. Ponudbe je treba vložiti do 5. avgusta pri načelniku gospodarskega odbora.

Osem Italijanov so izkopali prejšnji teden na tukajšnjem vojaškem pokopališču, kjer so bili pokopani še od svetovne vojne. Prepeljali so jih v domovino, kjer jih bodo pokopali na skupnem vojaškem pokopališču.

Cerknica

Nesreča. V ponedeljek popoldne okrog 6 je peljal posestnik K. iz Cerknice na Rakek z volji voz, ki je bil poln lesa. Šel je lepo za vozom po novi cesti proti kapelici na križpotju. Kar naenkrat pa zavijejo konji s ceste na njive. Mož je hitro stopil za vozom naprej, da bi zavrnil konje, v tem hipu se mu je pa cel voz lesa zvrnil — k sreči le na noge. Obe nogi ima močno otečeni, eno si je najbrže zlomil. Ljudje, ki so bili v bližini, so vzdignili ponesrečenca izpod voza in ga spravili v Cerknico, kjer se zdravi v domači oskrbi.

Višnja gora

Gasilno društvo v Kržiški vasi je dobilo novo brizgalno-motorno z 19 konjskimi silami. Na Magdalenino žegnanje so jo dobili in takoj preizkusili; delovala je brezhibno. Vsa čast in pohvala nabiralcem in dobrotnikom — naprava je precej draga! Brizgalno sedaj imajo; nimajo pa za to primernega in potrebne vodnjake, oziroma vode. V vasi je smrdljiva mlaka, ki je pa vasi samo v skazo in je zdravju skrajno škodljiva. Potreben jim je vodnjak že iz zdravstvenih razlogov in v slučaju ognja; zato je splošna želja vaščanov samih, naj se ta mlakuža odpravi, zasuje; pa naj se napravi primeren vodnjak, ki naj bi bil obenem napajališče za živino in rezervar za vodo v slučaju ognja! Mogoče bi banska uprava in pa

Higijenski zavod v Ljubljani pripomogla k uresničenju tako prepotrebne naprave. Poskusiti bo treba.

Dovoz na železniško skladišče. Z novo cesto proti Polici je železniška uprava zaprla prejšnji dovoz na skladišče železniške postaje — češ, naj se uporablja nova cesta! Ker je pa bil pa novi dovoz radi ovinka z nove ceste na skladišče silno neprikladen, so bili ljudje upravičeno nejevoljni. In radi vednih pritožb na železniško upravo je taista ugodila in je sedaj »rampa« odprta in marsikaka nejevolja in pa tudi kletev je prahranjena.

Fantje iz Stične so pred kakimi tremi tedni peli skozi Višnjo goro svoje »zmagoslavje«. Na dan sv. Rešnjega Telesa. Kakor je znano, so v Stični z nesposobnim obnašanjem in vpitjem motili procesijo s sv. R. T. Sodišče v Višnji gori jih je opustilo. In fantje, da dajo duška svojemu veselju — so peli svoje »zmagoslavje«. Stvar pa še ni končana! In fantje so to že začutili, pa so sami prišli na pristojno mesto prositi, naj se zadeva ustavi. Vsekakor so sami sprevideli, da njihovo obnašanje ni bilo samo »otročarija«, kot se je to nekje reklo in se je na podlagi tega njihovo neprimerno obnašanje zagovarjalo in upravičevalo.

Novo kopalnišče in na pobudo tuk. Olepševalnega društva vendarle prišlo v pretres. Izbrali so za to jako primeren prostor. Da bi se le ta ideja kmalu uresničila!

Novo mesto

Pojdimo v Zagreb. V dneh 15., 16. in 17. avgusta se vrši v Zagrebu evharistični kongres, katerega se bo udeležilo tisoče ljudi, ne samo iz naše države, temveč tudi iz inozemstva. Tudi Novomeščani se bomo udeležili tega kongresa. Peljali se bomo tja z avtobusom. Nekaj prostora za en avtobus je še na razpolago, ako pa se prijavijo večje število, imamo pripravljen še en avtobus. Opozorjamo, da bo vožnja zelo poceni, saj ne bo stala več kot Din 70 za osebo tja in nazaj. Avtobus bo odpeljal udeležence iz »novega mesta« dne 17. avgusta ob 5. zjutraj, nazaj se bo vrnil isti dan zvečer po dogovoru potnikov. — Rok za prijave je še do 10. avgusta. Prijave sprejema župni urad in pisarna podružnice »Slovenec«. Točne informacije pa dobi vsak lahko pri g. vikariju Keku ali pa pri g. Webetu v pisarni dr. Česnika. Ker je vožnja z avtobusom lepša, krajša in cenejša, smo prepričani, da se bo poslužil vsak rad, ter si ob tej priliki lahko ogledal lepote Zagreba.

Prestojilno gasilno društvo v Novem mestu obvešča mestno prebivalstvo, da se še vedno lahko prijavi vsak kdor se namerava udeležiti gasilskega kongresa v Ljubljani pri tajniku gas. društva tov. Bardorferju ali pa pri društvenem načelniku tov. Reitzu. Prijave se sprejemajo do sobote zvečer. Kdor bi se ne mogel prigrisati čez teden, lahko to stori v soboto popoldne od 6.—8. v orodjarni gas. društva, kjer bo nalašč radi tega čakal društveni tajnik. Opozorjamo, da se lahko udeležijo gas. kongresa vsak civilist, ne glede na to ali je član društva, le da vskup legitimacijo in kongresni znak, ki stane skupno 6 Din. S tem ima pravico do polovične vožnje. Posebej pa opozarjamo one člane, ki nameravajo iti na kongres v krovu, pa se še niso prijavili, da store to čimprej. Člani morajo imeti poleg legitimacije in znaka še trak z napisom gasilske župe in društva. Vse skupaj se dobi pri društvenem tajniku in stane Din 10. Člane, ki se bodo udeležili kongresa, opozorjamo še enkrat, da je predpisani krov slavnostna bluz, črne hlače, ter črni čevlji. Vsak naj si krov uredi čimbolje. — Na kongresu naj se vede vsak dostojno, kakor tudi na poti tja in nazaj, da bomo čim čisteje reprezentirali naše novomeško gasilno društvo. — Načelnik.

Dentist Filip Ogrič
zobni atelje v Novem mestu
ne ordinira do konca avgusta

Litija

Obisk. V soboto je posetil Litijo službeno pomočnik bana g. O. Pirkmajer, ki je inšpiciral banovinsko veleposestvo Ponoviče, katero je svoječasno kupil oblastni odbor v smotre povzdige kmetijstva. — Pregledal je vse objekte in nove naprave na posestvu ter se o delu in napredku pogloblno izrazil. — Veleposestvo vzorno in praktično upravlja g. upravitelj Ludvik Rupelj, ki je vzorno uredil posestvo Mala Loka na Dolenjskem. — G. podban si je ogledal tudi litijsko seštrazednico in solski vrt, ki je v najlepšem redu. — Nato se je z avtomobilom odpeljal preko Moravč, Dol na Rače. Na vsem potu ga je spremljal litijski župan g. Lebinger.

Javna dražba za vožnjo gramoza po banovinskih cestah okoli Litije se je vršila v Litiji v nedeljo. Dražbo, katero je vodil načelnik cestnega odbora g. Lebinger, je bila zelo živahna, ker se jo je udeležilo skoro 100 voznikov iz litijske okolice. Vsi ledi slabe lesne kupčije tudi ni voženj lesa, vsled česar se je na dražbi dosegla razmeroma nizka cena. Izdražilo je 16 voznikov skupno 5000 kub. metrov gramoza oziroma kamna, kar vse mora biti do konca tega leta navoženo na ceste. Vožnja in dobava teh 5000 kub. metrov bo stalo cestni odbor okrog 200.000 Din. S to množico gramoza se bo stanje naših cest, ki se je pod sedanjim vodstvom že itak za mnogo izboljšalo, v toliki meri popravilo, da bo konec slabih cest v litijskem okraju.

Popravilo litijskega mostu. Cestni okrajni odbor, ki mora po novem skrbeti za popravilo mostu, katerega je v slabem stanju prevzel od državne uprave lansko leto, je položil že 20 kub. metrov novih mostnic, v kratkem se položi pa še 60 kub. metrov žaganih borovih mostnic, tako da obstoja upanje, da bodo mostnice sedaj mnogo dalj časa zdržale kot prej, ko so se polagale precej slabo tesane smrekove, ki so se hitro ob koncih obrabile. Nujno potrebno pa bi bilo, da se mostne stene pokrijejo, kar je najbrže pozabil storiti podjetnik, ki je lansko leto zelo slabo »popravljal« in ne popravi litijskega mostu...

Prašek „Magna“ se dobiva v Ickarnah

Poletna vročina

zelo vpliva na redno prebavo. Poleti morate vsled tega posebno paziti na prebavo in stolic. Pri najmanjšem neredu takoj očistite želodec in čreva. Prašek »Magna« čisti prijetno in naglo ter zanesljivo, vrhu tega pa še desinficira. Otroci l malo, odrasli pa l veliko žlico praška »Magna« v malo vode.

Prašek „Magna“ se dobiva v Ickarnah

Vojni razpored, ki se je vršil v nedeljo za devet občin na litijskem živinskem trgu, se je izvršil popolnoma v redu. Prišlo je okrog 2000 vojnih obveznikov in dajalec živine, katerim so razporedi približili njihovi župani. Za drugič bi želeli, da se čas razporeda vrši dve uri pozneje, mesto ob 7 zjutraj ob 9 dopoldne.

Prepoved sečnje orehovitih dreves. Županstvo je razglasilo, da je odslej prepovedano sekati orehe, ker obstaja nevarnost, da v doglednem času ne bo nobenih orehov več. Le orehova debla, ki so stara, mraznata, se smejo sekati in to le z dovoljenjem županstva. — Pametna odredba.

Zagorje

Razno. Dne 27. julija je bila pri nas nedelja zase. Prvo skupino ljudi so bolele ves dan noge, ker so šli v soboto častit sv. Ano na Sv. Planino. Pa za božjo pot se mora nekaj tudi potpeti. Je pa zasluženje tem večje bilo. Vprašanje je, ali je bilo kaj prida zasluženja pri tistih, ki jih je v nedeljo bolela glava in žep. — Druga skupina pa je v dveh oddelkih šla na izlet zagorskih turistov. Na Čemšeniško planino so šli nekateri že v soboto zvečer, drugi v nedeljo zjutraj. Ob osmih je bila zanje pri Sv. Primožu v Jesenovem sv. maša. Le žal, da so to premalo upoštevali in je bila udeležba kljub obilnemu zvonjenju le pičila. Smo prijatelji planin in planinskih izletov, pa tudi Bog naj svoje dobi. — Tretja skupina, to so naši gasilci, ki so imeli na Lokah vaje za kongres. Zbrana so bila vsa štiri društva naše kotline: Zagorje, Loke, Kotredž in Izlake. G. Ule je dal strog ukaz za udeležbo in se žrtvoval sam, daš ga je kot navdušenega turista vleklo na Čemšeniško planino. — Četrta skupina pa se je zbrala na bivšem Birollovem travniku, kjer ima mladi sportni klub »Zagorje« svoje igrisce. Ta dan so člani kluba, ki je pododsek Kat. prosvetnega društva v Zagorju, tekmovali s trboveljsko »Sparto«. Zmagali so Trboveljčani s 4 : 2. Tekma nogometnih klubov je bila tudi za Zagorjane dogodek. Le žal, da igrisce ne odgovarja zahtevam. Eno prihodnjih nedelj pojdejo Zagorjani v Trbovlje tekmovali.

Trbovlje

Osebnost. Tukajšnji orožniški narednik g. Kokol Franc je premeščen za okrajnega tajnika h glavarstvu v Ljutomer. Prihujljenemu gospodu želimo na novem mestu istega uspeha kot dosedaj. Prireditve v prid revnim rudarskim otrokom. V nedeljo 3. avgusta ob 3 popoldne je v Društvenem domu mladinska prireditve s sledetimi sporedi: 1. »Preslana juha«, veseloigra v 3 dej. 2. »Pici« — Puc, veseloigra v 1. dej. 3. »Ptičji koncert«, nastop ptičkov. Med odmori zapoje mladinski zbor nekaj veselih pesmi. Ker je čisti dobiček namenjen našim revnim otrokom, se preplačila hvaležnost sprejemajo. Mladi in odrasli vljudo vabljeni. Pomagaj. Prošli teden nekako smo pisali, da na Tereziji in Posetju manjka vode in da priteče samo ponoči od polnoči do 3. Te dni so se prišli pa nekateri delavci dopisniku »Slovenec« zahvaliti, ker je takoj drugi dan pritekla voda in jo ni treba ponoči ženskam pričakovati. Torej je le kritika pomagala, samo koliko časa. Radovedni smo pa vseeno, kje tiči vzrok, da manjka ljudem vode.

Ptuj

Zgradba Slovenskega doma. Narodna čitalnica je sklicala izredni občni zbor v zadevi Narodnega doma, da si preuredi veliko dvorano, odnosno sežida novo poslopje. Predsednik gimnazijski ravnatelj g. Komljanec je podal obširno poročilo. V debato so posegli gg. uradnik Jamšek, glavar Mahnič, lekarnar Orožen, inž. Jelenc, dr. Salamon in dr. Fermeve. Končno je zmagala ideja zadnjih treh predlagateljev, da se zgradi novo poslopje. Dr. Salamon je posebno poudarjal, da je treba zgraditi stavbo, ki bo reprezentirala in da bo v ponos — Slovincem. Zgradba mora biti obširna in mora odgovarjati vsem zahtevam, tako da morejo priti pod streho tudi vsa druga ostala ptujška narodna društva, odnosno organizacije, s katerimi je treba v tej važni stvari stopiti v stik. Nadalje je dr. Salamon predlagal prodajo Narodnega doma, ker ne odgovarja s prostori. Dr. Fermeve je še omenil, da je pri tem narodnem delu dolžnost občine kakor tudi denarnih zavodov, da gredo čitalnici na roko, da se ta akcija čimprej povoljno reši. — Ker je občni zbor sprejel predlog o novi zgradbi, upamo, da bomo v dveh, najkasneje v treh letih imeli Slovenci vendar enkrat prepotrebno »Slovenski dom«, kjer se bodo mogle vršiti še tako velike prireditve. To lepo in plemenito idejo je z narodnega stališča kar najtopleje pozdraviti.

Sv. Bollenk pri Središču

Krajevni šolski odbor. Tistim, ki so radovedni, kaj je bil vzrok, da je nekaj odbornikov tukajšnjega krajevnega šolskega odbora odložilo svoje mandate, naj bo v pojasnilo sledeče pismo, ki je bilo poslano okrajnemu načelniku v Ptuj: »Okrajno načestvo Ptuj. Podpisani odložijo svoja mesta kot odborniki krajevnega šolskega odbora Sv. Bollenk na Kogu pri Središču ob Dravi. Vzrok odložitve je edini ta, da ne morejo prevzeti nobene odgovornosti za zadolžitve, ki jih je primoran storiti krajevni šolski odbor za vedno večje potrebe oziroma večja bremena. Jože Breznik l. r., Peter Orešnik l. r., Franc Molan l. r., Ignac Vrbanič l. r.« — To pismo pove vse. Res je, da bi moralo biti to in ono, pa kaj se hoče storiti, če pa za enkrat ne prenesejo gospodarske razmere davkoplačevalcev fare Sv. Bollenk večjih zadolžitve, t. j. isto kakor višjih šolskih doklad. — Lansko leto je bilo treba temeljito popraviti od zunaj in znotraj vse šolske poslopje, kar je stalo nad 20.000 Din, ter dolguje krajevni šolski odbor nad 17.000 Din in vse obresti. Na novo pride stanarina in drva za učiteljstvo in drugo. Dosedanji letni proračun je znašal nekaj nad 20.000 Din, v prihodnje bo moral znašati letno nad 50.000 Din, če se bo hotelo ugoditi vsaj najnujnejšim zahtevam.

Slovenjgradec

Lepa slavnost. Številni mlaji in slavaloki ter močeno streljanje preteklo soboto in v nedeljo zjutraj je naznanjalo Slovenjgradu in okolici, da se vrši v župniji Stari trg redka in pomembna slavnost. Tu je daroval v zelo okusno okrašeni župni cerkvi svojo novo sv. mašo g. Joško Schönrdorfer, katere se je udeležilo na tisoče občinstva ne le samo iz starostnih, temveč tudi iz sosednjih in bolj oddaljenih župnij. Pridigoval je g. prof. Živortnik iz Maribora o nalogah in bremenih ter o lepoti in zvišenosti duhovniškega poklica pri njegovem poslu. Novomašnika sta v cerkvi spremljala tudi oče in mati, dasi oče radi bolehnosti že tri leta ni mogel v cerkev. Vso slovesnost je povzdignilo še lepo cerkveno petje.

Vojaški nabori. Pretekli petek in soboto so se vršili vojaški nabori za slovenjgraški sodni

okraj. Nabornikov je bilo oba dneva zelo veliko. Fantje so se pred in med naborem razven par izjem držali precej dostojno in mirno. Da je tudi tukaj delovala harmonika, vriskanje in petje, je povsem razumljivo.

Planinski dom. Nov planinski dom je začela graditi mariborska podružnica S. P. D. pri Ribniškem jezeru na Pohorju. Planinski dom bo končan l. 1931. in bo eden najlepših in najmodernejših v Sloveniji. V domu bo tudi hotel.

Gospodinjstva šola v Vuhredu

Slovenjgradec, 28. jul.

»Tako daleč, v povsem neznanem kraju in med povsem neznanim ljudstvom bom morala,« mi je pisala in tožila svoja voditeljica gospodinjstva šole iz Ljubljane, ki je bila določena za vodstvo tečaja v Vuhredu. »In kako se Vam dopade sedaj?« sem vprašal pri zaključni prireditvi. »Krasno, ne morem si skoraj misliti, da bi morala zopet kam v spodnje kraje,« je bil odgovor.

Kje je v resnici v tej poletni vročini lepše in prijetnejše kakor v Dravski dolini in na Pohorju! Stalno hladen piš ob deroči Dravi, levo in desno neizmerni, temni gozdovi in tako prijetno hladne, romantične soteske z zelenimi gorskimi potoki, številnimi žagami in mlini. Pravi raj za poletno bivanje!

Prišel sem na sklepno prireditev gospodinjstva šole, ki se je zaključila v Vuhredu v nedeljo, dne 27. t. m. »Kako bi označil to pokrajino?« sem dolgo časa ugibal pri pogledu na to nedeljsko mirno dolino. »Obmejni kraj je to, v vsakem oziru; z ozirom na pokrajino, kakor tudi z ozirom na značaj in dobrodušnost ljudstva,« mi je mahoma šnila misel v glavo. »Kako lepe šole v primeri s Kranjsko!« je dejala voditeljica. Resnica je to! In radi tega se je menda v bivši Stajerski pod nekdanjo oblastno samoupravo tudi kmetijsko nadaljevalno šolstvo tako bohotno razmahnilo. In ni brezpotrebno, da se izobrazijo in vzgoji ljudstva ob meji posveča večja pažnja. Vsaj je moral voditeljica tečaja v Vuhredu učiti naša kmečka dekleta še deloma celo pisanja in slovenščine.

Zasluga za uspešno prireditev kmet. gospodinjstva tečaja v Vuhredu ob Dravi gre predvsem delavni kmetijski podružnici in poštvovalnemu prizadevanju gospa Mravlakove in inž. Pahernikove. Pa tudi župni urad in učiteljstvo sta marljivo sodelovala. Zaključna slovesnost z lepo uspešno razstavo peciva, kuhinjskih izdelkov in ročnih del ter s tombolo je pokazala, kako srečna in potrebna je bila zamisel gospodinjstva tečaja za kmečka dekleta. In prosijo sedaj po vsej Dravski dolini, predvsem pa v Ribnici na Pohorju za podobne tečaje in prireditve. W.

Slovenska Krajina

S skednja je padel. Dvanajstletni fantek Vohar Alojz iz Dokležovja je metal s skednja snopje. Med delom je hotel popraviti desko. Pri tem mu je spodrsnilo in fantek je telebnil na tla. Pri padcu si je zlomil desno nogo.

Kmetijski tečaj. Šolski upravitelj g. Koglot v Krupliniku je priredil enodnevni tečaj, na katerem je pojasnil in praktično pokazal cepljenje v oko (okularanje). Ob tej priliki so si vsi udeleženci ogledali vzorno drevesnico posestnika Janeza Žilavca, ki ima 20 vrst jablan in hrastov.

Požar je uničil v Črensovcih hišo J. Nerata. Goreti je začelo zgodaj zjutraj. Na kraju požara se je zbralo mnogo ljudi, toda gasiti niso mogli, ker je primanjkovalo vode. Uničena je vsa domačija. Zgorelo je tudi snopje in tako je družina glede prehrane v velikih skrbih.

Rodovniško društvo Nedelica, p. Turnišče za gojo in mlečno kontrolo simodolskega goveda, kot prva in najstarejša organizacija omenjene pasme v Dravski banovini, priredi 18. septembra t. l. v Nedelici (Prekmurje) razstavo za svojo v rodovnik vpisano živino in njen zarod.

Sport

Naši juniorji boljši od nemških.

Vemo sicer, da je plavalni sport pri nas že precej razvit in posplošen. Naša vodilna kluba ASK Primorje in SK Ilirija zaslužita vse priznanje, kajti z vso resnostjo sta vzgojila naraščajo, ki je najboljši v naši državi in ki je dosegel baš pri zadnjih plavalnih tekmah prav lepe rezultate. Majhna je Slovenija, vendar pa naši juniorji v plavanju niso majhni. In imamo upanje, da bodo naši najmlajši še boljši, kajti imamo prvovrsten material, za katerega bi nas lahko zavidali tudi močni Nemci. Ne maramo morda tu razlagati, kako ugodnosti nudijo Nemci svojim najmlajšim plavalcem v vsakem pogledu. Da je plavalni sport posplošen do skrajnosti in da je vsled tega možno našim takoj vsak slučaj talentiranosti, to je pač znano vsakomur, ki vsaj nekoliko pozna Nemce. Ti so mogli n. pr. navesti, da imajo okoli 600.000 lahkoletov itd., kar ne more pokazati vsaka država. — Da pa bomo resnično cenili uspehe naših juniorjev od nemških, naj služi primerjava rezultatov, ki so jih dosegli v posameznih disciplinah nemški juniorji pri plavalnem prvenstvu cele južne Nemčije, od uspehov, ki so jih postavili iste dne tudi naši najmlajši v juniorskem prvenstvu naše male Slovenije.

Juniorke 100 m prosto: Schnabel (Bayern) 1:26.4 min.; Lampret (Ilirija) 1:27.7 min.

Juniorji 100 m prosto: Najboljši rezultat v prvenstvu južne Nemčije je dosegel Mayer (München) z 1:28.2 min. Naš nadobudni Vilfan (Primorje) pa je rabil za isto disciplino v predtekmovalne lu 1:06.8 min. Krasen uspeh!

Juniorji 100 m hrbtno: Müller (Göppingen) 1:24 min. Drugi je bil Zoller (1. FC. Nürnberg) v času 1:39.4 min. Tudi v tej disciplini so bili naši boljši. Izborni Vilfan (Primorje) je dosegel čas 1:18.6 min. Drugi pa je bil Zirovnik (Ilirija) z 1:24.8 min.

Juhojske 50 m prosto: Franke (Bayern) 49.8 sek. Drugo mesto pa je osvojila Hermann (Stuttgart) v času 52.2 sek. Naše juniorke so v tej disciplini veliko boljše, kajti prva, Lampretova (Ilirija), je rabila za to progo le 38.4 sek. Pa tudi Bradačeva (Ilirija) je dosegla boljši rezultat od prvega nemškega, namreč 40.2 sek.

Juniorke 100 m hrbtno: Zipse (Karlsruhe) 1:35.5 min. Od naših pa je bila prva Prekuhova v času 1:41.3 min.

Juniorji 100 m prsno: Zuerz (Darmstadt) 1:35.5. Primorja Šturm pa je za isto progo v predtekmovalju rabil le 1:32.9. Pa tudi Stegnar (Ilirija) je dosegel lep čas z 1:36.3.

Naj služijo ti primeri v dokaz, da imamo v naših najmlajših material, ki je sposoben konkurirati tudi močnejšim Nemcem. Naša vodeča kluba SK Ilirija in ASK Primorje pa naj še v naprej tako skrbita za vsestranski razvoj plavalnega sporta.

Resolucije II. kongresa slovanske katoliške akademske mladine

v Ljubljani od 23. do 27. julija 1930

1. Drugi kongres slovanske katoliške akademske mladine poverja Sekretariatu slovanskih katoliških akademskih organizacij za leto 1930-31. Slovenski Dijaški zvezi v Ljubljani, katere imenuje za predsednika Sekretariata gosp. Nika Kurela.

2. Kongres poverja Ustriediju slovanskega katoliškega študentstva v Bratislavi organizacijo III. kongresa slovanske katoliške akademske mladine za leto 1931. Kongres naj se vrši po možnosti o Veliki noči v Bratislavi.

3. Sekretariatu se poverja izdelava načrta za pravila končne organizacije slovanskih katoliških akademikov

o katerih naj se posvetujejo vse članice Sekretariata v pisni anketi in ki naj se končno odloči na sestanku, ki se bo vršil pred prihodnjim kongresom.

4. Pri sestavi pravil naj Sekretariat na podlagi predloga Slovenske Dijaške zveze in v duhu idej, proglašanih na kongresu, upošteva

namen organizacije slovanskih katoliških akademikov

v naslednji formulaciji: Namen organizacije slovanskih katoliških akademikov naj bo zbiranje, navajanje sodelovanja in medsebojni pomoči vseh katoliških slovanskih akademikov na podlagi sledečih smernic:

a) razvijati na podlagi katolištva individualne slovanske vrednote in tako uveljavljati slovanski element v evropski kulturi,

b) prizadevati si za versko obnovo slovanskega izobraženstva in slovanskih narodov v duhu Katoliške akcije in cirilmetodijske ideje.

5. Kongres sklene izdajanje

mesecnega vestnika

ki ga bo izdal Sekretariat. Fond za izdajanje se zbere z enkratnim vplačilom petih dolarjev, ki ga vplača vsaka članica zveze. Vsaka zveza bo morala naročiti množini svojega članstva sorazmerno število izvodov vestnika. Vestnik bo izhajal v vseh slovanskih jezikih. Glede prispevkov iz Ukrajine se določi, da izhajajo v latinski transkripciji, ako se nahaja Sekretariat v deželi, kjer cirilskega stavka ni mogoče prirediti.

6. Slovenska Dijaška zveza se obvezuje, da izda poročilo o kongresu

V poročilu bodo izšla predavanja v jezikih, v katerih so bila podana, s kratkim izveščkom v francoščini. Dodala se jim bodo poročila vseh zvez.

7. Kongres priporoča realizacijo

izmenjave akademikov

po principu, ki ga izvajajo med seboj Slovaki in Poljaki, pri čemer se bo upoštevala tudi skrb za akademike ruske emigracije.

8. Kongres prosi vse katoliške slovanske narodnosti, da ustanovijo

štipendije za lužiške bogoslovce.

9. Kongres izreka svojo najtoplejšo zahvalo g. Ignaciju Kruzynskemu za njegovo prizadevanje in delo v Sekretariatu slovanskih katoliških akademskih organizacij.

10. Kongres sklene, da se morajo predavanja za bodoči kongres poslati pripravljalnemu odboru v celoti toliko časa pred kongresom, da bo imel vsak udeleženec vsaj deset dni pred pričetkom kongresa obširen izvešček vseh predavanj v rokah.

SMERNICE ZA DELO

1. Vse organizacije katoliških slovanskih akademikov naj naslonijo svoje delo na idejo Katoliške akcije

in torej delujejo za razpoložanje katoliških akademskih organizacij; kot sredstvo jim kongres priporoča, da poglobijo versko življenje in intelektualno stremiljenja.

2. Organizacije slovanskih katoliških akademikov naj navajajo svoje člane na delo

v javnem življenju

po študiju:

a) sodobnih namenov svete stolice,

b) sodobnih vprašanj,

c) zgodovine in položaja svojih dežel, tako da bodo po teh študijah usposobljeni, da uredijo svoje dežele po katoliških načelih.

Šah

Polindijska obramba

ki se je igrala na mednarodnem šahovskem turnirju v Scarborough, dne 8. julija 1930.

Beli: Winter	Črni: Colle
1. d2 - d4	Sg8 - f6
2. c2 - c4	e7 - e6
3. Sb1 - c3	Lf8 - b4
4. Dd1 - b5 1.)	e7 - e5
5. d4 x c5	Sb8 - c6
6. Sg1 - f3	Sfg - e4
7. Le1 - d2	Se4 x c5 2.)
8. Db5 - c2	f7 - f3 3.)
9. e2 - e3	0 - 0
10. a2 - a3	Lb4 x c3
11. Ld2 x c3	b7 - b6
12. Lf1 - e2	Le8 - b7
13. 0 - 0	Ta8 - c8
14. Tf1 - d1	Dd8 - e7
15. b2 - b4	Se5 - e4
16. Lc3 - e1 4.)	Tf8 - f6
17. Sf3 - d4 5.)	Tf6 - g6
18. Le2 - f1 6.)	Se4 - g5
19. Kg1 - h1 7.)	Se6 x d4
20. c3 x d4	Sg5 - f3! 8.)

Beli se uda.

Opomba po Knochovi analizi:

1. Ta poteza se je v lanskoletnem turnirju v Karlovih varih jako dobro obnesla.

2. V Karlovih varih se je igralo brez izjeme Se4 x d2, potem beli nadvladuje. Ta poteza po tekstu se pojačena obramba po Nimzovitschu, katere se je prvič z uspehom igrala v partiji Bogoljubov - Nimzovitsch v San Remo 1930.

3. Dr. Lasker je tukaj priporočil a7 - a5. Dr. Aljechin nadaljuje 9. a2 - a3, Lb4 x c3, 10. Ld2 x c3, 0 - 0, 11. b2 - b4, Se5 - e4, 12. Le3 - b2.

4. Dobra obrambna poteza! Stanje se ceni sledeče: beli ima dva tekača in je na boljšem pri kmetih; črni pa je momentano v napadu. Ako beli napad odbije, stoji beli nekoliko boljše.

3. Katoliška akcija naj ima med Slovani

še poseben cirilmetodijski pečat,

ker je cirilmetodijska ideja posebno močan nagib za razmah Katoliške akcije. Cerkevna forma cirilmetodijske ideje pa je apostolat sv. Cirila in Metoda, ki po verski obnovi katoliškega slovanstva deluje za združevanje vseh krščanskih Slovanov v eni vesoljni Kristusovi Cerkvi. Zato naj akademiki postanejo delovni člani apostolata in propagatorji te ideje med ljudstvom. Katoliška akademična inteligenca naj pozna životosip svetih apostolov in naj se seznanja z zadevno strokovno literaturo.

Ljubljanski akademični Cirilo-Metodijski krožek

naj pošlano vzor za podobne organizacije v drugih univerzitetnih mestih in kot posebna komisija Sekretariata njihovo središče.

NALOGE IZOBRAZENSTVA

Kot katoličani imajo izobraženci v večji meri kot ostali dolžnost, da

žive vzorno katoliški.

Le s svojim vzglednim življenjem, ki ga dišijo krščanske kreposti, morejo res uspešno vršiti svoj apostolat med množicami. Njihova posebna naloga je, dati ljudstvu prave smernice. Zato naj se trudijo predvsem pojačati svoje delovanje na znanstvenem, šolskem in prosvetnem polju in naj skrbijo za odgojo številnega naraščanja.

Ker nudi umelost močna sredstva za uplivanje na občinstvo, morajo vložiti tudi tu svoje najboljšo silo.

Poleg tega so dolžni z vso požrtvovalnostjo skrbeti za zboljšanje gnetnega položaja pomanjkanje trpečih slojev naroda.

Vso to delavnost mora katoliška slovanska inteligenca razvijati na temelju katoliške akcije

neodvisno od politike strank ali narodov, imajoč pred očmi edino prerod družbe v Kristusu. Svoboden razmah te delavnosti mora biti le v prid narodom in državam.

Kot Slovani se morajo katoliški izobraženci zanimati poglobljeno za kulturno življenje pri drugih Slovanih v svrhu boljše medsebojnega razumevanja in ožjega sodelovanja. Pri tem naj jih vodi v vsem resnično bratski duh.

Zeleti je, da se organizirajo pri slovanskih narodih vse posamezne vrste katoliške inteligence, nakar naj se med zadevnimi združijo oživotvorijo primerne mednarodne zveze.

Prav tako je potrebno, da se posvetimo z večjo vnemo študiju mednarodnih vprašanj.

LITURGIČNO GIBANJE.

II. kongres slovanskih katoliških akademskih organizacij v Ljubljani poziva posamezna društva, da podprejo nastajajoče liturgično gibanje.

To gibanje naj se razvije v dveh smereh: teoretični (poglobljeno poznanje liturgije in njenih simbolov) in praktični (dejanska udeležba pri božji službi, posebno s petjem in recitacijo).

Posebna važnost naj se polaga

na vzajemno poznanje obredov

in udeležbo pri božji službi drugega obreda.

RAZMERJE DO BOLJSEVIZMA.

Slovanska katoliška akademska mladina, zbrana na kongresu v Ljubljani v dnevih od 23. - 27. julija 1930 izraža po svojih delegatih, zastopnikih Čehov, Hrvatov, Poljakov, Rusov, Slovkov, Slovencev in Ukrajincev tople simpatije za ves slovanski svet, predvsem pa za veliki ruski narod in vse krščanske narode v SSRS. Hudo obžalujemo, da brezbojni kurz boljsevizma preračunjeno uničuje moralne vrednote teh narodov, s čemer ne pripravlja samo propada SSRS, ampak vsega sveta. Odkritosrčno sočustvujemo z našimi brati v SSRS, kateri so pokazali v groznih protislovskih akcijah sedanje boljše vlade toliko junaštva v obrambi vere in krščanske pravnote. Obenudujemo njihov heroizem. Molimo zanje in za njihovo čim skorajšnje osvobodjenje izpod terorja ateističnih uzurpatorjev. Prosimo Boga, da s svojo milostjo omogoči, da bi se vsi slovanski narodi sešli na skupnem temelju vere in kulture, katero sta Slovanom donesla velika apostola Kristusove vere sv. brata Ciril in Metod.

5. Tukaj je bel napadno pot! Da se napad odbije, bi moral odstraniti močnega konja od e4: potencialno bi bilo nadaljevanje Sf3 - d2! potem eventualno f2 - f3.

6. f2 - f3 se brani s De7 - g5.

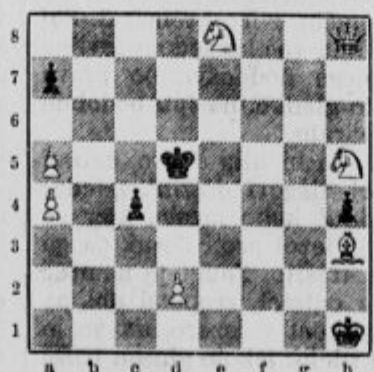
7. Beli nima nobene zadovoljive poteze. Na 19. f2 - f4 sledi Se6 x d4 in črni zmaga; potem še 20. Pd1 x d4 in Sg5 - f3 + itd. Pri 20. e3 x d4 zgubi po Sg5 - h3 + kmeta f4.

8. Krasna odločilna poteza! Črni grozi 21. De7 - h4, 22. h2 - h3, Dh4 x h5 +! in Pg6 - g1 + mat. Na 21. Lf1 - e2 dobi De7 - g5, ker beli nima drugega kakor Le2 - f1, nakar črni igra Dg5 - h4. Kratka, ali krasna partija!

Šahovski problem št. 4

od G. Chocholaua,

Črni: Kd5, Ba7, e4, h4 (4).

Beli: Kh1, Dh8, Lh3, Sc8, Lh5, Ba4, a5, d2(8). Mat v treh potezah.

Prihodnji mesec se bo vršil v Liege (Belgija) mednarodni šahovski turnir; v mesecu septembru pa v Frankfurtu ob Majni mojstrski šahovski turnir.

Revančna borba Aljechin : Capablanca se letos ne bo vršila. Capablanca je obvestil Aljechina, da pred 1. januarjem 1931 ne more aranžirati borbe, nakar je svetovni prvak pristal na 15. febr. 1931.

Banke v Srbiji

Po podatkih Združenja bank v Belgradu je imelo 63 bank v Belgradu in 259 bank v Srbiji, 1.881.4 milj. Din lastnih sredstev, kar pomeni v primeru z letom 1928 zvišanje za 442 milj. Din. Hranilne vloge so narasle za 20 milj. Din na 1.741.5 milj. Din. Zanimivo je, da so vloge v Belgradu padle, dočim so v notranjosti narasle. Tekoči računi so narasli za 12 milj. na 1.365.2 milj. Med aktivni so znašale: blagajna 123 milj. Din (+ 12 milj.), tekoči računi 1.766 (+21), eskont 1.756 (+3), industrije in nepremičnine 499 (-8), vrednostni papirji 451 (+100), skupna vsota plasmana je znašala 4.451.4 (+73) milj. več kakor v letu 1928. Čisti dobiček je znašal 122.4 (+11) milj. Izgube je izkazovalo 15 zavodov. V preteklem letu je bilo na področju Združenja osnovanih 5 denarnih zavodov.

Skupno so vsa sredstva srbskih bank lani dosegla vsoto 4.997.7 milj. Din in so v primeru z letom 1928 narasla za 487 milj. Din.

Shod hmeljarjev. Hmeljarsko društvo za Slovence v Zalcu sklicuje shod hmeljarjev, ki se bo vršil v nedeljo, dne 3. avgusta t. l. ob pol 9 predpoldne v Roblekovi dvorani v Zalcu po sledečem redu: 1. Mezda za hmeljsko obiranje; 2. Poročilo o stanju hmeljskih nasadov v inozemstvu; 3. Slučajnosti. — Odbor.

Prva željazarska in železo-obrtna zadruga v Kropi in Kamni gorici je do pred kratkim imela 270, ne 170 zaposlenecv. Te podatke navajamo zato, ker ta številka še bolj podčrtuje pomen prekinitve oarotovanja.

Mali sadjar. Znani sadjarski strokovnjak Josip Strekelj, nadzornik šolskih vrto v pokouju je spisal poučno knjigo o sadjarstvu za začetnike v sadjarstvu, nadalje za učence kmetijskih nadaljevalnih šol in za splošne male ljudi. Knjiga vsebuje opise drevesnic, navodila glede presajanja dreves na stalno mesto, nadalje o vzgoji krome, o obrezovanju sadnega drevja, opise pritiklavcev ter njih gojitve, nadalje seznam in opis sadnih sort ter navodila za gojenje sadnega drevja. Knjigo zaključuje poglavje o škodljivcih sadnega drevja ter o sadjarstvu koristnih živalih. Obširna snov je podana kratko in poljudno. Knjigo izpopolnjuje veliko število slik. Založila je knjigo Nabavljalna zadruga uslužbenecv držav. Železnice v Sloveniji, r. z. o. z. Ljubljana, tiskala pa jo je Jugoslovanska tiskarna.

Poročilo zagrebške zbornice TOI za leto 1929. Kakor običajno vsako leto, tako je tudi letos izdala zagrebška zbornica obsežno letno poslovno poročilo. Na skoro 600 straneh velikega formata je podan pregled gospodarskega življenja ne samo na področju zbornice, ampak tudi cele države. Predvsem se odlikuje poročilo s skrbno zbranim velikim statističnim gradivom, kakor ga publicira le malokatera zbornica. Opaža se, da zagrebška zbornica polaga veliko važnost na statistiko, kar je hvalavredno. Nadalje vsebuje knjiga tudi izbrana poročila o vseh akcijah zbornice za izboljšanje gospodarskega položaja na svojem področju. Knjiga ima dva velika dela: gospodarsko poročilo in poslovno poročilo. V posebnem delu gospodarskega poročila so zbrani podatki o razvoju gospodarstva zborničnega področja in deloma cele države s številnimi statistikami. Zlasti zanimiva je statistika trgovine, obrta in industrije na zborničnem področju. Obsežen je popis sejmov na zborničnem področju. Kakor pa smo imeli že v prejšnjih poročilih priliko opaziti, vsebuje poročilo mnogo gradiva, ki pravzaprav ne spada vanj, saj ne zanima širše javnosti. Vsekakor pa je prav, če Zbornica izdaja tako lepe publikacije, ker si s tem veliko pridobi na ugledu.

Borza

Dne 30. julija 1930.

DENAR

Današnji devizni promet je bil manjši kakor včeraj, največ ga je bilo v devizi Praga. Tečajji so bili nekoliko slabši kakor včeraj. Narodna banka je kakor običajno krila vse povpraševanje.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2271 bl., Berlin 1346—1349 (1347.50), Brusel 789.37 bl., Curih 1094.40—1097.40 (1.095.90), Dunaj 795.76—798.76 (797.26), London 247.17 do 274.97 (274.57), Newyork 56.305 bl., Pariz 221.84 bl., Praga 166.78—167.58 (167.18), Trst 294.35—296.35 (295.35).

Zagreb, Amsterdam 2271 bl., Berlin 1346 do 1349, Brusel 789.37 bl., Budimpešta 989 bl., Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.76—798.76, London 274.17—274.97, Newyork 56.205—56.405, Pariz 220.60—221.60, Praga 166.78—167.58, Trst 294.294 do 296.294. — Skupni promet brez kompenzacij je znašal 2.2 milj. Din.

Belgrad. Berlin 1446—1349, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.76—798.76, London 274.17—274.97, Newyork 56.2050—56.4050, Pariz 220.84 do 222.84, Praga 166.78—167.58, Milan 294.30—296.30.

Curih. Belgrad 9.125, Amsterdam 207.20, Ate-ne 6.68, Berlin 122.93, Brusel 72.—, Budimpešta 90.225, Bukarešt 3.06, Carigrad 2.445, Dunaj 72.76, London 25.0525, Madrid 57.50, Newyork 514.45, Pariz 20.245, Praga 15.25, Sofija 3.73, Trst 26.955, Varšava 57.75, Kopenhagen 137.90, Stockholm 138.40, Oslo 137.90, Helsingfors 12.955.

VREDNOSTNI PAPIRI

V Ljubljani je bilo eksekutivno prodanih ca. 24. delnic nekdanje Merkantiline banke po 1 Din za komad. Banka je imela 3 milijone dinarjev kapitala. (30.000 delnic po 100 Din) in se je nahajala v likvidaciji Državni papirji beležijo promet le v kasa vojni škodi in v 7% Bleru. Tečaj vojne škode je nekoliko slabši. V bančnih papirjih je bil običajni promet v delnicah Jugo- in Unionbanke po neizpremenjenih tečajih. V industrijskih papirjih ni bilo prometa. V paroplovnih papirjih je prišlo do zaključkov v delnicah Dubrovačke.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 98 bl., 7% Bler. pos. 88 bl., Celjska pos. 160 den., Ljublj. kred. 122 den., Praštediona 905 den., Večje 124 den., Stavbna 40 den., Sešir 105 den., Ruše 280—300.

Eksekutivna prodaja: 23.913 delnic Merkantiline banke, Kočevje en bloc po 1.— Din.

Zagreb. Drž. pap. 7% inv. posojilo 87.50 d., agrar 54.75—55.50, vojna škoda ar 437.25—437.75, kasa 437.25—437.75, (436.50—437.50), 8. Bler. pos. 9. 437. b., 10. 437 b., 12. 437—437.50, 8% Bler. pos. 97.25—98.—, 7% Blerovo pos. 86—86.50, 7% pos. Drž. hip. banke 87—87.25 (87—87.25), Pos. Zagreba 75 bl., 6% beg. obve. 76 d. — Bančne delnice: Kravatska 50 d., Katoliška 38 bl., Poljo 56.50—57, Kre-ditna 96 d., Union 190.50—191.50 (191), Jugo 77.50 do 78 (78.50) 12.83 bl., Lj. kred. 122 d., Medjuna-rodna 62.50 d., Narodna 8225 d., Obrtna 36 d., Praštediona 905—912.50, Srbska 186 d., Zemaljska 135 d. — Industrijske delnice: Nar. šum. 25 d., Gutt-mann 160 bl., Slaveks 60—65, Slavonija 200 d., Danica 107 d., Pivara Sar. 165—180, Drava 230—250, Sečerača Osjek 313—315, Nar. ml. 20 d., Osj. ljev. 175 d., Brod. vag. 100—110, Union 120 d., Večje 124 d., Isis 33 d., Ragusea 360—390 (380—390), Oceania 205—212.50, Jadra. plov. 500 d., Trbovelj-

Belgrad. Narodna banka 8260 (10 kom.), 7% inv. pos. zaklj. po 91.50 (30.000), agrari 50—57, vojna škoda 450—451.50, po zaključku 450.25 (100 kom.), 8. 451.—451.50 (400 kom.), 12. 457—459 (1800), Tob. srečke 35 bl., Srečke Rdeč. križa 55 bl., 7% Bler. pos. 89—89.50, 7% pos. Drž. hip. banke 88.375, 6% begl. obve. 75 d.

Newyork. 8% Bler. pos. 96—97, 7% Bler. pos. 85.50—86.50, 7% Drž. hip. b. 85.125—85.75.

Notacije naših drž. papirjev v inozemstvu.

London 7% Bler. pos. 85.12—86.50.

Dunaj. Don. sav. jad. 91.75, Wiener Bank-verein 18, Creditanstalt 47.30, Escompteges 159.20, Aussiger Chemische 171.25, Ruše 35.25, Mundus 155.—, Alpine 23.90, Trboveljska 50.—, Rima Mu-rany 84.60.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 4 va-goni moravov in 2 vagona hrastovih pragov. Ten-denca neizpremenjena.

Povpraševanje je za 25 kub. m tise 38 mm, od 25 cm dalje; za trame 15 kub. cm 13-16, 6, 7, 8 m, 20 kub. m 16-21, 5, 6 m, 15 kub. m 19-24, 5, 6 m; za kantinele in morale (remelje) 8 kub. m 38-78, 5 kub. m 24-48, 5 kub. m 34-68, 5 kub. m 28-48; 8 kub. m 28-58, 6 kub. m 78-78, 6 kub. m 68-68, 3 kub. m 58-58; za 400 kom. skoret 12 mm 18 m, 1.100 kom. 12mm 25.5 cm komplet. z deskami 24 mm od 16 cm naprej; 1 vagon desk 24 mm 16—21 cm. 80% smreke, za bukovino parjeno 50, 60, 70, 80, 90 mm od 2 metra dalje.

Žitni trg

Tendence je tako na našem, kakor tudi na svetovnem žitnem tržišču mirna, vendar so cene v glavnem za vse proizvode ostale neizpremenjene. Tako se trguje pri nas koruza še nadalje po 135.— bačka in sremska nakladalna postaja, pšenica pa 187.50—190.— na gornjebachiških postajah. — Za oves je cena pritisnila navzgor, ter velja to blago že 165.— bačka nakladalna postaja. Prodajalci ovsu zadržujejo blago, ker trdijo, da bo v drugi polovici avgusta začela kupovati vojska oves ter da bo baje plačevala po 180.—. V ostalih predmetih ni nikakih izprememb. Priporočiti je, da je promet dosti živahen.

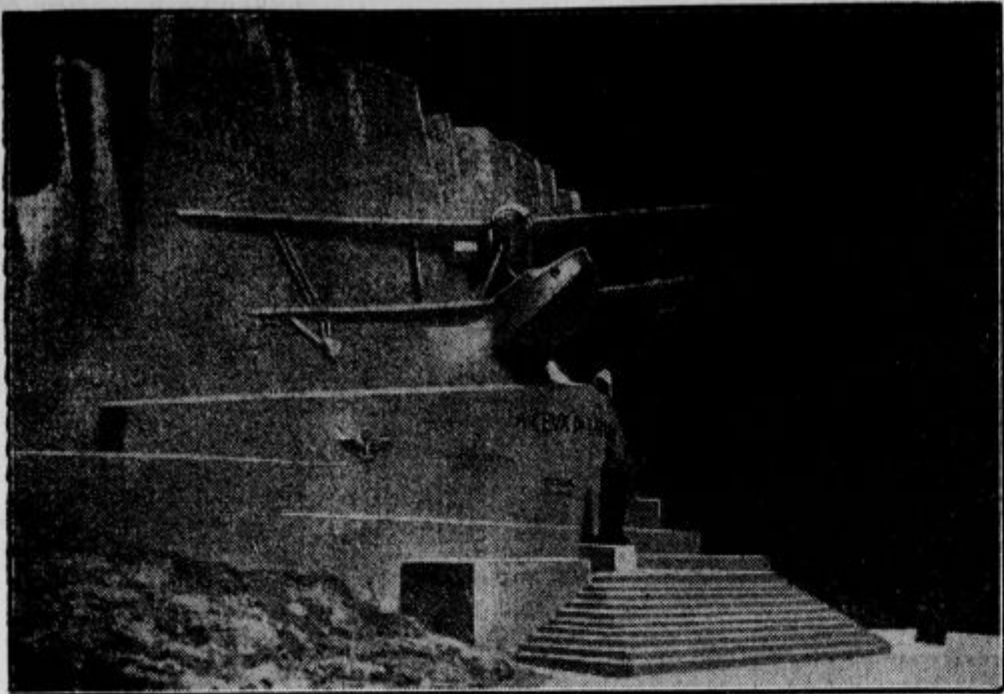
Ljubljana. Cene za žito nespremenjene.

Novi Sad. Pšenica bč. 79-80 kg 180—185. — Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 48 va-gonov, oves 2 vagona, koruza 38 vagonov, moka 11 vagonov, otrobi 62 vagonov. — Tendence: mirna.

Budimpešta: Tendence: neenotna. Promet: srednji. — Pšenica: okt.: 18.88—19.01, zaklj. 19.— do 19.01; marc: 20.42—20.66, zaklj. 20.64—20.65; maj 21.18. — Rž: okt.: 12.38—12.67, zaklj. 12.67—12.70; marc: 13.60—13.88, zaklj. 13.90—13.95. — Kuruza: avg.: 16.45, zaklj. 16.95—17.—; sept. 16.90 do 16.92, zaklj. 17.15—17.20. — Transit avg.: 13.65 do 14.—, zaklj. 14.10—14.20.

Službene objave

Razglasi banske uprave. Kraljeva banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje na podlagi členov 86 do 88 zakona o drž. računovodstvu z dne 6. marca 1910 in njegovih spremeni odnosno spopolnitvev za prevzem in izvršitev regu-lacijskih del na Muri v obse

Spomenik junaški posadki »Lathama«, francoskega povodnega letala, ki je pod Amundsenskim vodstvom pohitelo na pomoč Nobilevi ekspediciji in brez sledi izginilo. Na krovu so bili: Guilbaud, Amundsen, de Cuverville, Brazy, Vallette in Diedrichson.

Zakaj se utrudimo?

Vzrok je mlečna kislina. Prof. D. A. Laird s Colgatske univerze piše v svoji knjigi o »Spanju«:

Človeško mišičevje je eden najznačajnejših strojev na svetu. Moderni parni stroji imajo povprečno zmoglost 15 odstotkov, to se pravi, da dajejo za vsakih 100 kalorij kuriva približno 15 kalorij gonilne sile. Bencinski motorji imajo 20 do 25 odstotno učinkovitost, Dieslovi motorji pa do 35 odstotno. Dobro utrjeno človeško telo pa utegne doseči s svojim mišičevjem tudi nad 40 odstotno učinkovitost!

Mišice potrebujejo kot kurivo neko vrsto sladkorja, ki se imenuje glikogen. Kisik, ki je potreben za gorenje, dovajajo rdeča krvna telesa, ki ga dobivajo v pljučih vdihanega zraka ter raznašajo v vse dele telesa.

Če pa mišica opravlja težko delo, potem potrebuje večjo množino kisika, nego ji ga morejo sprosti dovajati krvna telesa; in tako se dogaja, da deluje izčrpana mišica dalje in dela na račun kisika dolgotrajno. To se dogaja

movali v teku na 100 metrov, pa približno eno uro.

Čim hitreje deluje mišica, tem več mlečne kisline se tvori, in to je, kar povzroča našo utrujenost. Če je napor mišic posebno velik, potem se tvori mlečna kislina hitreje, nego jo more telo odstranjevati. Kopiči se in gomili, in od tod dejstvo, da je človek, ki težko dela, bolj kisel in razburljiv nego tak, ki počiva.

Znamenita posebnost človeškega mišičevja stroja je v tem, da s pomočjo kisika izpreminja mlečno kislino zopet v glikogen. S tem se pojasnjuje tudi velika zmoglost našega mišičevja. Do tri četrtine prvotnega kuriva se obnavlja! To je vzrok, zakaj nam globoko dihanje pomaga, da zmagujemo večji napor. Z večjo je mogoče kisik v telesu pomnožiti; atleti n. pr. imajo več kisika v krvi nego navadni ljudje. Nasprotno so malokrvni ljudje hitro utrujeni, ker imajo manj krvnih teles in dobiva tako njihovo telo manj kisika nego pri zdravem človeku.

Zmoglost mišic se ravna tudi po tem, kako jih uporabljamo. Ko se vzpenjamo n. pr. po stopnicah, je najprimernejša brzina, ako porabimo za vsako stopnico po eno sekundo časa. Hoja po stopnicah je namreč petnajstkrat bolj naporna nego po ravnem, zato je treba med posameznimi stopnjami več odmora.

Glikogen, ki služi mišicam kot kurivo, spada v vrsto ogljikohidratov; zato je sposobnost mišičevja tem večja, čim bolj prevladujejo v hrani ogljikohidrati. Zato so tudi dobra protisredstva proti utrujenosti: sladkor, fižol, kruh, datlji, ovsena kaša, med, keksi, makaroni, močnate jedi, češplje, riž, grozdje in prepečenec. Ker sprejema kri tem več kisika, čim več je v njej železa, zato pomagajo proti utrujenosti posebno živila, ki vsebujejo železo: bob (fižol), datlji, sveža jajca (posebno rumenjaki), suhe fige, ovsena kaša, lešniki, leča, mandlji, češplje, pusto goveje meso, rž, špinača, grozdje in kruh iz debele pšenične moke.

V vročini se utrujenost še poveča, ker telo s potom izločuje soli; v tem slučaju pomaga voda, ki smo ji dodali nekoliko kuhinjske soli.

Da bi se s kemičnimi sredstvi preprečilo nabiranje mlečne kisline v telesu, so se dolej ponesrečili še vsi poizkusi.

Ker telo samo, kakor smo že omenili, hrabro dela na tem, da odstrani odnosno predela mlečno kislino, je le potrebno, da ga z odmori v tem delu podpremo. Če si od časa do

časa odpočijemo, storimo dejansko več, nego če delamo brez prestanka. Zato je pravilno, da imajo delavci pri vsakem delu čas za odmor.

Angleška letalca Butler (levo) in Broad (desno), ki sta na evropskem krožnem poletu prva dospela v Berlin.

Za počitnice

1. Ne hodi na izlete ali v letovišča, katerim tvoje telesne ali denarne moči niso kos.
2. Svojo družbo skrbno izberi, ker je treba popolne skladnosti, ako hočeš naravo uživati.
3. Bodi skromen glede prehrane: na prostem diši tudi priprosta jed.
4. Bodi praktično opremljen, a ne pozabi, da se more praktično družiti z lepim!
5. Čez leto ali čez teden si odreci te in one nepotrebne izdatke, da imaš nekaj več za počitnice ali nedeljski izlet.
6. Ne bodi suženj vremena — narava je ob vsakem vremenu lepa in zanimiva.
7. Ne misli, da moraš ravno tja, kamor zahaja množica, marveč se ravnaj po svojih lastnih željah in okusu.

André Leducq, zmagalec na letošnji kolesarski tekni »Tour de France«, ob prihodu v Pariz. Proga je bila dolga 4818 km in jo je Leducq zmogel v 172 urah, 12 minutah in 16 sekundah.

8. Ne pozabi, da te morajo počitnice, nedelja okrepiti za novo leto, nov teden!
9. Prebij počitnice, nedeljo bolj v znamenju narave nego v znamenju ljudi!
10. Vsaka počitniška, nedeljska pot naj te vodi do tvojega boljšega jaz-a.

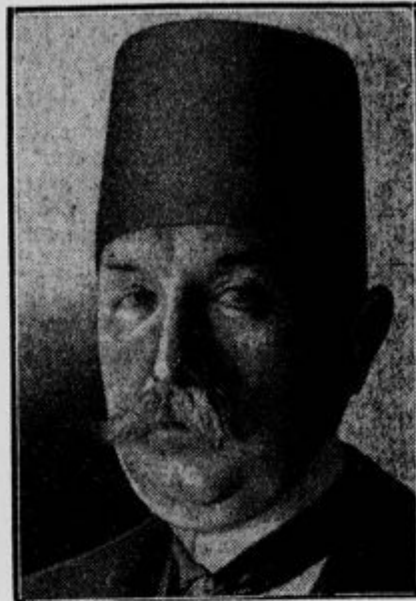
Za čem umirajo ljudje na Čehoslovaškem

Lani je umrlo v Čehoslovaški republiki vsega 225.000 ljudi. Kot vzrok smrti je na prvem mestu starost: 27.000 ljudi je doseglo »ak naraven konec svojega življenja. Srčne bolezni so pobrale 24.000 ljudi, jetika 23.000, rak 16 tisoč, živčne bolezni 10.000 itd. Samoumrov je bilo 4048!

Usnje iz človeške kože

Na svetu je marsikaj mogoče in tako se je že večkrat zgodilo, da je dal kdo ustrojiti člo-

veško kožo. Tako je znano, da so husiti ustrojeno kožo svojega voditelja Žižke napeli na boben. Iz tega bobna je izhajala čudna moč; ko so že omahujoči vojniki zaslišali njegov zamolkli glas, jih je prešinila nova sila in z novim ognjem so se vrgli v boj. Sovražnike pa je ob glasu tega bobna prevzemala groza, da so bežali. — Anatomični inštitut v Berlinu ima ustrojeno kožo nekega zločinca. — Ruski anatom S. Askev je imel baje celo vrsto anatomskih knjig, ki so bile vezane v kožo Ma-

Abbas II. Hilmi, bivši egiptovski khedive, ki so ga bili Angleži začasa svetovne vojne zaradi njegovega Turkom prijaznega stališča odstavili; sedaj stremi za tem, da bi postal naslednik kralja Fuada.

rije Raimann, ki je bila razupita kot coprnica in so jo zaradi umora obsodili na smrt in usmrtili. — Neki milijonar v Cincinnatiju ima dve Sternejevi deli, katerih eno je vezano v kožo črnke, drugo pa v kožo Kitajke. — V pariški narodni knjižnici imajo sv. pismo iz 13. stoletja, ki je vezano v žensko kožo. — Grofica B. v Parizu je v svojem testamentu določila, da naj ji po smrti snamejo kožo z ramen, jo dajo strojiti in izroče zvezdoslovcu Flammarionu, ki naj da vanjo vezati izvod svojega dela »Nebo in zemlja«; Na platnicah naj se vtisnejo z zlatimi črkami besede: »Souvenir d'une morte«. Zeljo so ji izpolnili.

Kongres ruskih slepcev

Minule dni se je vršil v Moskvi kongres Vseruske sovjetske slepčevske zveze, ki šteje 15.000 članov, kar je malo, če pomislimo, da je po zadnjem štetju (l. 1926) v Sovjetski Uniji 235.000 slepcev. Zveza je pa jako delavna in je dosegla dozdej še precejšnje uspehe. Tako se sprejemajo slepci v tovarne in druga sovjetska podjetja, posebno zadruga, za dela, za katera so sposobni. Največ je zaposlenih v kmetijstvu. Tudi so slepcev odprte univerze in vse druge šole.

Moderno dete: »Oče, ali je to garaža za pešce?«

João Pessoa, predsednik brazilske države Parahyba, ki ga je v Pernambuki ustrelil neki osebni sovražnik.

vselej, kadar preveč dirjamo, plešemo, prehitro in pretežno delamo. Potem žive mišice glede kisika približno dve minuti na kredit, dokler se ne navadijo na novi delovni tempo.

Svoje dolgotrajne za kisik plačujejo mišice po zmernem naporu do 30 minut, če smo tek-

Rumeni gusarji

(Sodobna zgodba.)

Voda je bila topla. Kmalu mu je pod nogami znajkalo tal, zato je začel oprezno plavati, skrbno je pazil, da ne bi voda pljuskala, ker bi to zgoraj lahko kdo slišal. K sreči pa je bilo še vedno slišati pridružen hrup v trdnjavi. Zdaj pa zdaj je prhutnila (squawke) vodna grlica in se je iz daljne daljave zopet oglasilo skovikanje sove; sicer pa je bilo vse popolnoma tiho.

Kmalu je priplaval na drugo stran, spel se na skalno obrežje ter se, kakor je bil dolg in širok, zleknil za nekaj minut na tla, da se oddahne in premisli svoje naslednje korake.

24. Skoviknila je sova.

Tedaj si je pa Mihael zaželel, da bi se mesec še enkrat povrnil ter mu pomagalo. Tlik ob steni spodaj je bilo namreč jako temno; videlo se je le toliko, kolikor so pomagale zvezde, a to je bilo bore malo.

Začel je plezati kvišku. Kakor se nam večkrat zgodi, tako se je tudi Mihaelu zgodilo: ko se je namreč spenjal navzgor, je videl, da pobočje skalne stene ni tako zelo strmo, kakor je bilo videti od spodaj. Šlo je po rokah in kolenih, a slednjič je vendar dospel na vrh.

Tu pa mu je stopila nasproti nepričakovana ovira. Ko je gledal od prekucenjenega čolna ali pa tudi še bolj od blizu, od skal, se mu je zdelo, da raste navpična trdnjavska stena neposredno iz žive skale. Pa bilo je drugače: ločilo ju je pobočje gladkega zidu, ki je bil kak meter širok in je tvoril z dnem stene in

skalno strmino, po kateri je pravkar priplezal, kot petinštiridesetih stopinj!

Naj je poskusil kakorkoli: pobočje ni imelo ničesar, kamor bi mogel upreti nogo. Nogavice so bile mokre, da je kar curljalo od njih, pa kljub temu mu je noga po zidu gladko zdrsnila. Poskusil je splezati po zidu, pa kolena se niso imela kam upreti. Tudi roka ni imela ničesar, da bi se oprijela.

Ko so se mu vsi poskusi ponesrečili, je začel stikati naokoli, da bi na kak način oviro premagal. Saj stena od tod zgoraj dalje ni bila več ko sedem čevljev visoka; ako pride do njenega podnožja, bo prava igrača, povzpeti se na zid; to gladko, nasipu podobno pobočje, pa ga je strašno oviralo.

Nazadnje se je spomnil, da bi bilo dobro, ako si spodnji rob pobočja po vsej njegovi dolžini ogleda; morda bo pa vendarle iztaknil kako mesto, kjer se bo dalo plezati. Prihujeno je lezel proti desni, pa ga je naenkrat nekaj silno prestrašilo. Zadel je namreč z nogo ob kamen. Ta pa je odletel, zropotal dol po čerih in padel s takim pljuskom v jezero, da se je Mihaelovim napetim živcem zdelo: takole glasen truš mora spraviti na noge še tako brezskrbno stražo! Obstal je za nekaj hipov v napetem strahu in premišljal, kje in kako bi mu bilo mogoče uiti, ako so ta hrušči slišali. Toda momljajoči glasovi v notranjosti trdnjave niso pokazali nobene spremembe. Globoko se je oddahnil ter zopet začel svoje prekinjeno prodiranje in se nizko sklonil, da bi pobočje čim najbolj ogledal, kolikor se je pač dalo ob svitu zvezd. Pa povsod vse gladko, brez razpoke, plezanje nemogoče!

Nekoliko pa mu je upanje zrastle, ko je ugledal malo niže ko v višini svojih oči v steni medlo svetlikanje. Prihajalo je skozi malo, štiriozgato odprtino,

podobno lini za top, svetlobo pa je skoraj gotovo daljala kaka svetilka, ki je gorela nekje v trdnjavi. Šum številnih glasov je zdaj lahko razločneje slišal; zopet je poskusil splezati po pobočju, da bi pogledal skozi lino in si ogledal notranjostino. Pa zopet se mu je ponesrečilo; naloga, ki si jo je bil zastavil, se mu je zdela brezupna in že čisto obupan je nadaljeval svojo nelahko pot po čerih.

Vendar pa je čez kaki dve minuti bila njegova vztrajnost končno poplačana. Ko je namreč tipal poševno steno, je odkril v zidu razpoko, ki je švigašvagala od tal do vrha. Bila je dosti široka, pa tudi toliko raskava, da se je z nogo lahko oprl ob njene raztrgane robove. Z rokami in nogami plezaje po razpoki je prišel, kakor bi mignil do dna zgornjega zidu.

Sleme zidu je bilo zdaj samo še za dober čevl nad njegovo glavo; kamen pa je bil popolnoma gladek in brez lukenj; toda potegnili se je z rokama navzgor, toliko, da je mogel pogledati čez slame. V mesečini je zagledal takoj za zidom široko ploščado; na desni je stal top; onstran ploščade pa so bile videti nekakšne skladowice zarjavelega železa, a bile so brez dvoma strehe barak za posadko. Še dalje od zida pa so stale razne lope in druge stavbe, ki jih pa ni bilo lahko razločiti. V nekaterih so bile luči, po dvoriščih med njimi pa so hodili ljudje. Ob nasprotni strani obzidja pa sta se spenjala proti nebu dva vitka radijska stebra.

Tako je visel, dokler mu niso roke omagale, ter si vtiskal v spomin vse podrobnosti prizorišča, kolikor mu je bilo ob naglem pogledu pač mogoče. Nato pa se je spustil zopet navzdol, da bi se počil, obenem pa premislil, kaj naj sedaj ukrene.

Kako naj zdaj poišče Lovreta?

33
30. zvezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE.
31. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World).
32. zvezek: Raimann, ZAGORSKI ZVONOVI.
33. zvezek: Raimann, NA POMOC 30. Din.
34. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK 28. Din. vez. 40 Din.
35. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK 28. Din. vez. 40 Din.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo strogo tajno. Oglasi in reklame se vsaka vrstica 2 Din. Če je priložena znamka, ček, račun Ljubljana 10.349. Tel. 41.23-28

Službe isčijo

Šofer
Izkušen in zanesljiv voznik, išče službo. Naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 8513.

Službo išče
bivši žand. narednik, komandir postaje, 45 let star, kot obč. tajnik, skladiščnik ali kaj sličnega. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8577.

Prodajalka
Izučena v trgovini z mešanim blagom in šivanju, želi mesto v kaki večji trgovini v večjem kraju na deželi. - Ponudbe pod št. 8521 upravi »Slov.«

Službo določa

Hlapca
h konjem in za vsa kmečka dela sprejme izidor Florjančič, Dravlje 34 pri Ljubljani.

Gospodična
se sprejme kot sostanovalka. Naslov pod št. 8591.

Mlekarna
sprejme takoj starejšo upraviteljico prodajalko s prakso. Dopisi na upravo lista pod »Zanesljiva« št. 8578.

Učenka ali učenca
s prepisano šolsko predizobrazbo za trgovino z usnjem sprejme Produktivna zadruga čevlarskih mojstrov v Ljubljani - Hrenova ulica 4.

Mizarisk. pomočnika
tako sprejemem z vso oskrbo. Jožef Sitar, strojno mizarstvo, Križe pri Trzinu.

Autotaksi M. Hočevar
Novo mesto-Kandija
Telefon št. 18

MATERIJAL

za zasipanje jam in vrtov v velikih množinah na razpolago pri zgradbi palače Pokojniškega zavoda. Reflektanti naj se zglase na stavbišču na Dunajski cesti. Ljubljanska gradbena družba z o. z., Ljubljana, Slomškova ulica št. 19. - Telefon 25-27.

Izdelava vložnih knjižic!

Savez nabavljajnih zadrug državnih uslužbencev v Beogradu (Poenkareva 21) rabi 5000 komadov vložnih knjižic za svoje kreditne zadruge. Pogoji izdelave: 1. format: 24,5 x 37 cm; 2. velikost: 12 foliranih strani - 4 običajne strani (28 strani običajnih); papir protokolski 63/95, 80 kg; 4. vezava v platnu z zlato-rumenim napisom. Podrobni pogoji v pisarni Saveza vsak delavni dan od 8-12 ure. Ponudbe se sprejemajo do 10. avgusta 1930.

Iščejo se za Slovenijo izkušeni

potniki

za prvovrstno tovarno špirituo. Reflektira se samo na prvovrstne solidne moči, ki so dobro vpeljane. Ponudbe pod »Za-23.892« na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9.

Mag. št. 24.829/30 - ref. IX.

Razpis

Občinska uprava mesta Ljubljane razpisuje oddajo zidarskih in ostalih del za napravo javnega stranišča v Sp. Šiški

Navodila in razpisne podloge se dobi v mestnem gradbenem uradu, Šolski drevered 2/II v času uradnih ur od ponedeljka dne 4. avgusta 1930 naprej. Ponudbe je vložiti do dne 9. avgusta do 11 dopoldne istotam.

Mestno načelstvo v Ljubljani.
dne 28. julija 1930.

Pouk

Šoferska šola
I. oblast. konc., Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugovosto). - Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Šoferska šola
oblastveno koncesionirana I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova c. 52. Prihodnji redni tečaj prične 1. avgusta.

Dr. in inž. študije
vse fakultete hum. in tehn. na inozem. visoki šoli. Tudi pripravil, oddelek in event. možnost za študije doma. Prospekte: Secrétariat académique (Dpt. 28), Rue Montmartre, 142, Paris.

Stanovanja

Velika soba
prazna ali deloma meblirana, s predsobo, v I. nadstropju, v sredi mesta (parket, elektrika), se takoj odda eni ali dvema osebam. Naslov pod št. 8579.

Vnajem

Opremljen lokal
za trgovino ali obrt, pripravljen tudi za vinotoč, na križišču cest, se odda takoj po nizki ceni. Ponudbe upravi lista pod: »Nizka cena« št. 8549.

Prodamo

Otroška posteljica
z obema modrocema, še dobro ohranjena, naprodaj. - Istotam se prodaja tudi otroška mizica. - Zajec, Cojzova cesta 1/II.

Velika prodaja

dežnih plaščev, pelerin, plaht za vozove, avtomobile itd. se vrši radi preselitve po izredno nizkih cenah samo še do 3. avgusta. Jančič, Tavčarjeva 1 (nasproti Figovalcu).

Tesan les

popolnoma suh, za takojšnjo uporabo pri stavbah, ima stalno v zalogi »Ilija«, družba z o. z., Dunajska cesta 46, telefon 28-20.

Prodaj

več komadov raznih dimenzij, železnih jermenic, okretalke, 600 mm premera, Shaping stroj, ter cevi za sušilnice, vse nerabljeno, naprodaj. - Jožko Egger - Ljubljana, Mestni trg 11.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. - Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 D. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemič. čistilnica perja.

Čitajte in širite »Slovenca«!

Je izredne važnosti, da stalno zasledujete gospodarska in druga poročila v dnevniku »Slovenec« in pregledate tudi njegov oglašni del. Trgovcu in obrtniku, pa tudi poljedelcu je najboljši svetovalec »Slovenec«. Naroča se pri upravi v Ljubljani ali pri njenih podružnicah in zastopstvih

Vinske sode
močne, 300 do 800 litrov, ima naprodaj Doleczek Karel, Maribor, Koroškeva cesta 8/II.

Porestva

Manjšo hišo
v centru ali blizu centra kupim. Naslov v upravi pod št. 8574.

Hotel
na novo preurejen, s 16 sobami, salonom, kegljiščem, ledenico, gosp. poslopjem in velikim vrtom v centru svetovno znane letovišča v Slov., prodam radi bolezni. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Tujski promet« št. 8343.

Hišo v Ljubljani
ali neposredni okolici kupim. Naslov v upravi pod št. 8496.

Hišo
velika gospodarska poslopja, pripravnost za obrt ali podjetje, eventualno s travniki in njivami, vse poleg državne ceste in železniške postaje, blizu Ljubljane, prodam. Naslov v upravi pod št. 8497.

Nasvete za nove gradbe

načrte, proračune in nadzorstva izvršuje po zmerjeni ceni gradbena in arhitektonična inženjerska pisarna Tehnični biro »Tehna« v Ljubljani - Mestni trg 25/L.

Hiša z gostil. pravico
gospodarskimi poslopiji in večjim zemljiščem v Trojanah, zelo pripravna za trgovino in pošto ob drž. cesti, je takoj naprodaj. - Plačilni pogoji zelo ugodni. Pojasnila pri trgovcu Cererju v Lukovici.

Hiši
št. 1 in 19 (Handlern, p. Kočevska reka, z gruntno in s kmetijskim orodjem na prodaj. Hiša št. 1 je popravljena in v prav dobrem stanju. Pojasnila daje Joh. Wittine, Handlern št. 10, p. Kočevska reka.

Reform
steklenice za kuhavanje sadja in povrtnin se odlikujejo s popolno zanesljivostjo in nizko ceno. Zaloga za Jugoslavijo: Lovro Petovar, Ivanjko, C. Ceniki na razpolago.

Tvrda A. VOLK
Ljubljana, Rešljiva cesta 24. Nudi najceneje vse vrste pšenice moko in druge mletvske izdelke. Zahtevajte cenik!

Inserati v »Slovenca«
imajo največji uspeh.

Da uničite

molje, muhe, stenice, komarje, in ostali mrčes ter njihova jajca uporabljajte

Fly-Tox

(Fly-Tox) Dobi se Ne maže obleke in ne perla! Sigurnen učinkovit prijeten duš

Zahtevajte izvorni višnjevi zavoj s francoskim napisom
Zastopstvo za Slovenijo
Dr. A. KAMSKY
kemična tovarna
Ljubljana
Krekov trg 7

Otvoritevno naznanilo!

Naznanjam p. n. občinstvu, da odvarjam z 31. julijem t. l. v palači Vzajemne posojilnice na Miklošičevi cesti 7

I. mlečno in brezalkoholno restavracijo

v kateri se bode cenj. obiskovalce postreglo s prvovrstnimi mlečnimi izdelki, mrzlimi in toplimi mlečnimi jedmi, slaščicami in raznimi brezalkoholnimi pijačami. Prodaja se tudi v večjih količinah čez ulico.

Solidne cene in sveže blago bodo omogočale ceneno in zdravju koristno prehrano cenj. obiskovalcev.

Za obilen obisk se priporoča

Marija Čamernik-Lipovš

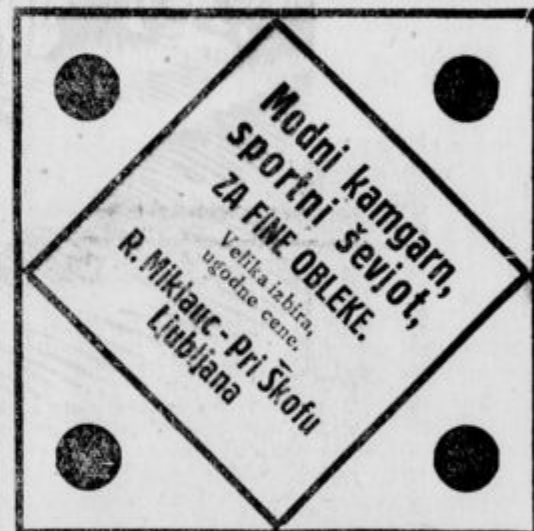
Zasluzek

Iščem
za vse kraje v državi zastopnike za prodajo nove patriotske slike. Prodajo je odobrilo in omogočilo pristojno ministvo. Zasluzek 3-6000 Din mesečno. Obrniti se je osebno ali pismeno na Kovačević, Beograd, Kolarčeva 3/1.

Kupimo

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
ČERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

GREŠITE MNOGO
ako ne čitate redno
SLOVENCA

Dvokolesa
teža od 7 kg naprej
najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega modela. Izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorgi pneumatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco. »TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokolesnih otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4.

Potrji globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem pretužno vest, da je Vsemogočni poklical k Sebi nikdar pozabljenega gospoda

Jožefa Miklavca

posestnika in lesnega trgovca

kateri je danes v torek 29. julija po daljšem bolehanju, previden s tolažili svete vere, vdano in mirno v Gospodu zaspal. Pogreb se bo vršil v četrtek 31. julija ob 10 zjutraj iz hiše žalosti v Šmartno.

Rečica, dne 29. julija 1930.

ZALUJOČI OSTALI.

ZAHVALA. Za mnoge izraze sočutja, ki smo jih prejeli ob priliki izgube naše predrage soproge, matere, stare matere, tase, sestre, tele, svakinje itd., gospe

Julijane Vrhovec

se s tem najsrčneje zahvaljujemo. Posebno hvalo smo dolžni gg. dr. Matjašču in sanitetnemu referentu dr. Polcu v Kamniku za ljubeznivo pomoč pri ureditvi pravice trupla blagopokojnice v Ljubljano. Nadalje častitim gg. duhovnikom za častno spremstvo pri pogrebu, pevskega društva »Sava« za ganljive žalostinke, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so drago pokojnico spremlili v tako obilnem številu na njeni zadnji poti ali nam na katerikoli način pomagali. Še enkrat tisočera hvala vsem in prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 30. julija 1930.

Zalujoči ostali.

Predvsem gospodarskega pomena.

NOVE ZNIŽANE CENE:

Phaeton	Din. 52.500 [—]
Roadster	51.300 [—]
Coupé	55.700 [—]
Sport Coupé . . .	56.900 [—]
Tudor Sedan . . .	55.000 [—]
Sedan 3 okna . .	64.300 [—]
Town Sedan . . .	69.000 [—]
Cabriolet	68.600 [—]

Cene proti plačilu v gotovini, franko vsakega zastopnika v Jugoslaviji, vključno sprednje in zadnje odbijače ter kompletno rezervno kolo. Izprememba cen brez predhodnega naznanila pridržana.

Eleganten, močan, elastičen, brzi, udoben. Vse to nudi novi Ford v največji meri. Njegova glavna lastnost je ekonomija. Predvsem je nabavna cena izredno nizka, v razmerju ekonomije voza pa še posebno. Poleg tega morajo biti nizki tudi njegovi vzdrževalni stroški, in v tem je Ford neprekosljiv.

Minimalna uporaba, specijelna odpornost in trpežnost konstrukcije, kar v praksi zniža

stroške popravila na najmanjšo svoto; nizka cena nadomestnih delov, katerih izmenjava povzroča najmanjšo izgubo časa. Podaljšana tovarniška garancija, izvrstni „service“ pod ugodnimi pogoji pri vsakem Ford zastopniku. Vse to pomaga reducirati vzdrževalne stroške Ford avtomobila na minimum. Ford je izraziti ljudski voz, kateri pri nizki ceni najbolje služi.

9—12 litrov goriva na 100 km, izredna elastičnost, bliskovita akceleracija, 95—105 km brzine na uro, zmore vse normalne strmine v direktni brzini. Velika izbira lepih barv.

FORD MOTOR COMPANY, TRST